



Ali
SO
Hrvati
zanesljivejši

VOJKO COLJA

Milanski sodniki slavili zmago

MILAN - Pool sodnikov čistih rok se raduje. Glavno tožilstvo kasacijskega sodišča je zahtevalo oprostitev za vodjo poola Saveria Borrellija in sodnike Gherarda Colomba, Gerarda D'Ambrosia in Piercamilla Daviga, proti katerim je pravosodni minister Filippo Mancuso zahteval uvedbo disciplinskega postopka. Minister je zahteval disciplinski postopek, ker naj bi milanski sodniki ustrahovali ministrske inšpektorje, ki jih je Mancusov predhodnik Alfredo Biondi poslal v Milan.

Na 2. strani

Kriza na Deželi je neizogibna

TRST - Deželni svet je izglasoval nezaupnico predsedniku družbe "Autovie Venete" in s tem posredno tudi predsednici Dežele Alessandri Guerri. Odbor se je v bistvu znesel brez številčne in politične večine, saj ga je podprlo le 25 svetovalcev, 33 pa je glasovalo za odstavek vodje avtocestne družbe. Proti lastni koaliciji sta glasovala tudi podpredsednik Dežele Antonione in odbornik Tomat.

Na 5. strani

V San Patrignanu umrl V. Muccioli

RIMINI - Včeraj popoldne je odpovedalo se srce Vincenza Muccioli, ustanovitelja središča za rehabilitacijo narkomanov San Patrignano. Zaradi pljučnega edema je bil že več dni v nepovratnem komatoznem stanju.

O bolezni in smrti znane in sporne osebnosti so se vnele polemike: odv. Taormina je obtožil sodnike, da so preiskave in procesi povzročili Mucciolijevo bolezen. Na 2. strani

Na 2. strani

RIM / POTEZA SENATORJA DIEGA CARPENEDA

LS je vložila osnutek za zaščito Slovencev

Predlog priznava obstoj manjšine v Beneški Sloveniji



RIM - Ljudska stranka (prvi podpisnik je furlanski senator Diego Carpenedo, na sliki) je včeraj v senatu formalno vložila zakonski osnutek za zaščito slovenske manjšine v Italiji. Predlog, ki ga bodo objavili v prihodnjih dneh, priznava tudi obstoj Slovencev v videmski pokrajini, ki jih bo treba po mnenju Ljudske stranke postopno zaščititi. Gre za zgodovinski korak, ki ga nekdaj Krščanska demokracija ni znala in hotela nikoli narediti.

Carpenedo je v pogovoru za naš dnevnik dejal, da bo sodeloval s slovenskim senatorjem Darkom Bratino in rekel, da

je zelena luč za vložitev tega zakonskega osnutka neposredno pršla iz Vidma in predvsem iz Trsta. Carpenedo, kot znano, svojčas ni hotel podpisati skupnega zakonskega predloga slovenskega predstavništva, ki ga je v začetku avgusta, ob podpori skoraj vseh strank, vložil Bratina.

V senatu je trenutno pet zakonskih predlogov za zaščito slovenske manjšine. Vložili so jih predstavniki Stranke komunistične prenov, Nacionalnega zavestništva, "Forza Italia", senator Bratina in sedaj, kot receno, se Ljudska stranka.

Na 3. strani

RIM / POLITIKA

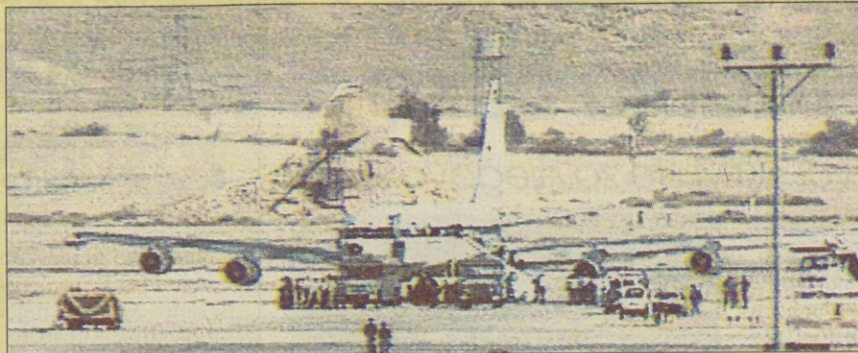
Finančni zakon bo kmalu nared Dinijevi vladi se izteka mandat

RIM - Vladi Lamberta Dinija se izteka mandat, ki ga je prejela od parlamenta, saj bo z odobritvijo zakona o tako imenovani »par condicio« izčrpala vse štiri programske točke, poleg tega pa bo že prihodnji teden predložila parlamentu finančni zakon za leto 1996. Sam Dini je včeraj povedal, da bo v kratkem odšel k predsedniku republike mu spo-

roci, da je vlada opravila svoje, nato pa bo imel besedo parlament oz. stranke, ki bodo morale povedati, ali hočejo takojšnje volitve, ali novo vlado, ali pa naj Dini ostane v Palaci Chigi vsaj se nekaj mesecev. Zadnja hipoteza je seveda najbolj verjetna, vprašanje pa je, kaj naj parlament stori v času, ki nas se loci od predčasnih volitev.

Na 2. strani

Iransko letalo v Izraelu



TEL AVIV - Dva zračna gusarja sta včeraj preusmerila iransko letalo, ki je letelo na notranji progi in po dokaj dramatičnih pristala na izraelskem letališču v Negevu. Zadeva se je srečno končala in igrabilca sta zaprosila za politično zavestice v Izraelu. Zanimivo pa je, da je pilot imel, mimo tega, da sta mu ugrabitelja grozila, velike težave s pristankom, saj ni imel zemljevidov, na katerih bi bil označen Izrael, ki za Iran ne obstaja. Ko so potniki končno lahko zapustili letalo so bili nadvse presenečeni, saj niso vedeli, kaj Izrael sploh je, kje se nahaja, če v Evropi, Aziji, Afriki ali morda se kje drugje. Skratka, znasli so se v državi, ki zanje splon ne obstaja.

Na 15. strani

Kučan v Bocnu

BOCEN - Slovenski predsednik Milan Kučan se je med zasebnim obiskom na Južnem Tiroskem sestel s predsednikom Avtonomne pokrajine Dumwalderjem, s katerim sta se pogovarjala tudi o problemih manjšin. Slovenija ne ohranja starih pozicij o problemih z Italijo, je dejal Kučan v pogovoru z novinarji, vendar ne pristaja na njihovo reševanje pod grožnjo, da ji bodo zaprli vrata v Evropo.

Na 2. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Draginja v Trstu

Podatki obcinske statistične službe kažejo na nezadržan porast cen in na padec kupne moči.

Stran 6

Prispevki Tržaške pokrajine

Tržaška pokrajinska uprava je porazdelila prispevke za kulturne dejavnosti v letu 1995 na osnovi deželnih zakonov št. 68 iz leta 1981 in št. 15 iz leta 1987.

Stran 6

Duchi d'Aosta ostane odprt

Hotela na Trgu Unità, ki ga Karl Keller prodaja najboljšemu ponudniku, ne bodo zaprli niti za en sam dan, kar zagotavlja njegovemu osebju nadaljnjo zaposlitev.

Stran 7

Gorica: dileme o parkirnih

Goriska občina namerava uvesti plačilo za parkiranje v centru mesta, vendar se v upravi se prepirajo o sistemu in drugih podrobnostih.

Stran 11

Italijanski kapital na Jesenicah

Na Jesenicah bodo danes slovesno predali namenu tovarno za proizvodnjo tehničnih plinov, ki je plod sodelovanja Železarne Jesenice in družbe Sol iz Monze.

Stran 12

BIH / POD PRITISKOM MEDNARODNE SKUPNOSTI

Hrvaška ustavila ofenzivo v severozahodni Bosni

SARAJEVO - Hrvatska vojska je včeraj pod pritiski mednarodne skupnosti ustavila ofenzivo v severozahodni Bosni, vendar pa tega ni storila bosanska vladna vojska, zato so se Srbi že pripravili na obrambo Banjaluke. Ozemlje pod srbskim nadzorom se je v nekaj dneh skrčilo s 70 na 51 5 odstotka Bosne in Hercegovine.

Umik hrvaških tankov in težkih topov je sicer močno zmanjšal bojno sposobnost sil bosanske vlade, ki pa se ni odrekla Banjaluki. Ostri boji so potekali tudi na območju Ozrena, kjer se Srbi že nekaj dni zagrizeno upirajo enotam 5. korpusa vojske BiH. Medtem je generalni sekretar Združenih narodov Butros Gali predlagal Varnostnemu svetu, naj 31 tisoč pripadnikov mirovnih sil zamenja vojska mednarodne koalicije pod vodstvom Nata, tudi če sprte strani ne bodo kmalu podpisale mirovnega sporazuma.

Na 17. strani



Zahod je na Balkanu potreboval regionalno silo, ki bi jamčila stabilnost in mir. Srbi so se mu zdeli kot nalašč. Cinično so spregledovali srbska grozodejstva, saj je bila to le cena za bodoči mir in novo ureditev na Balkanu. V svoji »junaske objestnosti« pa so Srbi pozabili, da tudi popustljiva zahodna diplomacija ne dopušča blamaž. Z zajetjem talcev po skoraj simboličnem bombardiranju srbskih položajev pri Sarajevu so dokončno dokazali, da so nezanesljivi partnerji, tako da se sedaj Hrvaška poteguje za vlogo nove »zanesljivejšee« regionalne sile.



RIM / PRED OKTOBROM PREVERJANJE O BODOČNOSTI VLADE

Dinijev finančni zakon nared čez teden dni

Parlamentarni mandat vladi se izteka

Scalfaro ni cikal na Berlusconija

RIM - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro je včeraj poslal Silviu Berlusconiju magnetofonski posnetek pozdravnega nagovora, ki ga je imel dan prej, ko je sprejel udeležence kongresa newyorskkega televizijskega muzeja. Sporocilo o tej zares nev-sakdanji potezi je dal tiskovni urad Kvirinala, ki je tudi sporočil, da je Scalfaro v ponedeljek zvečer sprejel Berlusconijevega najožjega sodelavca Giannija Letto in se z njim pogovarjal celi dve uri. V središču pogovora je bilo pojasnjevanje, da Scalfaro nikakor ni mislil na sefa Forza Italia, ko je kongresistom govoril o »tribunih«, ki po televiziji sirijo lazne vesti in s tem netižno nemir in spodbujajo ljudstvo k vstaji.

Sam Letta je po pogovoru povedal, da je povsem ocitno, da predsednik republike nikakor ni cikal na Berlusconija. Kaj pa neposredni zainteresirani? »Niti za trenutek nisem pomislil, da bi Scalfaro utegnil cikat name,« je novinarjem dejal Silvio Berlusconi, »saj jaz ljubim resnico, poleg tega pa sem med politiki tisti, ki najmanj nastopa na televiziji.«

RIM - Vlada Lamberta Dinija pripravlja osnutek finančnega zakona za leto 1996, ki ga bo predstavila parlamentu že prihodnji teden, najbrž v torek. Sporocilo je dal sam Dini, ki je tudi napovedal, da bo tik po odobritvi zakona o tako imenovani »par condicio« odsel k predsedniku republike in mu sporočil, da je vlada izčrpala stiri programske točke, za katere je prejela mandat parlamenta.

Kako se bodo stvari nato razvijale, so na tiskovni konferenci povedali načelniki parlamentarnih skupin levosredinskih sil, ki so se včeraj tri ure pogovarjali s predsednikom vlade. Po predstavitvi finančnega zakona bo Dini poročal parlamentu o opravljenem delu in o smernicah vladne politike, nakar se bo začela parlamentarna razprava oziroma politično preverjanje, na katerem bodo morale vse sile prevzeti lastne odgovornosti. Vse to naj bi se zgodilo se pred oktobrom, zaključilo pa naj bi se s predstavitvijo dokumenta, ki naj bi določal, kaj naj vlada se stori v času do volitev, za katere je zdaj skoraj gotovo, da bodo spomladi ali najkasneje v začetku poletja prihodnjega leta.

Parlamentarni predstavniki leve sredine so se z Dinijem pogovarjali tudi o vsebini finančnega zakona in pri tem dobili zagotovila, da na bodo uvedeni novi davki na zdravstvenem področju, pa tudi, da naloge za solo, zaposlovanje in Jug ne bodo bremenile

odvisnih delavcev in upokojenec. Od Dinija so tudi zahtevali, naj finančni zakon ne bo »nevtralen«, ampak naj se loteva velikih tem, ki so v središču politične razprave. Na tiskovni konferenci je predstavnik DSL Cesare Salvi med vprašanja, ki naj bi se jih parlament lotil pred razpustom, izrecno omenil tudi volilno reformo. Treba je omogočiti bodočemu parlamentu, je dejal Salvi, da zjamči trdno vlado.

O tem vprašanju desnica noče nicesar slišati, se posebno pa zavrača predlog leve sredine o dvojnem volilnem krogu. O tem vprašanju je govoril tudi Walter Veltroni, ki je poudaril, da je Hrast pripravljen razpravljati tudi o drugih rešitvah glede volilnega zakona in da je edini pogoj zjamcenje stabilnosti. Najbolj me skrbi,« je dejal, »da bomo sli na voliša s sedanjim sistemom, dan kasneje pa bomo ugotovili, da ni nobene večine.«

V intervjuju za Repubblica je Veltroni govoril tudi o Finiju in Bertinottiju. Glede prvega je dejal, da proces prenove v Nacionalnem zaveznistvu dozivlja zastoj, ce ne celo nazadovanje. Po drugi strani pa je povedal, da ima raje Finija kot Berlusconija, kajti slednji »goji večje preziranje do pravil kot Fini.« Bertinottija pa je odpravil s kratkim stavkom: »Zakaj desnica hvali Bertinottija? Zato, ker bi ostala leta in leta na vladi, ko bi bila vsa levica kot tajnik SKP.«

SODSTVO / BORRELLI ZADOVOLJEN

Sodniki poola čistih rok včeraj slavili dve zmagi proti ministru Mancusu

Tožilstvo kasacijskega sodišča odredilo, da ne gre proti sodnikom uvesti kazenskega postopka

MILAN - Milanski sodniki poola čiste roke so včeraj slavili dvojno zmago. Glavno tožilstvo kasacijskega sodišča je zahtevalo oprostitev za vodjo poola Saveria Borrellija in sodnike Gherarda Colomba, Gerarda D'Ambrosia in Piercamilla Daviga, proti katerim je pravosodni minister Filippo Mancuso zahteval uvedbo disciplinskega postopka. Minister je zahteval disciplinski postopek, ker naj bi milanski sodniki ustrahovali ministrske inspektorje, ki jih je Mancusov predhodnik Alfredo Biondi poslal v Milan, da bi ugotovili, ali ni prislo pri vodenju preiskave čiste roke do nepravilnosti.

Disciplinski oddelek višjega sodnega sveta bo verjetno že v petek razpravljajal o mnenju javnega tožilca kasacijskega sodišča. Borrelli včeraj ni hotel komentirati odločitve javnega tožilca; novinarjem se je le zadovoljno nasmehnil... Tudi včeraj ministrskih inspektorjev ni bilo na spregled. Po desetdnevni »preiskavi« so se konec preteklega tedna vrnili v Rim.

Drugo točko v svojo



Šef milanskega tožilstva Francesco Saverio Borrelli (AP)

korist je pool čistih rok zabeležil na deželnem upravnem sodišču Lombardije. Borrelli je v ponedeljek naslovil na DUS priziv z zahtevo po razveljavljenju ministrske odredbe o inspekciji na milanskem sodišču. DUS je včeraj razsodil, da je priziv umesten in ga torej ni zavrnilo. Se več: pravosodnemu ministrstvu je zaukazalo, naj v roku desetih dni predloži poo-

lu čistih rok vrsto dokumentov, za katere je Borrelli zaprosil že pred časom, a jih doslej ni prejel.

Tudi pravosodni minister Mancuso ni stal včeraj krizem rok. Najavil je priziv na včerajšnje odločitve, predsedniku senata pa je pisal pismo, v katerem ga je obvestil, da pristaja na parlamentarno razpravo, na kateri bodo razpravljali o zahtevi po njegovem odstopu.

NOVICE

Gregantiju bodo sodili zaradi izsiljevanja podkupnin

MILAN - Nekdanji funkcionar piemontske KPI Primo Greganti bo moral na sodni proces zaradi sodelovanja pri izsiljevanju na račun podjetja Italimpresit iz grupe Fiat, s katerim je dosegel placilo 260 milijonov lir za svojo stranko. Do podkupnine je prislo ob gradnji neke cistilne naprave na Padu, prvi pa je o zadevi že leta 1993 pričal pooblaščen upravitelj Fiata Cesare Romiti. Odločitev o sojenju je sodnik za preliminarne preiskave sprejel včeraj, proces pa se bo začel 1. marca na kazenskem sodišču v Milanu.

Preiskava o »rdečih zadrugah« se nadaljuje

BENETKE - Beneski pravdnik Vitaliano Fortunati je včeraj v zvezi s preiskavo o zadrugah COOP izjavil, da na pravdnistvu pospešeno preučujejo dokumente, da bi čimprej prisli do zaslisanj. Massima D'Alema in Acchilleja Occhetta bi morali zaslišati 28. septembra v Rimu, medtem ko za Bettina Craxija in nekdanjega podpredsednika zveze zadrug COOP Bernadina ostaja v veljavi prvotno določeni datum 23. oktobra.

Eksperiza za Craxijev potni list

MILAN - Na izide kemijske ekspertize Craxijevega potnega lista bo treba čakati do 11. oktobra, ko bi moralo biti jasno, ali so bile poškodbe na dokumentu narejene namerno, da bi prekrile odhod iz države po datumu, ko so sodne oblasti določile zaplenbo Craxijevih dokumentov. Medtem je za nekdanjega socialističnega veljaka se vedno v veljavi nalog za previdnostni pripor, ki so ga sodniki izdali zaradi nevarnosti bega, ceprav je bil Craxi takrat že v Tuniziji.

Pri La Spezii našli tri utopljene pribežnike

LA SPEZIA - V morju pred La Spezio so našli trupla treh mlajših temnopolnih moških brez dokumentov, ki jih bo le težko identificirati, saj so bili v vodi najmanj stiri dni. V zalivu La Spezie so že večkrat našli trupla pribežnikov, ki se navadno vržejo z ladij, s katerimi kot slepi potniki priplujejo v Italijo.

SAN PATRIGNANO / UMRL JE OB 18.15

Vincenzo Muccioli izgubil zadnjo bitko

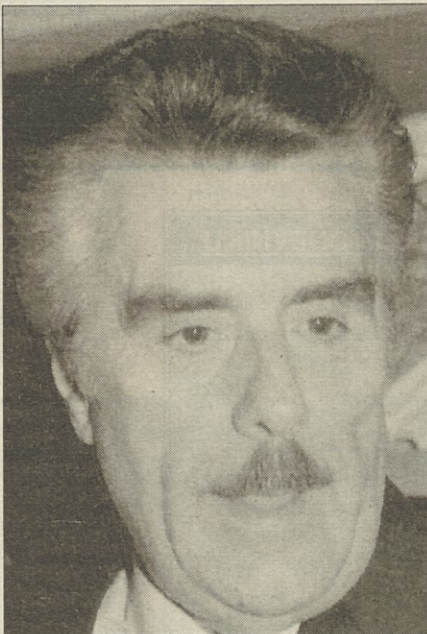
Napad na sodstvo: »Krivi ste za njegovo smrt«

RIMINI - Včeraj popoldne se je končala agonija Vincenza Mucciolija, ustanovitelja in karizmatičnega voditelja San Patrignano, najbolj znane, pa tudi sporne italijanske skupnosti za rehabilitacijo narkomanov.

Bil hudo bolan zaradi pljučnega edema in ga ze dalj časa ni bilo v javnosti. 10. septembra so ga odpeljali v specializirano milansko kliniko, vendar zdravnikom ni uspelo, da bi zavstavili potek bolezni: nastopilo je nepovratno komatozno stanje in so odpovedale mozganske funkcije. Odločili so, da ga odpeljejo nazaj v skupnost San Patrignano na gričih blizu Riminija. Tu je preživel se nekaj dni, sicer v globoki nezvesti, vendar blizu 2.100 mladih narokomanov, ki so ga imeli za svojega »oceta«, ki jim je omogočil, da so opustili mamila. Včeraj popoldne ob 18.15 mu je dokončno odpovedalo se srce.

Niti Mucciolijeva agonija pa ni zavstavila polemik med predstavniki skupnosti San Patrignano in sodstvom. Državno pravdnistvo iz Riminija, ki je Mucciolija večkrat spravilo na zatožno klop, je izredno ostro napadel odv. Carlo Taormina, ki je zastopal Mucciolija pred sodiščem v Firencah v tozbi proti preiskovalcem iz Riminija: »Jaz ne napadam sodnikov, vendar trdim, da sodne krivice lahko povzročijo smrt in Mucciolijev primer to dokazuje.« Za odv. Taormino je Mucciolijevo bolezen povzročila »preganjavi« sodstva, ki ga je v Riminiju trikrat postavila na zatožno klop in ga trikrat obsodila, na prizivnih procesih na drugih sodiščih pa obsodb niso potrdili.

Državno pravdnistvo v Riminiju je



Vincenzo Muccioli (telefoto AP)

takoj reagiralo na hudo obtožbo: sam državni pravdnik Franco Battaglini in javni tožilec Paolo Gengarelli sta poudarila, da so vse sodne postopke in preiskave vodili izključno na podlagi zakonskih določil. Vsekakor sta sodstvu iz Firenc - kjer na pobudo odv. Taormine vodijo preiskavo o morebitnih nepravilnostih kolegov iz Riminija v postopkih proti Muccioliju - predložila zahtevo, naj na podlagi kliničnih zapiskov ugotovijo vzroke Mucciolijeve bolezni oz. smrti. Iz San Patrignana pa so odgovorili, da so zdravstveni izidi tajni in da jih na podlagi veljavnih zakonov ne bodo izročili nikomur.

OBISK / KUČAN V BOCNU

Odnosi z Italijo in vprašanje zaščite manjšin

BOCEN - Predsednik Slovenije Milan Kučan se je med zasebnim obiskom na Južnem Tiroskem sestal z južnotirolskim predsednikom Luisom Durnwalderjem. Med kasnejšim klepetom z novinarji je predsednik Kučan nacer vprašanje odnosov med Italijo in Slovenijo in slovensko približevanje Evropski uniji. »Slovenija si ne zastira oci in ne ohranja starih pozicij ob obstoječih problemih,« je povedal predsednik Kučan, ki je glede vprašanja imovine italijanskih optantov navedel, da je Slovenija za pogajanja, a ne pristaja na reševanje tega problema pod prisilo ali pod grožnjo, da ji bodo zaprli vrata v Evropsko unijo. Pogajanja so v teku, a se vedno ni jasno, v katero smer gredo. Predsednik Kučan je omenil tudi številna pogojevanja, ki ogrožajo italijansko-slovenske odnose.

S predsednikom Durnwalderjem sta si izmenjala mnenja tudi o evropski manjšinski problematiki, s posebno pozornostjo na slovenski manjšini v Avstriji in Italiji ter na italijanski manjšini v Sloveniji. Predsednik Kučan je ob tem poudaril, da je italijanski manjšini kljub njeni malostevilčnosti zagotovljena dobra zaščita, saj ji je izrecno zjamcen sedež v slovenskem parlamentu. Po Kučanovih besedah bi bilo neugodovinsko postavljati vprašanja recipročnosti, vsekakor pa je po njegovem napočil čas, da se reši vprašanje slovenske manjšine v Italiji. Ob tem je navedel, da Italija jamci različno raven zaščite svojim manjšinam in navedel primere Južne Tirolske, Doline Aoste in Furlanije-Juljske krajine.

Bocenski obisk pa ne pomeni, da se Slovenija odpoveduje dvostranskim odnosom z Italijo. To je le vzporedna pobuda, ki ima isti cilj, graditev dobrososedskih odnosov Slovenije z Italijo in z vsemi tistimi italijanskimi deželami, ki so Sloveniji stale ob strani tudi takrat, ko jo je bilo treba priznati za suvereno državo.

Glede gospodarskih vprašanj pa je predsednik Durnwalder omenil dobre gospodarske odnose Južne Tirolske s Slovenijo, v kateri delujejo številna južnotirolska podjetja.



ZAKONSKI OSNUTEK SENATORJA DIEGA CARPENEDA ZA ZAŠČITO SLOVENSKE MANJŠINE

Ljudska stranka priznava tudi Beneške Slovence

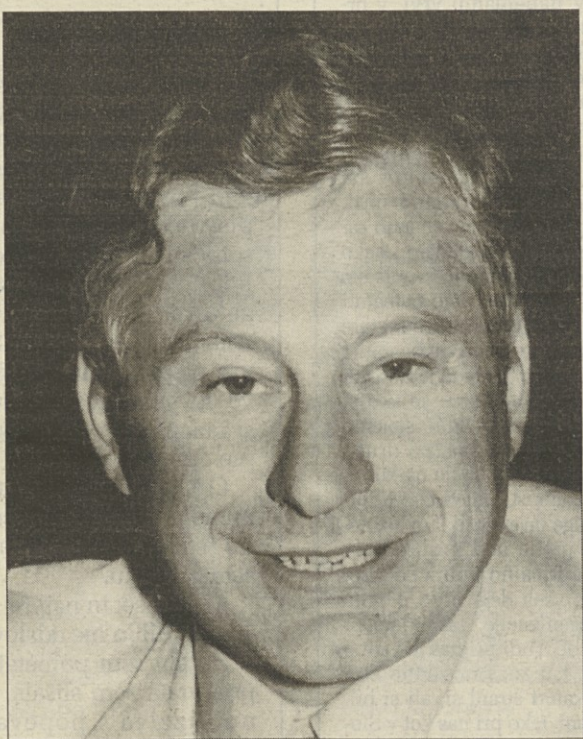
RIM - Senator Diego Carpenedo je včeraj v imenu Ljudske stranke formalno vložil v senatu zakonski osnutek za zaščito slovenske manjšine v Italiji. Vest o vložitvi zakonskega predloga je posredovalo deželno vodstvo Ljudske stranke, ki je tudi sporočilo, da je osnutek - poleg prvega podpisnika Carpeneda - doslej podpisalo pet strankinih senatorjev in da gre za politični predlog Ljudske stranke na vsedravnih in na deželni ravni.

Zakonski osnutek bo uradno objavljen v prihodnjih dneh, v uvodu, ki bo priložen predlogu, Carpenedo ugotavlja, da so parlamentarci Krščanske demokracije, tako v senatu kot v poslanski zbornici, v preteklosti predložili že več zakonskih predlogov o tem vprašanju. Zaradi predcasnih prekinitiv zakonodajnih dob, a tudi zaradi hudih odporov in nesoglasij, ki so vseskozi spremljala to problematiko, pa je parlamentarni postopek vedno obtical na mrtvi točki. V svojem uvodu - piše se v tiskovni noti deželne Ljudske stranke - Carpenedo izhaja tudi iz znanega vladnega osnutka tak-

ratnega ministra za odnose z deželami Antonia Maccanica in dopolnjene osnutka njegovega naslednika, bivšega predsednika ustavnega sodišča Livia Paladina.

V primerjavi z dosedanjimi predlogi pa Carpenedov osnutek, beremo se v tiskovni noti LS, premošča dosedanje formalne razlike med Slovenci v različnih deželnih območjih, ki so bile npr. močno navzoče v Maccanicovem predlogu. Zakonski osnutek Ljudske stranke tudi priznava načelo zajamčenega izvoljenega zastopstva Slovencev vse do deželne sveta in predvideva aktivno vlogo slovenske manjšine pri izvajanju zakona z ustanovitvijo posebne komisije.

Predlog Ljudske stranke se pridružuje zakonskim osnutkom, ki so jih do tega trenutka vložile razne politične sile, pomeni pa tvoren prispevek za pospešeno in konstruktivno soočenje o tem vprašanju, ki je gotovo zelo kocljivo in delikatno, dozorel pa je čas za njegovo zadovoljivo rešitev. V tem okviru je pričakovati, da si bo tudi vlada glede tega prevzela svoje odgo-



Senator Ljudske stranke Diego Carpenedo

vornosti.

Do tukaj uradno tiskovno sporočilo deželne vodstva Ljudske stranke. Trenutno leži v senatu vsega skupaj pet zakonskih predlogov za zaščito slovenske manjšine in sicer predlogi Nacionalnega zavezništva, Stranke komunistične prenove (prvi podpisnik Antonino Cuf-

faro), Berlusconijeve stranke "Forza Italia" (vložil ga je gorški senator Ettore Romoli), osnutek senatorja Darka Bratine (podpisalo ga je 62 senatorjev vseh strank z izjemo Finijeve in Berlusconijeve stranke), katerim se je včeraj pridružil se Carpenedov. Predloga senatorjev Bratine in Cuf-

fara sta sad političnega dogovora skupnega zastopstva slovenske manjšine.

Senator Carpenedo je doma iz Karnije (rojen je bil v Paluzzi) in je bil v senatu izvoljen v volilnem okraju severne Furlanije. To je zanj druga izkušnja v Palaci Madama, kjer je bil prvič izvoljen na volitvah leta 1992. Svojo politično kariero je začel v občinskem svetu svoje rojstne občine, nato pa je bil videmski pokrajinski svetovalec in odbornik. Leta 1978 je bil prvič izvoljen v deželni svet, bil je deželni odbornik za kulturo in solstvo, nato pa se podpredsednik deželne sveta. Trenutno je podpredsednik senatorjev Ljudske stranke, član senatne komisije za gospodarsko načrtovanje in bilanco ter tudi član posebne medparlamentarne komisije za deželna vprašanja.

Carpeneda je na zadnjih volitvah podprla tudi Slovenska skupnost. V skupni predvolilni izjavi se je med drugim obvezal, da se bo v senatu zavzemal za priznanje zemljepisne celovitosti slovenske manjšine v FJK. Obljubo je, kot vidimo, dosledno izpolnil.

Sandor Tence

Sen. Carpenedo: Zelena luč prišla iz Trsta in Vidma

RIM - Senator Carpenedo, kako da ste ravno v tem trenutku vložili zakonski osnutek Ljudske stranke za zaščito slovenske manjšine v Italiji?

Stvar ni dozorela včeraj in kar tako čez noč, ampak je sad poglobljenega in odkritega političnega soočenja na vseh ravneh Ljudske stranke, od Trsta do Vidma in Nadiških dolin. Formalno zeleno luč za predložitev zakonskega predloga pa mi je sinoči (v ponedeljek, op.ur.) končno prizgalo deželno vodstvo Ljudske stranke.

Zakaj prav sedaj?

Zato, ker so zgodovinsko dozoreli pogoji in razlogi, da se tudi demokratični katolici javno in jasno opredelijo o tem za vso deželno skupnost tako pomembnem vprašanju. Menim, da so k temu botrovali tudi novi odnosi med Italijo in Slovenijo, v mislih pa imam predvsem priznavanje Slovencev v videmski pokrajini, ki bo postopna, a poti nazaj ni več.

Zakaj niste podpisali zakonskega osnutka slovenske narodnostne skupnosti, ki ga je v začetku avgusta vložil senator Darko Bratina?

Kolegi Bratini sem jasno izpostavil nekatere pomisleke in pripombe Ljudske stranke k osnutku, ki ga je potem vložil skupno s senatorji skoraj vseh strank. Čakal pa sem seveda tudi na politično soglasje deželne in tudi trškega vodstva stranke, ki je sedaj, kot vidimo, dokončno prišlo.

Ali boste z Bratino sodelovali tudi na področju manjšinske zaštite?

Z Bratino sva v zelo dobrih odnosih in sva večkrat že skupno uspešno posegla za rešitev vprašanj in problemov, ki so pomembni za vso deželno skupnost. Tudi glede Slovencev sva že dogovorjena za tesno in vsestransko sodelovanje.

Kakšna usoda čaka sedaj Vaš zakonski osnutek za zaščito slovenske manjšine in predloge ostalih strank?

Stvar se gotovo ne bo rešila čez noč. Stevilni in ugledni podpisi pod različnimi zakonskimi osnutki pa nedvomno prisojajo o politični volji za rešitev tega vprašanja. S somišljeniki Ljudske stranke bom vsekakor naredil vse, da bo razprava o tem čimprej stekla v pristojni senatni komisiji in da bodo stranke našle kar se da skupni jezik za zakonsko zaščito Slovencev.

S.T.

V TOREK ZAČETEK PROCESA V PALERMU

D-day Giulia Andreottija

Ko je pred dobrima dvema letoma senat razpravljal o zahtevi palermških sodnikov po uvedbi sodnega postopka proti senatorju Andreottiju, je dopisnik rimske Repubbliche Giampaolo Pansa napisal o najbolj znanem italijanskem povojnem politiku čudovit portret. Napisal je, kako je z balkona v dvorani palače Madama ujel v svoj nepogresljiv gledališki daljnogled senatorjeve roke, sklenjene, kot pri masi, druga v drugo v znak molitve. Tisti »dolgi tanki prsti« so ga spominjali na dolge tanke nožice pajka, ki so več kot 40 let nepretrgoma predle mrežo italijanske politike.

Prav tistega dne se je Andreottijeva politična nit pretrgala. Senat je izdal dovoljenje za sojenje dosmrtnemu senatorju. Po več kot dveletni preiskavi bo Giulio Andreotti v torek stopil pred sodnike v Palermu. Zanj bo to pravcat D-day, dan odločitev. Sedel bo na zatozni klopi, obtožen združevanja v zločinske namene mafijskega tipa.

To bo - tako napovedujejo - proces stoletja. Zasencil bo druga dosedanja »zgodovinska sojenja«, na primer (da se omejimo le na bližnjo preteklost) sam proces proti Sergiu Cusaniju iz ciklusa »čiste roke«. Takrat je bil protagonist dogajanja v sodni dvorani obtoževalec, sodnik Di Pietro, tokrat bo obtoženec.

A ne sam. Tudi stranske vloge na palermškem procesu bodo odigrali izjemni igralci. Nekaj imen: bivši predsednik republike Cossiga, bivši tajnik OZN Perez de Cuellar, bivši nemški zunanji minister Genscher, bivši ameriški državni sekretar Kissinger, bivša ameriška veleposlanika v Rimu Raab in Secchia. Vsi ti bodo pricali Andreottiju v prid. Stari politični pajek očitno se dobro zna, kako

se mreža prede, vprašljivo pa je, ali se bodo sodniki v Palermu ujeli vanjo. Njegovi nasprotniki so to politično obarvano elitno obrambno garnituro že ožigosali za absurdno. Najbolj zgovorno jo je osmešil bivši vodja protimafijske parlamentarne komisije Violante. »Visoki mednarodni politični predstavniki lahko pričajo le o mednarodnem delovanju Giulia Andreottija, kar pa nima opravka z zadevami, o katerih bo govor na procesu. Tudi Stalin bi lahko poklical na pomoč Roosevelta in Churchilla, da bi javnosti povedala, kako pridni so bili, ko so se skupno bojevali proti nacifasizmu...«

Zadeve, o katerih bo govor od torka dalje v Palermu, so za Andreottija in državno sploh sila resne. Dosmrtni senator je obtožen sodelovanja z mafijo. V obtožnici piše, da naj bi bil politični referent mafijske organizacije v Rimu. Povezovalni člen med njim in mafijo naj bi bil Silvio Lima, njegova desna roka na Siciliji. Limo je mafija ubila zato, ker je začela politična zaštita, ki jo je bila dotlej delezna v Rimu, poje-mati. Politična zaštita, to je dejansko sinonim za tako imenovano urejanje mafijskih procesov. Kar so sicilski sodniki obsodili, je predsednik prve sekcije kasacijskega sodišča, znani Carnevale, oprostil. Andreotti naj bi za vse to vedel, naj bi dovoljeval in tudi spodbujal.

Sodniki so prisli na sled Andreottiju s pomočjo številnih mafijskih skesancev. Ti bodo največji trn v peti obrambe. Razkrili so ozadje političnih povezav mafije, o katerih bi se do pred nekaj leti ne upali crhniti. Andreotti naj bi se večkrat srečal z davčnimi izterjevalcema, bratrancema Sal-

vo, ki sta bila - tako se je izkazalo - mafijca. Srečal naj bi se z bossom boss-ov Riino (in naj bi ga celo poljubil...). Vpleten naj bi bil v afero Sindona. Nazadnje se je razvedelo, da naj bi se sestel tudi z bossom številka dve Santa-paolo. Blagajnik mafije Pippo Calò naj bi se mu za »usluge« zahvalil s sliko. Govor bo o 200 milijonih, ki naj bi jih prejel, da bi primerno »uredil« enega od procesov proti mafijcem.

Tožilstvo lahko računa na izjave prave armade skesancev. Na seznamu obremenjenih prič so se znašli Francesco Marino Mannoia, Gaspere Muto-lo, Balduccio Di Maggio, Salvatore Cancemi, Gioacchino Pennino, Giovanni Drago in, najslavnejši, Tommaso Buscetta. »Don Masino« ni hotel nikoli govoriti o političnih povezavah mafije. Svojemu biografu Enzu Biagiju jih je le zelo grobo namignil. »Najbolje bo, da molčim, ker bi mi nihče ne verjel,« mu je omenil v času, ko je bil Falcone se živ. Od takrat se je na področju pregona mafije marsikaj spremenilo. Morda bo sedaj vendarle spregovoril in povedal, kar ve...

Skupno se bo pred sodniki zvrstilo kar 529 prič: 401 obremenilna in 128 obrambnih. Med prvimi bodo tudi politiki, kot sta Martelli in nekdanji Andreottijev strankarski kolega Mancino (a včeraj je poudaril, da ga ne gre uvrščati med obremenilne priče, ker bo povedal le resnico, kakršno pac pozna...). Med pričami Andreottijeve obrambe gre nasteti bivšega pravosodnega sodišča Vassallija, bivša notranja ministra Rognonija in Scottija, bivši palermški zupan Ciancimino, parlamentarci Vitalone, Mattarella, Fumagalli Carullijeva in bivši sodnik kasacijskega sodišča Carnevale.



Okrog sodne dvorane-bunkerja, ki so jo zgradili v začetku osemdesetih let zraven zaporu Ucciardone, da bi zagotovili primerno varnost na takratnih velikih procesihproti mafiji, so v teh dneh že poostri nadzorstvo. Izvedenci za mafijske zadeve opozarjajo na dejstvo, da bi lahko mafija izkoristila proces za veliko in odmevno demonstrativno akcijo, s katero naj bi dala sedanjim politikom razumeti, da je se vedno pri življenju in da bodo morali tudi v prihodnje se »računati« nanjo. Po nekaterih nepreverjenih vesteh naj bi mafijski klani obogatili svoj arzenal celo z raketometalcem.

Vodstvo palermške jezenske sodne predstave bo poverjeno izkušeni sodni trojki. Predsednik sodišča bo 60-letni Francesco Ingargiola, prvi sodnik, ki je obsodil zgodovinske vodje sicil-ske mafije Luciana Liggio. Bilo je leta 1970, Ingargiola je bil takrat pretor v Liggiovem brlogu v Corleoneju. Sodnik ima z mafijskimi procesi veliko

izkušenj. Obsodil je bivšega palermškega sodnika Ciancimina,

bosse družine Madonia in se kakih 30 drugih mafijskih voditeljev, med katerimi je bil tudi Riinova desna roka Salvatore Biondino. Mafija je zanj skovala vzdevek »inavvicinabile«, skratka, nepodkupljiv.

Z njim bosta Andreottijevo usodo krojila stranska sodnika Salvatore Barresi in Vincenzina Massa. Mlajša sta (38 in 40 let) a imata za sabo že kopico procesov proti mafijcem (Barresi je bil namestnik javnega tožilca v Trapaniju, ko je tožilstvo vodil Ciccio Montalto, ki ga je mafija ubila; Massa je sodila mafijcem, ki so ubili preiskovalca Montao in Cassaraja). Vse tri caka trdo delo. Poleg zaslišanja prič bodo morali pregledati in oceniti dokumentacijo, ki obsega kar 2.500 strani.

Tudi tožilstvo sestavlja trojka. Vodi jo glavni tožilec Guido Lo Forte, »pravni um« protimafijskega oddelka, pomagata mu namestnika Gioacchino Natoli, »zgodovinski spomin«, ki je sodeloval že v protimafijskem poolu Giovannija Falconeja in Paola Borsellina, in Roberto Scarpinato, nekdanji tajnik visjega sodnega sveta, ki je podrobno analiziral družbene okvire, v katerih se je mafija razvila in okrepila.

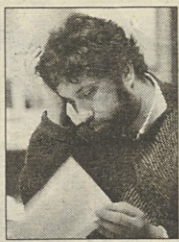
Ko so Giulia Andreottija vprašali, ali se bo procesa udeležil, je odgovoril pritrdilno, in tudi povedal, zakaj: »Da bi videl v obraz tiste, ki me obtožujejo.«

Sedemkratni predsednik vlade bo torej v torek zrl v obraz tožilec. Tokrat bo igral na tujem: ne več na udobnih in pomirjujocih sedežih palače Madame, temveč na trdi zatozni klopi. Kdo ve, če bo tudi v Palermu sklenil dolge prste svojih rok v znak molitve...



OGLEDALO

Iskanje okostnjakov



ACE MERMOLJA

Ludwig Wittgenstein je leta 1930 izjavil, da "s filozofijo ne postavljamo temeljev hiše, ampak le urejamo sobo". Govoril je kot filozof in lastnemu poklicu odjemal sij: misel, da lahko filozofija dojamemo poslednjo resnico sveta. Razprl je svet, v katerem ni več piramide, kjer sedijo na vrhu vsevedni svečeniki. Ta svet je splet "dejavnosti", ki mu dajejo mozaičen obraz. Podobno bi lahko rekli o politiki. Ni edini temelj države, slednja živi od mnogoterih dejavnosti: gospodarstva, kulture, znanosti. Zanjso so pomembne tako prometne povezave kot zdravstveno skrbstvo, skratka, vse to, kar omogoča državljanom življenje v skupnosti. Politika upravlja skupno sobo, recimo sprejemnico, kjer se zbirajo vsi stanovanjci hiše in na široki mizi razgrnejo svoje partikularne interese. Politika upravlja, predlaga in načrtuje, vendar ne kot edina vseobsežna oblast. Če nam odmanjka filozofija, izgubimo možnost za razumevanje določenih problemov, ki so pomembni za samo filozofijo, a tudi za znanost, umetnost in končno za politiko. Če nam odmanjka politika, se sprejemnica spremeni v kaotično polnočno plesišče, kjer ne ves, kdaj se bo vnel pretep. Zato je politika pomembna.

Naglasil sem urejanje sobe in upravljanje sprejemnice. Gre za metafori. Nekaj drugega je, če stavka sprejemamo dobesedno. Če nam preurejanje sobe prikazuje Wittgensteina, ki se seli iz zakotne avstrijske vasice v Cambridge. Če nam ponuja sliko politika, ki divje pospravlja svojo sobo in svojo sprejemnico, da ne bi javnost videla in vedela, kaj skriva v predalih in omarah. V zadnjih casih vidimo več takšnega dobesednega pospravljanja. Politika se nam kaže kot mrtvaski ples. Posledica je jasna.

Kdor bi moral skrbeti za hisni red, je zakopan v svojo kamrico in sciti najprej sebe. Sosed mu leze za hrbtom, da bi našel v predalu dokument o nečednih poslih ali nevredni preteklosti. Vsak se brani prej z brkami kot z razumnim razpletanjem problemov. V sprejemnici "ljudstvo" roji kot v srsenjem panju.

Letos nisem bil na Dragi, ker me spored predavanj ni pretirano mikal. Sledil sem le časopisnim zapisom in polemikam. Največ jih je bilo v zvezi s sobotnim nastopom Danila Slivnika, ki je podžgal občinstvo k vzkljanju Janezu Jansi. Naslednji dan se je baje zadeva malce uravnovesila, ko so plo-

skali tudi Peterletu, ki je bil dan prej tarca krepkih kritik. Če sem prav razumel, je bilo bistvo razpoke v ekstremizaciji stališč. Jansa in njegovi somišljeniki zaostrujejo svoje napade na sedanjo vladno strukturo v Sloveniji, ki naj bi bila senca prejšnjega režima. Nadaljuje se lov na komuniste in zanka je padla tudi v Dragi. Pri tem ne gre toliko za Peterleta kot takega, vendar ga desnica zbada, da sodeluje z možmi preteklega dobe. Zanimiv je ta lov na sence prejšnjega režima, ki da vlečejo niti slovenske politike in gospodarstva v znamenju "rdeče" kontinuitete. V knjigi esejev Spomenke Hribar (po osamosvojitvi je bila med junaki Drage) Svitanja lahko berem, kako je bil na primer Danilo Slivnik posteno zasidran v prejšnjem režimu in v partiji. Jansa se je pod komunizmom potegoval za vodstvo ZSMS. Nasprotniki v polemikah vedno raje navajajo Janseve (pretekle) rdeče pege. Povprečnim Slovincem je danes očito, da je v vrstah slovenske desnice in med lovci na "preoblečene" komuniste veliko ljudi, ki so se kar dobro znašli v prejšnjem režimu. Niso vsi zrasli na bregu Drage, ampak na nasprotnem.

Kljub temu, da se mi ne zdi smrtni greh spremeniti mnenje in stran. Greh je drugje. Greh je v tem, da nekateri (kar številni) za dosego sedanje oblasti vlečejo v politični boj okostnjake iz preteklosti in s tem porivajo vso slovensko politiko v mrtvaski ples. Napadeni se branijo in vzajemno brskajo po omarah in predalih napadalcev. Preteklost je kamen v slovenski politiki. Namesto, da bi urejali in upravljali skupno sobo, vsak pleska svojo in hudo gleda v sosedovo. Greh je, da desnica meče v politične kotle tudi to, kar ni last politike: kulturo, gospodarstvo, civilno družbo, zgodovino, vero itd. V tem vseobsegajočem političnem boju, na fronti, ki zaobjema vse, je resnična dediščina socialnega realizma. Ko bi nekateri politiki, imeli Wittgensteinovo skromnost in dodelili politiki mesto, ki ji pripada, bi naredili slovenskemu narodu ogromno uslugo. Naredili bi jo, ko bi pustili zgodovino zgodovinarjem in bi dosjeje posameznih državljanov zažagali pred spomenikom sprave. Zakaj konvertitom lahko odpustimo preteklost, tistim pa, ki niso napravili "salta mortale" ne? Najhujsi mrak preteklosti je v nekaterih se-

danjih metodah. Ekstremizacija in netenje sovraštva jemljeta politiki racionalnost, ki je nujno potrebna za preživetje države, kot je

Slovenija. V napenjanju vrvi, v brskanju po tujih sobah in pri preurejanju svojih (osebnih), se rojeva politika kot strah. Upam, da si Slovenci želijo predvsem miru in dela.

Kar me pri tem početju se posebno moti je, da se spori iz Slovenije izvazajo med slovensko manjšino v Italiji, kjer smo že tradicionalno sprti. Draga je le primerček. Po več letih samostojne Slovenije ugotavljam, kako tudi v zamejstvu ravnamo s politiko kot s kokosjo, ki ji moramo nategniti vrat, da jo pojemo. Pri lovu na stare duhove imamo pridne pomagace iz Slovenije. Nad tem, da bi lahko urejali skupno sprejemnico, sem se skoraj obupal. Po eni strani pridno stejemo nasprotnikove okostnjake, po drugi, se politični predznaki lepijo na kulturo, solstvo, znanost, umetnost, informacijo in druge dejavnosti. Lov na nasprotnikove grehe neti nasprotja in onemogoča normalno politično igranje. Spolitiziranje vseh dejavnosti blokira ustanove, organizacije, gospodarstvo in seveda ljudi. Tudi pri nas je vedno manj vazno, kaj znaš in vedno bolj usodno, na kateri strani si, ali si bil. Sprava pomeni, tako pri nas kot v Sloveniji, pokoro - romanje na sv. Goro po kolenih. Politike kot urejanje skupne hiše ni, saj je politike premalo, ker jo blokirajo najrazličnejši predsodki ali sovraštva. Ali pa je ni, ker je preveč; ker ena stran jurisa s "politiko" na vse postojanke pod geslom: "danes smo mi na vrsti". Italijanska birokracija nam pa mirne duše izpodjeda pomembne bivanjske prostore. Ob vsem tem, kar danes vidim, nimam besed.

Naj zaključim z Wittgensteinom. Filozofiji je odmeril prostor, ki ji v modernem svetu po vsej verjetnosti pripada. Dodal pa je, da se je pri urejanju sobe potrebno vsake stvari dotakniti vsaj dvakrat. Filozofirati je treba resno. Zakaj ne moremo tega storiti s politiko: ji odmeriti prostor, ki ji pripada, a se je lotiti z največjo mero odgovornosti? Odgovor je preprost: duhovne in miselne dejavnosti sprožajo interes kot radovednost in ustvarjanje. Politika sproza ogromne materialne interese, celo takšne, ki so preveliki za njeno "spodobnost". Politika je oblast, hoče biti oblast, celo vrhovna oblast. To se posebno v državah in skupinah, ki se intimno lomijo, kjer suša odpira v zemlji razpoke.

OLGA PETELIN

Je bila to mladost?

Martina zgodba o trpkem kruhu, krhkem srcu in črnem času

V Trstu, zima 1924 - poletje 1926

4.

Ves zlikan in v črni srajci je stal ob pisalni mizi in mi gospodovalno sporočil: »Gospa Linda je bolna, nadomestam jo jaz. Mislim, da je s tem povedano vse, kar je treba. V pisarno nimam vstopa. V moji odsotnosti ni treba odgovarjati na telefon, saj bi, zabita kot si, se kaj zakuhala. V magazinu ti ne bo znanjalo dela, do večera mora biti vse pripravljeno za jutrišnje dobave. In nobenega zapravljanja časa - si razumela?!« je zadirčno sikal vame.

Ostala sem brez besed. Kot okamenela sem stala pred njim. Srce mi je razbijalo na vso moč, čutila sem ga v grlu.

»Zgani se, in najprej vse pocisti!« je revsknil in me odslovil.

Začela sem pometati. Skozi pritrta vrata sem slisala, kako me crnuh izziva s popevanjem tedaj priljubljene sramotilne pesmi na račun Slovencev:

*Se i sciavi vol le scole
che i vadi a Lubiana!
Trieste xe italiana
e italiana resterà.*

*(Ce scavi hočejo sole,
naj grejo v Ljubljano!
Trst je italijanski
in italijanski bo ostal!)*

Molce in kot da me to ne prizadeva, sem pometala naprej. Magazinerju je šlo verjetno moje obvladovanje na živce. Pograbil je plašč in zavpil: »Ce pride kdo, naj me pocaka!«

- Dokler sefinje ne bo, se bo ta hudic z največjim užitkom spravljala name, to si kar lahko čakam! - sem razmišljala in sla pospravljat pisarno.

Prostor je bil tu prijaznejši, zelo pomemben se mi je zdel. Na mizi gospe Linde so bile zložene fakture, ki jih je že uredila, da bi jih potem pretipkala. Kako bi me tako delo veselilo! Ko sem se morala vdati v usodo, da ne bom učiteljica, ker si nisem mogla privoščiti ustreznih sol, sem želela postati vsaj uradnica.

- Zakaj ne znam vsaj tipkati! - sem vzdihnila.

»Telegram!« je zaklical pri vratih poštni kurir in mi molel potrdilo v podpis. Podpisala sem in odnesla telegram v pisarno.

»Kaj počneš tukaj?!« je zabevskal vtem Mario za menoj.

»Pravkar je dospel telegram, in dala sem ga na mizo gospe Linde,« sem plaho odgovorila.

»Kaj sem naročil?! Da mora, kdor že pride, počakati name. Kaj niti tega ne razumes?!«

»Oprostite, telegram je bil... zdelo se mi je nujno.«

»Ti boš mene učila, mi odgovarjala...! Tega pa ne... Ti, scava zabita, da mi takoj izginješ izpred oči!« je rohnela, da sem kar odkocičila. Preplašena sem se zatekla v svoj delovni kot v magazinu.

- Tezko bom prenesla vse to s tem crnuhom, - sem prepadeno ugotavljala sama pri sebi in se z ihto poprijela dela. Krpala sem vreče, pripravljala razne skatle in pribila kak žebelj pri kakem zaboju. Potem pa pisala naslove in urejala vse, kar se mi je zdelo potrebno.

Iz pisarne se je ponovno oglašil

zvižg. Crnuh je naročil dve kavi.

- Zakaj pa dve? - sem ugibala, ko sem se vračala od bara.

Kmalu sem ugotovila. V uradu je nasproti magazinerju sedel njegov uniformirani "camerata" Giulio. Ko sem postregla, me je priliznjeno vprašal:

»Mala, si zadovoljna tu?«

»Da,« sem pokimala.

»In od kod si?«

»Iz Trsta.«

»Si videla, kaj sem prinesel?« mi je namignil na steno za pisalno mizo.

Dvignila sem pogled. Na steni je visela velika ducejeva slika.

»Sploh veš, kdo je ta velika osebnost?« me je vprašal nas magaziner.

»Da.«

»Pa veš tudi to, da ga moramo vsi ubogati?« Besedo vsi je izgovoril s posebnim poudarkom.

»Da,« sem požrla slino.

»Je to vse, kar znaš reči?« je zabevskal in vstal.

Tišina.

Crnuha sta se spogledala in pomilovalno zmigovala z glavo: »Che ignoranza!«

»Nauči se italijščine in beri naše casopise... ti, trapa primitivna!« mi je zabrusil Mario in zamahnil z roko, naj grem.

Kako ponižano sem vlekla noge za sabo, ko sem se vračala v mračni in mrzli prostor. Potem pa sem stisnila zobe in si rekla: - Podvizati se moram... samo na svoje delo bom mislila, da bo mir...-

Spet sem začela z vso vnemo zabijati zeblje, da bi preglasila občutke, ki so kluvali v meni.

Tocno opoldne sem smuknila iz skladišča. Vreme se je ustalilo in tako sem do tramvajske postaje nekoliko postavala pred trgovinami.

Pred izlozbo s čevlji sem primerjala, ocenjevala in si jih v mislih pomerjala, ko me je nekdo podrezal. Bila je moja nekdanja sosolka Pina. Bili sva veseli srečanja in skupaj sva se odpravili k tramvaju.

»Od kod pa ti, Pina?« sem bila radovedna.

»Sluzbo iscem, medtem pa se učim tipkati.«

»Zate bo lažje, sole imaš,« sem poudarila.

»Kaj govoriš, Marta! Ce imaš sole ali ne, nič ne pomaga. Za nas Slovence je tudi glede dela vedno huje. Poglej naše fante, vedno manj jih je. Večina jih mora zdoma, nič drugega jim ne kaže. Fasisti nam načrtno onemogocajo življenje, in se sovraštvo razpihuje proti nam in vsemu, kar diši po Slovincih. Tega se ne da več prenašati!« Tako je bruhalo iz nje in obema je bilo, kot bi nama obležal svinec na srcu.

Stopili sva na tramvaj in se stisnili v kot.

»In ti, Marta? Kako je s tabo? Ze dolgo se nisva videli. Vidim, da imaš sluzbo. Si zadovoljna?« se je Pina zanimala zame.

»Delo je pač delo. Kaj hočeš, bolje kot nič. Sefinja je skopa in bolj živčne narave, cisto slaba pa le ni. Magaziner, ta je hudic, da ni cloveku podoben. Zagrizen fasist je in vsak čas bruha iz njega sovraštvo do Slovencev. S takim surovezem je delo ena sama muka,« sem potožila in se ozrla naokrog, ce morda kdo ne vlece na usesa.

(Se nadaljuje)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568

tel. 040-361888, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG



PISMO UREDNIŠTVU

O odprti meji pri Gročani

Spostovano uredništvo, tudi sam sem se s sinom v nedeljo sprehajal po Gročani. Prireditev je bila prav gotovo pozitivna, vendar ne morem mimo nekaterih kritičnih ugotovitev.

Najprej: na glavni cesti, kjer je odcep za Gročano, je stal en sam smerkaz z napisom »Sagra«. Taka »pozabljivost« je zaskrbljujoča; menda nečemo vznemirjati demokatičnih Italijanov!

Ob vstopu v vas je bila tabla, kjer je na prvem mestu kraljeval fasistični napis »Grozana«, kar je morda edini primer v svobodni Evropi, kjer se danes spostujejo Mussolinijev raznarodovalni dreket iz leta 1923.

Ob vstopu v srenjsko hišo, kjer je bila razstava gob, je bil prav tako lepo osvetljen napis »Mostra micologica«, na kosu lepenke pa je bil se slovenski napis, pa se napisan dokaj površno. V vezi, glej cudol, pa je bil uradni napis bocenske avtonomne pokrajine, kjer je

bila najprej nemščina in sele potem italijanscina. Kako je to mogoče v eni in nedeljivi državi?

Razstava gob: lepi napisi v italijanscini, na hitro napisane oznake v slovenscini in skoraj zmeraj pod italijanskimi, tu pa tam pa slovenskega napisa sploh ni bilo.

Ko pa sem sel skozi odprto mejo, sem se dobil pred zaprto cesto. Prav tako: kjer sva hodila s sinom, ni bilo ceste, ampak prava afriška džungla. Ker sem bil na tisti stezi prvič in ni bilo nobenih smerkazov, sem se spomnil taborniških veščin iz mojih mladih let in res nisem zgrešil. Se krajšnico sem našel in jo potem kazal drugim, ki so prišli po »daljsnici«. Zeleni center, razbito cerkev in pokopališče sem sicer našel, nisem pa srečal nobenega kioska, da bi se malo okrepcal.

Se marsikaj bi lahko napisal, pa bom pustil za drugo leto, saj itak zamejci menjamo sicer kožo, v bistvu pa ostanemo zmeraj isti.

S spostovanjem

Primož Sancin



NEZAUPNICA PREDSEDNIKU "AUTOVIE VENETE"

Deželna koalicija ostala brez večine

TRST - Dezelna vlada predsednice Alessandro Guerre je najbrž prispela na zadnjo postajo, saj se je, po pričakovanjih, zrasla brez številčne in politične večine. Deželni svet je namreč včeraj popoldne v posebnem dokumentu izglasoval nezaupnico predsedniku družbe "Autovie Venete" Micheleju Baldassiju in s tem posredno tudi politično ozigosal odbor.

Nezaupnico Baldassiju je podprlo 33 svetovalcev vseh strank, z izjemo (bivše) večine Ljudske stranke, Severne lige in republikancev. Koalicija je na koncu zbrala borih 25 glasov, nekdanji demokristjan Angelo Compagnon se je vzdržal, medtem ko predsednik skupščine Giancarlo Cruder, kot v tradiciji, ni glasoval.

Podpredsednik Dezele Roberto Antonione in odbornik za kulturo Alberto Tomat (oba pripadata novi desnosredinski skupini "federalistov") sta glasovala proti lastni upravi, kar seveda pomeni politično krizo. Sedaj se odpirata dva scenarija: po prvem naj bi Guerrova že danes odzvala odborški resor obema "oporečnikom", po drugem pa naj bi sama takoj formalno odstopila. Kriza vsekakor je in je takorekoc popolnoma "v temi", saj na obzorju res ni videti novih političnih večin.

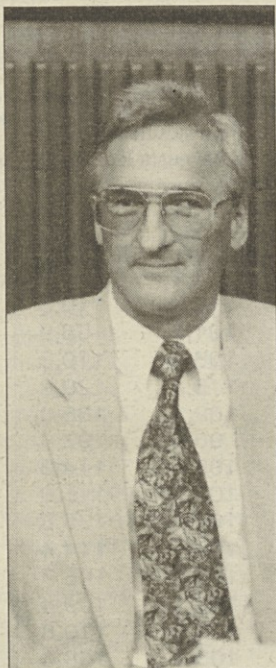
Sedanji odbor je dokončno odpisala nova svetovalska skupina, ki je nastala pod okriljem Berlusconijske koalicije. Antonione je bil med včerajšnjo debato izredno oster do družbe "Autovie Venete" in do Guerrove, ki je po njegovem, brez

vsakršnega posvetovanja z odborom in koalicijo, tiho privolila v sporni sporazum z družbo British Telecom. Antonione je sicer rekel, da noče krize, s svojim posegom pa jo je dejansko sam direktno sprožil.

Predsednica Dezele se je v svoji repliki precej nerodno branila pred hudimi kritikami opozicije in pred zolcnimi napadi nekdanjih zaveznikov ter dala razumeti, da je pripravljena na kompromis za premostitev te afere. Jasnejši pa je bil njen somisljenik Sergio Cecotti, ki je očital novi desnosredinski skupini, da je ravnala zakulisno in da je nastala prav z namenom, da povzroči krizo deželne vlade. V tem tonu je spregovoril tudi nacelnik Ljudske stranke Ivano Strizzolo, ki se je zavzel za nadaljevanje sodelovanja med Ligo in Ljudsko stranko.

Nacelnik Demokratske stranke levice Renzo Travanut je izrazil veliko zaskrbljenost nad skrajno nejasno politično situacijo in se zavzel za oblikovanje stabilne koalicije, ki bi slovela na programih in ne na političnih formulah. DSL je pripravljena na soočenje, a le pod jasnimi programskimi pogoji. Da je slo za klavrn propad itak klavrne politične koalicije je prepričana Stranka komunistične prenovne, ki je s Faustom Monfalcom podčrtala, da je afera "Autovie Venete" le navidezna preteza za druga večja razhajanja, ki so se od vsega začetka pojavljala v večinskih vrstah ter jo spremljala vse do včeraj.

S.T.



Alberto Tomat



Roberto Antonione

V znamenju kameleonstva

TRST - Kameleonstvo (za slovar slovenskega knjižnega jezika je to prepričanje zaradi koristi oziroma prilagojenosti trenutnim razmeram) je od vedno zelo razširjeno v italijanskem političnem življenju. Sedaj se je pojav razpasel tudi v deželnem svetu, kjer je njegov najbolj značilni odraz novoustanovljena svetovalska skupina "Demokratski federalistični center", ki so jo formalno predstavili včeraj. Predsednik skupščine Giancarlo Cruder je pred pričetkom seje prebral imena novih "federalistov" in njihovo novo politično opredelitev.

Po abecednem redu so člani novoustanovljene skupine sle-

deci svetovalci: Roberto Antonione (izvoljen na Listi za Trst, sedaj "Forza Italia"), Aldo Ariis (od liberalcev k Sredinski uniji), Carmelo Calandrucio (izvoljen na listi bivše KD, sedaj član Krščansko-demokratskega centra), Tiziano Chiarotto (nekoč KD in sedaj pristav Buttiglionejeve CDU), Gianfranco Gambassini (LpT), Sergio Larise (Severna liga in sedaj Italijanska federalistična liga LIF, vsekakor neodvisen), Giancarlo Pedronetto (LAF, Furlanska avtonomistična liga), Ferruccio Saro (PSI in sedaj "Forza Italia", neodvisen), Ezio Sedran (Liga, sedaj "Forza Italia"), Anna Sdraulig (Liga, sedaj Forza Italia), Roberto

Tanfani (Liga, sedaj LIF), Alberto Tomat (KD, sedaj CDU) in Ennio Vazzoler (LAF).

Nova desnosredinska skupina, ki je nastala pod okriljem Berlusconijske stranke, ima več vodij in vodicev, med katerimi pa izstopa bivši socialist Saro, ki je neke vrste "režiser" te politične operacije. Z njim tesno sodeluje nekdanji demokristjanski poslanec iz Pordenona Michelangelo Agrusti, govori se, da uživa novo gibanje močno podporo tudi nekaterih furlanskih gospodarstev in založniških krogov.

Na sliki: bivši socialistični odbornik Ferruccio Saro, zdaj neodvisen pri Forza Italia.



NOVICE

Kriza v podjetju Solari iz Pesariisa

VIDEM - Le nekaj dni po pozitivni resitvi krize v videmskem Solariju, vodilnem podjetju na področju informiranja javnosti, je zaslo v hudo krizo drugo podjetje z istim imenom, namreč ono, ki ima sedež v Pesariisu v Val Pesarini. Obe podjetji je ustanovil Fermo Solari, ki se je nato posvetil samo videmskemu in onega v Pesariisu prepustil bratom. Podjetje se je najprej bavilo z izdelovanjem ur, kasneje pa je delalo predvsem za videmsko podružnico. Podjetje, ki zaposluje 70 ljudi in je zelo pomembno za obubožano gospodarstvo Karnije, je zdaj predlagalo dopolnilno blagajno za polovico uslužbencev. Predstavnik sindikatov so bili včeraj pri deželni odborniku Morrettonu in predlagali poseg deželne finančne družbe Friulia, nakar je predstavnik deželne vlade zagotovil pripravljenost dezelne uprave, vendar poudaril nujnost, da vodstvo podjetja predstavi načrt za obnovo dejavnosti, brez cesar Friulia ne more poseci.

Predstavili repertoar videmskega Teatro Club

VIDEM - Občinska odbornica za kulturo Marianta di Prampero je včeraj predstavila repertoar nove sezone videmskega Teatro Club, ki obsega petnajst gledaliških predstav od 30. oktobra do 10. januarja prihodnjega leta. Prvo bo na sporedu Pasolinijevo narečno delo »I turcs dal Friul«. To bo zadnja sezona v videmskem Palamostre, je na včerajšnji tiskovni konferenci poudarila odbornica di Prampero, saj bo od prihodnje sezone nared novo gledališče.

Ivan Lukan

KOROŠKA / NA PROSLAVI OB 50. OBLETNICI PLEBISCITA

Slovenske organizacije se še niso dogovorile o skupnem govorniku

CELOVEC - Bliza se 75-letnica koroskega plebiscita, ki jo bodo na Koroskem praznovali 9. in 10. oktobra letos. Uradna Koroska bo obletnico praznovala s kar tremi uradnimi prireditvami, na eni od njih - na »proslavi dezele Koroske« 9. oktobra v dvorani grbov v deželni hiši - pa bo v materinski spregovoril tudi zastopnik koroskih Slovencev. Njegov ime se ni znano, razlog za to pa je, da se slovenske organizacije še vedno niso zedinile na skupnega govornika.

Narodni svet koroskih Slovencev (NSKS) predlaga za govornika svojega novega predsednika Nantija Olipa oz. kot kompromisnega kandidata ravnatelja Slovenske gimnazije v Celovcu in podpredsednika Federalistične unije narodnostnih skupnosti (FUENS) Reginalda Vospornika, medtem ko druga osrednja politična organizacija koroskih Slovencev, Zveza slo-

venskih organizacij (ZSO), predlaga kulturnega ustvarjalca, pesnika Florjana Lipusa, kot drugega kandidata pa svojega predsednika Marjana Sturma, hkrati predsednik sosveta za koroske Slovence pri Uradu zveznega kanclerja. Dokončna odločitev naj bi padla se ta teden, sta v pogovoru za naš list potrdila Olip in Sturm.

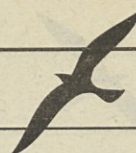
Predsednika obeh osrednjih političnih organizacij koroskih Slovencev sta pri tem izrazila prepričanje, da bo v naslednjih dneh le še možno najti kompromis med organizacijama ter pri tem nista izključevala, da bo govornik morda celo oseba, katere ime se doslej v javnosti še ni pojavilo. Nezaslišano pa bi bilo, da bi 10. oktober postal dodatna sporna točka med koroskimi Slovenci.

Koroske (nemskonacionalne) domovinske organizacije so to vprašanje medtem resile. V njihovem imenu bo na isti pro-

slavi spregovoril nek 47-letni glavnošolski učitelj iz član deželne vodstva Koroske domovinske službe (Kärntner Heimatdienst-KHD), organizacije, ki je vsa povojna leta se posebej izstopala zaradi svoje nemskonacionalne in desničarske usmerjenosti ter gonji proti koroskim Slovincem.

Koroska domovinska služba medtem pripravlja - skupaj z nadaljnjimi tremi domovinskimi organizacijami - tudi veliko prireditev 23. septembra pri vojskovskem prestolu na Gospodarskem polju, začetek oktobra pa zloglasno prireditev na Vrh u blizu Celovca, na kateri so se v zadnjih letih zbirali tudi bivši esesovci, neonacisti in skrajni desničarji.

Začetek uradnih praznovanj letosnje 75. obletnice plebiscita bo 9. oktobra dopoldne z zasedanjem deželne zbornice v deželni hiši, popoldne pa bo sledila zgoraj omenjena »slove-



CENE / PODATKI STATISTIČNE SLUŽBE TRŽAŠKE OBČINE

Draginja neprestano odžira kupno moč tržaških potrošnikov

Tem, o katerih se ljudje najpogosteje pogovarjajo, sta vremenske razmere in draginja. Kljub slabemu vremenu zadnjih tednov pa je porast cen nedvomno bolj občuteni problem, ki nas je pričakal po povratku s poletnih počitnic. Nakup jestvin in oblačil, placila raznih uslug, vsak strošek se je v zadnjem času povečal - v glavnem pa plače niso sledile tako strmemu porastu.

Inflacija, devalvacija, draginja: pojmi, ki se nam včasih zdijo abstraktni, so v resnici zelo otipljivi, ko stopimo na tržnico, v trgovino, pred okence banke ali poste za placilo tekočega računa.

Z gibanjem cen se profesionalno ukvarja statistična služba tržaske občine, ki jih preverja trikrat mesečno po navodilih vsedravnega statističnega urada Istat. Tržaske podatke vključijo v seznam, na podlagi katerega izračunajo inflacijsko stopnjo lire. In ravno v Trstu je v zadnjem času porast cen ne samo zelo občuten, ampak tudi nad povprečjem drugih večjih mest severne Italije: od julija do avgusta letos so v Trstu zabeležili porast življenjskih stroškov za celih 0,5 odstotkov, v Milanu za 0,2 odst., v Bologni, Turinu in Genovi pa se je povprečje cen celo rahlo znižalo.

Iz statistik tržaske občine smo izbrali nekaj pomembnejših primerov,

ki jih objavljamo na tej strani, in ki nam jasno kažejo za potrošnika negativno gibanje cen. Ze res, da niso v vseh trgovinah cene iste in da se lahko pri vsakem nakupu nekaj prihrani, vendar so kvalitetni proizvodi povsod zelo dragi, v nobenem primeru pa se ne moremo izogniti vedno večjim stroškom za javne usluge, kot so telefon, prevozi, električna energija ali plin.

Iz statistik se da razbrati tudi podatek o tem, kako potrosimo svoj denar: ko povprečna tržaska družina potrosi milijon lir, nameni 164.703 lir za prehrano, 113.420 lir za oblačila, 38.817 lir za energijo, 43.716 lir za stanovanje, 142.961 lir za gospodinjstvo, 24.220 lir za zdravje, 149.599 lir za prevoze in komunikacije, 125.567 lir za prosti čas in kulturo, 196.997 lir pa za vse ostale stroške.

Statistike nam zelo nazorno prikazujejo tudi, kaj pomeni inflacija v našem vsakdanu: za kar smo avgusta 1992 potrosili 1.000.000 lir, smo avgusta 1993 morali potrositi 1.049.000 lir, avgusta 1994 že 1.092.000 lir, avgusta letos pa kar 1.157.000 lir. Milijonec iz leta 1992 je torej danes vreden 157.000 lir manj; v prvem letu je izgubil 49 tisoč lir vrednosti, v drugem 43 tisoč lir, v zadnjem pa kar 65 tisoč lir vrednosti.

Draginja od 1992 do danes

Naslednji podatki nam kažejo lanske in letosnje podrazitve nekaterih skupin osnovnih življenjskih stroškov v primerjavi z avgustom 1992, ko je vsak od navedenih stroškov bil enak 100. Prva številka kaže porast srednjih cen od avgusta 1992 do avgusta lani, druga pa porastek do letošnjega avgusta; v mastnih crkah so skupine proizvodov oz. uslug.

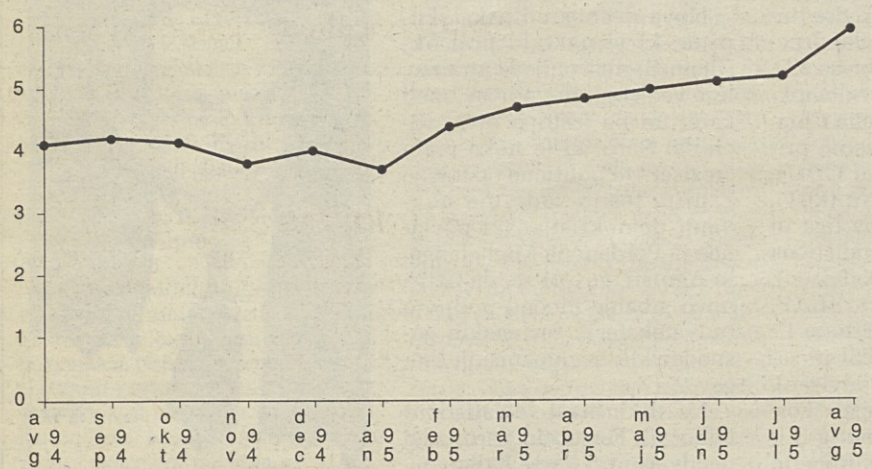
(avg. 1992 = 100)	avg. 1994	avg. 1995
kruh in testenine:	107,9	112,3
meso in mesni izdelki:	110,2	119,5
ribe:	101,7	106,9
olje in maščobe:	108,4	119,3
mleko in mlečni izdelki:	115,4	129,8
krompir in zelenjava:	102,2	105,0
sadje:	90,6	97,0
skadkor in sladka živila:	108,0	114,3
pijače:	107,0	115,0
poživila:	101,1	135,8
živila:	106,1	114,4
obleke:	104,1	106,7
perilo:	106,1	109,4
obuvala:	104,9	110,8
oblačila:	105,1	108,6
električna energija:	103,8	105,9
plin:	107,8	123,6
kurilno plinsko olje:	106,9	117,4
energija:	106,3	116,4
najemnine:	119,9	132,6
voda:	103,2	120,6
vzdrževanje stanovanja:	105,7	106,4
stanovanjska oprema:	108,0	117,4
gospodinjstvi stroji:	107,5	112,7
žarnice:	116,7	124,7
mila in pralni praški:	106,3	109,1
vzdrževanje stanovanja:	108,9	116,1
zdravila:	109,0	99,1
zdravstveni pripomočki:	101,0	104,6
zdravniški pregledi:	113,1	117,9
zdravstvo:	110,2	109,0
nakup vozila:	116,7	131,0
stroški za vozilo:	112,0	119,1
javni prevozi:	110,1	114,3
telefon:	101,8	111,1
prevoz in komuniciranje:	112,7	122,2
električne naprave:	104,2	105,5
prosti čas:	102,9	106,0
predstave:	105,3	105,4
knjige in časopisi:	106,8	114,3
prosti čas in kultura:	105,5	108,1
gostinjske usluge:	116,5	122,7
osebna higiena:	107,2	110,8
bančne in finančne usluge:	100,0	117,5
razne usluge:	113,4	118,9

Lanske in letosnje cene živil

Navajamo nekaj primerov srednjih cen živil, ki jih je statistični urad tržaske občine zabeležil avgusta lani in avgusta letos.

	avg. 1994	avg. 1995
kruh:	3.963	4.369
testenine:	2.954	2.910
riž:	3.466	4.094
moka:	1.324	1.290
olivno olje:	20.770	22.740
semensko olje:	2.427	2.643
maslo:	12.275	13.367
margarin:	6.443	7.310
mleko:	1.700	1.900
mehki siri:	14.133	15.700
parmezan:	27.758	35.833
konz. paradižniki:	2.440	2.331
fižol:	5.442	6.429
zamrznjeni grah:	2.225	2.435
čebula:	2.173	2.117
limone:	2.702	3.003
domača solata:	5.364	4.519
jajčevci:	2.452	3.019
paradižniki za solato:	3.012	3.117
paradižniki za omako:	1.699	1.729
bučke:	3.204	4.644
fižol v stročju:	3.962	4.898
krompir:	1.420	1.432
sveža zelenjava (povprečje):	3.193	3.246
marelice:	3.777	6.175
banane:	3.635	3.595
huške william:	3.230	3.546
rumene breskve:	3.016	3.816
slive:	3.352	4.487
sveže sadje (povprečje):	2.459	2.548
biftek:	35.109	39.253
meso prve kvalitete:	22.039	24.413
meso nižje kvalitete:	8.895	10.122
svinjsko meso:	16.856	17.840
salama:	33.208	34.817
surova gnjat:	48.450	48.967
kuhana gnjat:	19.567	21.192
ribe prve kvalitete:	28.712	31.678
ribe druge kvalitete:	3.260	3.282
sardoni:	9.837	11.833
škombri:	11.562	12.272
navadno vino:	2.614	3.065
kakovostno vino:	6.258	6.558
italijansko pivo:	2.095	2.227
mineralna voda:	551	592
zmleta kava:	15.683	21.474
sladkor:	2.004	2.367

KRIVULJA INFLACIJE V ZADNJEM LETU V TRSTU



ZA LETO 1995 / NA OSNOVI DEŽELNIH ZAKONOV ŠT. 68 IZ LETA 1981 TER ŠT. 15 IN 39 IZ LETA 1987

Pokrajina podelila prispevke za kulturo

Tržaska pokrajinska uprava obvešča, da so postali izvršni ukrepi, ki jih je sama sprejela za porazdelitev prispevkov za kulturne dejavnosti v letu 1995 na osnovi deželnih zakonov št. 68 z dne 8. septembra 1981 (»deželni posegi za razvoj in pospeševanje kulturnih dejavnosti«) ter št. 15 z dne 1. junija 1987 (»deželni posegi za pospeševanje kulture miru in sodelovanja med narodi«) s popravki, ki jih je vnesel deželni zakon št. 39 z dne 18. novembra 1987.

PRISPEVKI NA OSNOVI DZ 68/1981, 3. POGLAVJE

Na osnovi deželnega zakona št. 68 iz leta 1981, 3. poglavje prejemajo prispevke za »dejavnosti na področju humanistike, znanosti, umetnosti in družbenih ved« naslednje organizacije in ustanove (v lirah):

Prijatelji muzejev 3.500.000, Prijatelji kavarne Gambirinus 1.000.000, Arhiv in dokumentacijski center deželne kulture 1.100.000, Evropski arhiv neoklasike 1.100.000, Deželni odbor združenja Arti Nova 1.000.000, Association Internationale du Temps Libre 3.900.000, Kulturno združenje Franco Basaglia 1.000.000, Italijansko-francosko kulturno združenje iz Trsta 1.000.000, Kulturno združenje Studium fidei 1.000.000, Združenje prijateljstva Italija-Kuba za FJK 1.500.000, Združenje za srednjeveško kulturo 1.900.000, Mednarodno združenje studentov ekonomije 1.300.000, Italijansko združenje katoliških učiteljev 1.400.000, Italijansko združenje prijateljev jaslje 2.300.000, Italijansko združenje za World Wildlife Fund 2.300.000, Združenje Italija-Avstrija za FJK 1.900.000, Združenje Italija-Izrael 2.900.000, Združenje Italija-Mongolija 1.000.000, Italijansko-ameriško združenje iz Tr-

sta 1.000.000, Združenje licej in gimnazija Petrarca 1.000.000, Vsedravnno združenje delovnih skupnosti - sekcija Trst 1.800.000, Združenje za raziskovanje glasbenih virov iz FJK 1.000.000, Tržasko združenje prijateljev lirike Giulio Viozzi 1.100.000, ACLI zelena leta 1.000.000, Zadruga Bonaventura 5.100.000, Kulturno združenje British Institutes 1.300.000, Kulturno združenje Giorgio La Pira 5.200.000, Kulturno združenje Il segno 5.800.000, Helvetško-valdežansko kulturno središče Albert Schweizer 1.000.000, Kulturno središče Janez XXIII. 1.400.000, Združenje Lorenzo Milani 1.800.000, Literarni center za FJK 1.000.000, Center za ohranjanje in širjenje fotografije Photo imago 1.000.000, Promocijski center 1.000.000, Center za kinematografske raziskave in eksperimentacijo La cappella underground 2.800.000, Center za ekonomske studije Luigi Einaudi 1.200.000, Center za gospodarske in politične studije Ezio Vanoni 3.900.000, Center za preučevanje in animacijo mladinske književnosti Alberto Alberti 5.500.000, Studijski krozek Ercole Miani 11.000.000, Astrofilski kulturni krozek 1.000.000, Kulturno-rekreativno središče Jacques Maritain 6.200.000, Krozek za kulturo in umetnost 25.000.000, Krozek Che Guevara 6.100.000, Krozek Salvemini 2.200.000, Tržasko fotografski krozek 1.000.000, Krozek CISEAT 1.100.000, Tržaski semiološki krozek 1.000.000, Krozek UDI-ZZI La mimosa 1.000.000, Klub Europa domani 1.600.000, Klub Rosselli 1.400.000, Klub UNESCO Trst 1.000.000, Odbor Gli Autunni 2.800.000, Odbor za preučevanje stare zgodovine na območju vzhodnih Alp 1.800.000, Občina Trst 20.500.000, Konzorcij za zaščito zgodovinskih

gradov v FJK 1.200.000, Dedalus 1.500.000, Družina in sola 1.000.000, Italijanska federacija žensk v umetnosti, poklicih in poslih 1.000.000, Tržaska sekcija Glasbene mladine Italije 1.000.000, Skupina 78 5.300.000, Skupina 85 2.300.000, Mednarodna umetnostna akademija -Mednarodna skupina Hohensalzburg 1.500.000, Hyperion 1.000.000, Krozek 1991 1.000.000, Institut Roli za preučevanje sole s celodnevni poukom 1.000.000, Italijanski grafološki institut 1.000.000, Deželni institut za preučevanje sindikalnih vprašanj CGIL 1.200.000, Tržaska sekcija Italia nostra 1.000.000, Juliet 2.900.000, Zdrženje Settima onda 1.200.000, Lega nazionale 1.700.000, Linea azzurra 1.000.000, Združenje Luna e l'altra 1.000.000, Lupusinfabula 1.800.000, L'officina 8.000.000, Gibanje italijanskih prostovoljcev 1.000.000, Tržasko žensko gibanje za socialne probleme 1.400.000, Gibanje za življenje 1.300.000, Pro senectute 2.300.000, Združenje za umetnost in književnost 1.900.000, Združenje Dante Alighieri 2.300.000, Istrsko združenje za arheologijo in domovinsko zgodovino 7.400.000, Združenje za prazgodovino in staro zgodovino FJK 1.200.000, Studij Tommaso 1.800.000, Združenje Il caffè delle donne 1.400.000, Tržaska ljudska univerza 5.800.000, SKUPNO Lit. 224.500.000.

PRISPEVKI NA OSNOVI DZ 68/1981, 6. POGLAVJE

Na osnovi deželnega zakona št. 68 iz leta 1981 prejemajo prispevke za dejavnosti »v prid zaščite in ohranjenosti fulanskega jezika in kulture ter drugih krajevnih jezikov slovenskega, nemškega in venetskega izvora« (v lirah): Amaterski oder Jaka Stoka 1.000.000, Kul-

turno združenje I grembani 1.100.000, Kulturno društvo Vesna 1.600.000, Združenje istrskih skupnosti 1.000.000, Združenje tržaskih gledaliških skupin L'Armonia 7.800.000, Kraski pust 2.000.000, Kulturni krozek France Prešeren 1.100.000, Kulturni in rekreacijski krozek Luigi Frausin 1.300.000, Kulturni in rekreacijski krozek Jaques Maritain 2.000.000, SKD Lipa 1.000.000, SKD Primorec 1.000.000, SKD Slavec 1.200.000, SKD Slavko Skamperle 1.000.000, SKD Valentin Vodnik 2.100.000, Krozek Istria 5.100.000, KD Rovte-Kolonkovec 1.200.000, Pripravljalni odbor festivala tržaske popevke 2.600.000, Združenje bivših gojencev zavoda E. Toti 5.900.000, Občina Milje 3.400.000, Občina Zgonik 3.400.000, Fameia muiesana 4.000.000, Tržaska folklorna skupina Stu ledi 3.600.000, Gledališka skupina Prijatelji Sv. Ivana 2.300.000, La Barcaccia 8.300.000, Združenje Opera culturale di Sevola 2.600.000, Združenje Quei de Scala santa 1.000.000, Združenje Servola insieme 1.000.000, Gledališce Rotondo 2.800.000, Zveza italijanskih zborovskih združenj 4.400.000, SKUPNO: Lit. 76.400.000.

PRISPEVKI NA OSNOVI DZ ST. 15/1987

Na osnovi deželnega zakona št. 15 iz leta 1987, spremljenega z deželnim zakonom št. 39 iz leta 1987, prejemajo prispevke za »pospeševanje kulture miru in sodelovanja med narodi« (v lirah):

Združenje Alpe Adria cinema 90.000.000, Združenje prijateljev skavtskih pobud 1.000.000, tržaska delegacija Kulturnega združenja Mitteleuropa 1.000.000, Kulturno združenje italijansko-romunskega prijateljstva

Decebal 1.300.000, Združenje za mednarodno kooperacijo za kulturo solidarnosti 1.000.000, Tržasko esperantistično združenje 1.000.000, Združenje za širjenje latinsko-ameriške kulture v Italiji 20.000.000, Teritorialni odbor združenja ARCI Nova 1.800.000, Narodna in studijska knjižnica 1.000.000, Dijaski dom Srečko Kosovel 2.100.000, Budistični tibetanski center Sakya Kun-Ga Choling 1.300.000, Slovenska prosveta 2.000.000, Kulturni center Gian Rinaldo Carli 1.000.000, Kulturni center Veritas 1.000.000, Deželni studijski center za antično in moderno vojaško zgodovino 1.000.000, Center za za kinematografske raziskave in eksperimentacijo La Cappella underground 6.600.000, Skavtski studijski center Eletta in Franco Olivo 1.300.000, SKD Cerovlje-Mavhinje 1.000.000, Krozek Arcinagazzi 1.100.000, Krozek Istria 4.800.000, Odbor za zgodovinske studije 3.300.000, Italijanski odbor Salaam ragazzi dell'ulivo 1.000.000, Odbor za preučevanje obmejnih kultur in literatur 4.900.000, Občina Devin-Nabrezina 2.000.000, Občina Dolina 1.000.000, Občina Zgonik 2.000.000, Občina Trst 11.000.000, Svet slovenskih organizacij 4.000.000, Občinska zenska konzulta 1.000.000, Združenje Giovanni esploratori ed esploratrici italiani 1.000.000, Euroest cultura 1.000.000, Institut ACLI pace, sviluppo ed innovazione 9.500.000, Deželni institut za istrsko kulturo 1.000.000, Deželni institut za zgodovino odporniškega gibanja FJK 37.000.000, Tržasko slavistično društvo 3.000.000, Tržasko kulturno združenje Maria Theresia 2.400.000, Gledališce Studio Giallo 3.000.000, Tržaska univerza 9.700.000, SKUPNO Lit 239.100.000.



DUCHI D'AOSTA / PO VČERAJŠNJEM POGAJALSKEM KROGU

Do konca tega leta bo hotel redno odprt

Zanj se zanima tudi zadruga Il Posto delle fragole

Na sedezu združenja tržaskih industrijcev je bil včeraj dopoldne nov krog pogajanj o usodi hotela Duchi d'Aosta. Sestanek med odposlanstvom, v katerih so bili predstavniki dunajskega financnika Karla Kellerja, ki je novi lastnik hotelske družbe, ter CGIL, CISL in UIL oziroma njihovih stanovskih organizacij gostinskih delavcev, je bil tako kot že poprejšnji za zaprtimi vrati, kaj sta si delegaciji povedali, pa smo zvedeli od pokrajinske nacelnice panožnega sindikata FIL-CAMS-CGIL Adriane Merole.

Z včerajšnjim snidenjem se je v bistvu zaključila prva pogajalska faza, v kateri so se nacelno dogovorili za izvajanje državnega zakona st. 223; ta urejuje odnose med delodajalci in delojemalci, ki so na tem, da jih ob prenosu lastništva vpisejo v režim mobilnosti. Vseh trideset uslužbencev hotela bo ostalo na svojih službenih mestih do konca letošnjega decembra, ko naj bi vprašanje lastnine dokončno razresili.

Gre za pomemben sporazum, saj so sindikalisti in hotelsko osebje že takoj po izbruhu afere odločno zavrnili možnostčasne prekinitve dela, torej zaprtja hotela. Posledica tega je, da so se duhovi pomirili in da ne bo zaenkrat nobene stavke. To pa seveda se ne pomeni, da je stvar resena, kajti čez kakšnih petnajst dni bi se morali z njo spopasti funkcionarji pokrajinskega ura-

Primer Aquile: kaj se skriva za molkom deželne vlade?

Gianfranco Moreton je pod udarom. Kljub vztrajnim pozivom sindikatov CGIL, CISL in UIL, naj pojasni, kaj bo z bivšo žveljsko rafinerijo Aquila in z ljudmi, ki so zanj delali, se deželni odborik za industrijo se ni oglasil. Delavci so na ponedeljkovi skupščini to odločno obsodili, tembolj se zaradi vesti, da se je družba MonteShell umaknila, potem ko je bila predložila pristojni krajevni, deželni in državni oblasti načrt za gradnjo podzemnega plinskega skladišča. To pomeni, da bi morala načrt speljati družba Seastock sama, ne ve pa se, ali bo res tako.

Kot smo že zapisali, uslužbencev nekdanje naftne čistilnice ne zanima, kdo jih bo vzel v službo, ampak samo to, da se res spet zaposlijo. Ne

gre namreč pozabiti, da bo 21. decembra letos zapadel veljavnostni rok dopolnilne blagajne za 27 delovnih moči, da so 18 njihovim kolegom zamrznili predčasno upokojeitev, ker nimajo devet mesecev vplačanih prispevkov, in da je tu še 15 drugih, ki so že dolgo na seznamu brezposelnih.

Pravijo, da se bo zadeva resila v prihodnjem tednu, toda sindikalisti so nezaupljivi. Zakaj se deželni upravitelji toliko časa niso oglašili? Marsikdo že delj časa sumi, da zaradi čudnih finančnih povezav s kolesom Agip, ki je s Socogasom ustanovil družbo Seastock. Skratka: slo naj bi za tajna dogovarjanja po vzoru onih z British Telecomom, zaradi katerih je zdaj vlada FJK v kaši.

Drago Gasperlin

da za delo, a poju-trišnjem se bodo glasniki sindikatov vnovic sesli z zastopniki avstrijskega magnata.

Za odkup hotelskega podjetja znotraj poslopja na Trgu Unità, ki je last zavarovalne družbe Assicurazioni Generali, se zanimajo, kakor kaže, kar stiri subjekt, to pa so: Compagnia italiana Jolly Hotels iz Valdagna, hotelska veriga iz Riminija, o kateri se bo kaj več zvedelo čez kakih deset dni, znana trzaska zadruga za družbene dejavnosti Il Posto delle fragole, pa se družba Magesta-Benvenuti, ki upravlja hotela Riviera in Maximilian's nad Grlijanom.

Ce ne bo Keller prevec zahteval, bo torej hotelu na glavnem mestnem trgu za jamčena obetavna prihodnost. (dg)

ZDRAVSTVO / ZAGOTOVILO ODBORNIKA FASOLE

Igeo naj bi samo preoblikovali

Dokončna odločitev bo pripadla strokovni delovni skupini

Bodo zdravstveni dom Igea v Ul. Valdirivo zaprti? Vse kaže, da ne. Tako vsaj se da sklepati po zagotovilih, ki jih je bilo slisati med včerajšnjim posvetovalnim sestankom o njegovi usodi, na katerem so sodelovali deželni odborik za zdravstvo Gianpiero Fasola, generalni direktor Trzaskega podjetja za zdravstveno službo Federico Montesanti, predsednik Igee Raffaele De Rù ter pokrajinski zastopniki sindikata javnih uslužbencev CGIL in sindikata zdravstvenih delavcev UIL.

V bistvu so obravnavali možnost korenite reorganizacije tega doma, in sicer tako, da bi ga preoblikovali v zdravstveno-oskrbovalno rezidenco. »Na ta način bi njegovo dejavnost prilagodili ciljem bivše Krajevne zdravstvene enote, obenem pa ohrani-

nili vsa obstojeca delovna mesta v domu,« je poudaril Montesanti.

Izvedljivost tega načrta bo do kraja preverila posebna delovna skupina, v kateri bodo predstavniki Igee in Trzaskega podjetja za zdravstveno službo; preverbo bo sprožila že danes in jo zaključila čez kakšnih osem dni.

Sprico časopisnih novic iz zadnjih dni je odborik Fasola smatral za potrebno, da deželno upravo ogradí od sleherne odgovornosti za nastalo stanje pri Igei, »ki se ga bo dalo sicer popraviti s preoblikovanjem doma«. V mislih je imel seveda najnovejše deželne predpise na zdravstvenem področju, ki predvidevajo obilno klesanje finančnih sredstev in so zaradi tega povzročili celo vrsto ogorčenih protestov po vsej Furlaniji-Juljski krajini.

SKGZ / POKRAJINSKI ODBOR ZA TRST

Pozitivna ocena občinske pobude

Kritične pripombe na račun SSO

V ponedeljek se je sestal odbor SKGZ za trzasko pokrajino in obravnaval niz vprašanj, ki so v tem obdobju v središču pozornosti dogajanja na Trzaskem.

Vodstvo trzasko SKGZ je pozitivno ocenilo pobude, ob katerih se je pokazalo živahno delovanje članic SKGZ, med temi je bila se posebej izpostavljena pozitivna ocena manifestacij ob 50-letnici ZSKD. Odbor SKGZ je obravnaval tudi proslavo bazovskih zrtev. Dejstvo, da je proslavljanje bazovskih zrtev z letošnjim letom preslo v režijo NSK, pa je priložnost, da se vsakoletne manifestacije v Bazovici bolje koordinirajo in tehnično izboljšajo.

Pokrajinski odbor je izrekel pozitivno oceno tudi o pobudah trzasko občinske uprave, med katerimi vsekakor izstopa odlok o postavitvi dvojezičnih krajevnih napisov v trzaski okolici. V razpravi je bilo poudčrtano, da so odprta se mnoga druga vprašanja, v zvezi s katerimi se bodo predstavniki SKGZ v kratkem sestali s trzaskim županom.

Prav tako je bila na seji načrtovana še vrsta srečanj z drugimi upravami na

Trzaskem in v obmejnem pasu Slovenije.

Pozitivna ocena je bila izrečena tudi o nedavnem gospodarskem posvetu v Trstu, iz katerega je razbrati realne interese po povezovanju krajevnih gospodarskih dejavnikov s Slovenijo. Politicne zapreke, ki se pojavljajo v italijansko-slovenskih odnosih, vsekakor škodijo razvojnim možnostim gospodarskih sektorjev, kar je prišlo na posvetu jasno do izraza. Isto stališče je bilo poudčrtano tudi na odmevnem srečanju obmejnih sindikatov na Skofijah, kjer so se upravitelji ter sindikalni predstavniki z obeh strani meje jasno zavzeli za intenzivno povezovanje ter apelirali naj se nesoglasja med Italijo in Slovenijo razresijo.

Na sejni pokrajinskega odbora so bile izrečene tudi kritične pripombe zaradi skrajno polemičnih in nerazsodnih tonov, ki prihajajo iz vrst katoliške SSO, se posebej ob matični podpori za Primorski dnevnik. Člani pokrajinskega odbora so soglasali, da takšni nastopi ne morejo v ničemer prispevati h krepitvi skupnih nastopov manjšine, ravno v trenutku ko jih naša skupnost najbolj potrebuje.

NOVICE

Sobotni likovni happening

Krajevna konzulta za Staro mitnico - Sv. Jakob prireja v soboto, 23. t.m. ob 15. uri na Trgu De Gasperi, v sodelovanju z zadrugo La Quercia, trzasko družbeno vzgojno službo za najmlajše ter PAG (Progetto Animazione Giovani), v katerega je med drugimi včlanjena tudi ZSKD, likovni happening z naslovom: Barvamo pri mitnici.

Koncert v štivanski cerkvi

Združenje Punto musicale iz Sesljana prireja v ponedeljek ob 21. uri v štivanski cerkvi četrtro srečanje koncertne sezone »Note Timave«. Vstop je prost. Pianist Riccardo Risaliti bo igral Mozarteve, Beethonove in Schubertove skladbe.

Nova izdaja za kolesarje

Mednarodna knjigarna Transalpina vabi vse navdušene kolesarje na uradno predstavitev knjige »Friuli Venezia Giulia - Passi e valli in bicicletta«, ki bo v petek, 29. septembra ob 18. uri na sedezu knjigarne (Ul. Torrefianca 7). Prisotna bosta avtorja Bruno Anastasia in Sandro Supino, tehnično oceno pa bo podal znani trzaski kolesar Giordano Cottur. Knjiga je prva izdaja zbirke »Passi e valli d'Europa«, ki jo tiska založnik Ediciclo.

TELEVIZIJA / UDAREC SVETU INFORMACIJ

Teleantenna, konec TV postaje

Lastnik prodal frekvence - Odpovedna pisma novinarjev

V urednistvu trzasko televizijske postaje Teleantenna je v ponedeljek zvečer brnel telefon. Gledalci so spraševali, zakaj ni na sporedu posnetka nedeljske tekme trzasko kosarkarskega prvotliga Illycaffèja. Iz urednistva so jim odgovarjali, da je Teleantenna prenehala z oddajanjem. Namesto kosarke (in v nočnih urah Triestine) so lahko gledalci le zrlí v monoskop.

Pol ure predno bi moral v eter posnetek kosarkarskega srečanja so uslužbenci TV postaje izvedeli od lastnikov (gospodarske naveze, v kateri sta med drugimi tudi predsednik Triestine in spediter Prioglio), da je prodal Teleantenno. Sest tehnikov, dva uradnika in stiri novinarji so bili prisiljeni prekiniti delo. Kot bi trenil so se zznasli na cesti. Nihče, niti odgovorni urednik postaje Franco Patticchio, jih ni prej obvestil, kaj jih čaka.

Včeraj so na srečanju s konzulentom lastništva izvedeli nekaj podrobnosti več o

celotni zadevi. Lastnik, družba ISA, je prodal frekvence networku Telemarket, ki je specializiran za televizijsko prodajo raznoraznih artiklov, predmetov in blaga. Network vodi industrijec Corbelli. V kratkem bo torej Telemarket razširil svojo televizijsko-prodajno dejavnost tudi na naso deželo: na frekvencah, na katerih je do ponedeljka oddajala Teleantenna, bodo lahko v Trstu, Gorici in v delu videmske in pordenonske pokrajine sledili prodaji kopalnih kadi, tepihov, slik, pripomočkov za uničevanje celulitisa in podobni sari.

Konzulent družbe ISA je pojasnil, da lastnik ni prodal »glave« televizijske postaje. Teleantenna torej formalno (vsaj na papirju) se obstaja, a ne razpolaga več s frekvencami, na katerih bi lahko oddajala. To je lastniku omogočilo, da je zaprosil za vpis uslužbencev v dopolnilno blagajno. Tehniki in uradniki so privolili v to začasno rešilno bilko,

novinarji ne. »Vpis v dopolnilno blagajno nam ne bi prav nič služil, saj nimamo na Teleantenni več nobene možnosti za delo. Zato smo se novinarji odločili, da napišemo odpovedna pisma. Tako bomo vsaj prejeli od lastnika tista finančna sredstva, ki nam pritečejo po 32. členu delovne pogodbe. Odpovedna pisma smo že odposlali, o tem smo tudi obvestili konzulenta lastništva, ki pa si je pridržal nekaj časa za razmislek, predno bo odgovoril na naše zahteve,« je povedal Michele Del Ben, zgodovinski »obraz« Teleantenne. Novinarski sindikat in sindikat CGIL sta takoj obsodila zaprtje trzasko TV postaje.

Včeraj (ob 18. uri) bi morala Teleantenna oddajati prvo oddajo iz cikla SOS consumatori v obrambo potrošnikov. Namesto oddaje je v gledalce buljil monoskop. Kmalu bodo po tistem kanalu prodajali kar si bodo; potrošnikom bo tako »končno« zadoščeno.

Prof. Stalio zadovoljen z vesoljskim teleskopom

Včeraj se je glavni stab konzorcija CARSO vrnil v Trst iz ZDA, kjer je v Goddard Space Flight Centru pri Washingtonu spremljal odpravo vesoljskega trajekta Endeavour, na krovu katerega je bil, kot znano, tudi trzaski teleskop UV-STAR.

Predsednik konzorcija CARSO in »oče« teleskopa prof. Roberto Stalio je ob povratku izjavil: »Zadovoljen sem z rezultati misije. Po nekaterih začetnih težavah pri merilnem sistemu se je UVSTAR dobro obnašal in z njim smo zbrali veliko količino podatkov o zvezdnih poljih, ki jih bomo zdaj temeljito preučili. To je bila prva vesoljska odprava za naš teleskop in na njej smo se veliko naučili, tako da bomo naše dosežke v prihodnosti se izboljšali.« Spominimo naj, da se je Endeavour vrnil na Zemljo v ponedeljek po 11 dneh letenja.

ZARADI JAVNIH DEL V MESTNEM SREDIŠČU

Prometne težave



Na kriziscu med ulicami Carducci, Severo, Romagna, Martiri della libertà in Filzi je včeraj prislo do hudih prometnih težav. Najhuje je bilo jutraj okrog 8. ure, ko so nastale dolge kolone, vozniki in potniki pa so se jezili zaradi zamude, s katero so potem prisli na delo ali v solo. Toda zastoji so se v večji ali manjši meri nadaljevali ves dan. Vsemu temu so vzrok dela na napeljavu

novih greznicnih, plinskih in vodovodnih cevi. Te cevi so že postavili pod asfalt na Ul. Fabio Severo, zdaj pa jih nameravajo še na Ul. Ghega. Zaradi tega je začasno neprevozna polovica cestisca Ul. Ghega, avtobuse in taksije v smeri od železniske postaje proti Trgu Oberdan pa so preusmerili po Ul. Geppa.

Na sliki (foto KROMA): včerajšnji promet v mestnem središču.



50 IN VEČ / VČERAJ NA VELESEJMU

Predmet razprave skrb za ostarele

Številna udeležba pristojnih organizacij



Včeraj dopoldne so v prostorih trzaskega velesejma odprli deveto razstavo in pobudo z naslovom »50 in več (50 & più)«, ki poteka v organizaciji trzaskih velesejskih ustanov s sodelovanjem trzaskih občinskih uprav, Združenja farmacevtov iz naše pokrajine, Združenja »Amici del cuore«, Združenja za obrambo interesov bolnikov, pa tudi z udeležbo predstavnikov družinskih zdravnikov.

Dopoldanska otvoritev je bila posvečena pozdravom in govorom predstavnikov raznih ustanov in združenj, med katerimi je udeležence pozdravil predsednik trzaskega velesejma Savino, odbornik Pecol Cominotto, Giorgio Rett za Trgovinsko zbornico, Umberto Dorligo za Združenje za turizem in sport, predsednik Združenja podjetnikov s področja socialnih dejavnosti Claudio Berlingerio in predsednik Združenja »50 & più« Paolo Bartoli.

Vsi govorci so naglašali potrebo po večjem sodelovanju med porabniki zdravstvenih storitev in zdravstvenim osebjem, lekarnarji in raznimi ustanovami, ki imajo nalogo, da nudijo pomoč bolnikom, predvsem pa ostarelim, ki so poleg zdravstvene pomoči potrebni tudi dobre besede in pomoči pri opravljanju raznih poti za dosego specialističnih in drugih pregledov.

Marsikaj je bilo na področju zdravstva že storjenega, ni pa se lahko znajti v labirintu zdravstvenih ustanov in številnih predpisov, so poudarili udeleženci okrogle mize. In v tem labirintu se še najteže znajdejo ostarele osebe, ki so tudi najbolj potrebne zdravniške oskrbe.

K besedi so se prijavili odbornik Furigo, predstavnik trzaskih farmacevtov Rubino, predstav-

nica Združenja v obrambo pravic bolnikov Braida, predstavnik Združenja zdravnikov Parlato in Primo Rovis v imenu Združenja »Amici del cuore«.

Izrečene so bile pohvale na račun tistih pobud, ki že potekajo v pomoč ostarelim in vsem tistim, ki si ne morejo sami nabaviti zdravil. Med njimi pobuda za brezplačni pregled krvnega pritiska in holesterola, kot tudi za dostavo zdravil v nočnih urah, ce to zahteva zdravstveno stanje bolnika.

Bili so izrečeni tudi pomisleki glede delovanja in sodelovanja vseh teh ustanov in združenj ter seveda želje, da bi bila listina, ki so jo predstavili na tej okrogli mizi in obsega vrsto obvez in nacrtovala za pomoč ostarelim, sprejeta in uresničena.

Po vseh teh uradnih posegih smo si ogledali se razstavo v glavnem velesejskem paviljonu, kjer se predstavljajo razne ustanove in podjetja s svojimi proizvodi za zdravljenje in pomoč bolnikom, predvsem pa ostarelim. Tu imajo svoje razstavne prostore razna podjetja in ustanove, ki se ukvarjajo z zdravljenjem raznih obolenj s področja fizioterapije, pa tudi z drugih področij. Veliko obiskovalcev smo našli pred razstavnim prostorom Centra Fisiomed Italia, ki prikazuje nov način zdravljenja raznih mišičnih in sklepnih obolenj.

V paviljonu so se učenci nekaterih italijanskih osnovnih šol pripravljali na skupni nastop v pomoč prizadetim in ostarelim: »I miei nonni« so imeli napisano na svojih majicah. V tem duhu so pripravili v paviljonu razstavo starih predmetov in risb, posvečenih svojim dedkom in babicam.

V paviljonu ima svoj razstaveni prostor tudi

Združenja AUSER s slikami, ki so jih napravili njegovi člani. Združenje si želi s svojo udeležbo na tej razstavi nabrati toliko denarja, da bi si lahko nabavilo vozilo, s katerim bi potem pomagalo fizično prizadetim osebam.

Svoj stand ima tudi Univerza za tretje življenjsko obdobje, razstavne prostore pa imajo se razna podjetja, ki izdelujejo razne pripomočke za boljše in lažje življenje.

V prihodnjih dneh bodo na velesejmu še druga srečanja, na katerih bodo sodelovali predstavniki Združenja Filo d'argento AUSER, združenja CESAR in odbornistva za promet v trzaski občini.

Neva Lukeš

Fotografska razstava Krožka La Rupe - Ob pečini na Opčinah

Kulturni krožek La Rupe - Ob pečini, ki že nekaj časa deluje na Opčinah z namenom, da bi z raznovrstnimi kulturnimi in rekreacijskimi pobudami v duhu strpnosti in sožitja približal ter povezal med sabo italijansko in slovensko prebivalstvo Opčin, je čez poletje razpisal fotografski natečaj z naslovom: »Opčine med kraskim izročilom in novimi naselitvami - Vpliv urbanističnega razvoja na odnos človek-okolje«. Natečaj je odlično uspel, saj je svoja dela poslalo kar 33 ljubiteljev fotografije umetnosti. Če upoštevamo, da je vsak poslal po štiri črno-bele ali barv-

ne fotografije, so zbrali kar 132 fotografij, ki bodo sedaj razstavljene v Domu Brdina na Opčinah. Razstavo bodo namreč odprli v soboto, 23. septembra ob 18. uri, na ogled pa bo do naslednje sobote, 30. septembra, vsak dan od 18. do 20.30, v nedeljo pa od 10. do 12.30. Otvoritveno slovesnost bo spremljal tudi kratek kulturni spored.

Dela je ocenila komisija, ki ji predseduje Claudio Bonivento in jo sestavljajo se Loredana Tolloi, Gianini Mohor in Milos Jugovic, razglasitev zmagovalcev in nagrajevanje pa bo v soboto 30. septembra ob 20 uri.

Vrsta pobud združenja AISM za boj proti sklerozi multipli

Trzaska sekcija Združenja za boj proti sklerozi multipli (AISM) prireja v okviru vsedržavne manifestacije »30 ore per la Vita« vrsto zanimivih pobud, s pomočjo katerih naj bi zbrala sredstva za nakup primernih prostorov, kjer bi lahko nudili pomoč obolenim za sklerozo multipla. V anglikanski

cerkvi ob bodo danes ob 18. uri odprli razstavo, posvečeno Pinu Durenu, poleg te bo na ogled tudi razstava obrtniško-umetniške keramike. V petek ob 18. uri bodo na Trgu Unità nastopili DTX, Jimmi Joe and the young, Spring in drugi. V soboto bodo na sporedu kar štiri pobude: na Trgu Unità bodo ob 17.

uri za zabavo pskrbeli dijaki Jadranskega mednarodnega zavoda, ob 20.30. bodo v evangelijski cerkvi peli mali pevci zbor Pueri Cantores, na Trgu Unità bodo nastopali plesalci Cluba Diamante in v gledališču Miela bo predstava v trzaskem narečju gledališke skupine »La Braccaccia«.

UMETNIŠKO USTVARJANJE

Kiparska delavnica v osrčju Kontovela

V njej ustvarjata Roberto Soave in Mauro Lapel

Na eni od kontoveljskih ulic, ki se kot labirint vijejo med hišami ob cerkvi in kjer so nekaj živeli le revni ribiči, si je Skupina Kontovel 72 uredila delavnico. Tu preživita Robi in Mauro, ki se poklicno ukvarjata s kiparstvom, dobršen del delovnega vsakdana. Komaj pa jima vreme dovoli, se takoj odpravita na poseski travnik ob glavni cesti, kjer zrejo kot dolmeni v nebo njihove skulpture. V poletnih mesecih, ko sta s spico v rokah na travniku od zore do mraka, je videti njihove bele umetnine, ki počasi dobivajo končno obliko, v živem kontrastu z okoliskim zelenjem. Te dve točki pa nista le laboratorij in razstaveni prostor dveh umetnikov, pač pa kraj, kamor prihajajo na obisk tudi drugi, ki se le občasno bavijo s kiparstvom. Roberto Soave mi je na kratko obrazložil kaj dejansko ustvarjata.

Skupina je nastala leta 1991 in na začetku so se kiparstva lotili kar v desetih. Kaj kmalu pa so nekateri odnehali oziroma izbrali drugačna pota umetniškega ustvarjanja. Poleg stalnih obiskovalcev prihajajo v njihove »žive« delavnice se delavni gostje iz drugih krajev Italije in tudi iz tujine. Pri njih se navadno ustavijo nekaj dni. Robi, ki se je izučil kiparske stroke v antropozofijskem centru Rudolf Steiner v Oriagu pri Benetkah, me je sprejel v delavnici, ki je bila zaradi dolgega deževja sicer se nekoliko vlažna, kljub temu pa sem imel vtis,

da je v njej res prijetno delati oziroma sprostiti lastno kreativno zilico. Vse v njej spominja na tiste se redke obrtniške delavnice, kjer diši po starem, doživem in prijetnem vzdušju. V enem kotu sta bila shranjena dragocena kosa belega stalaktita, ki ga na Krasu ne kopljejo več; poleg

rom Lapelom, ki je se student beneske Umetnostne Akademije, ukvarjata predvsem s kiparstvom. Istocasno prirejata na travniku ob poseškem avstrooškem pokopališču tudi tečaje, ki so odprti vsem, ki bi se radi ukvarjali s kiparstvom, ali pa bi le radi izdelali, če so njihove

nika nadaljevati izpopolnjevalne tečaje v tujini.

Kontovelska skupina daje pri lastnih umetniških delih prednost sporočilu predmeta in ne formi. Končni objekt ne sme biti potemtakem mrtva materija, pač pa mora s človekom v prostoru vzpostaviti živ stik



ognjišča, ki rabi za kaljenje železa, so bili zbrani vsi mogoči predmeti, in sicer ostanki obrobov za sode, kosi tramvajskih tirnic, ogromne vzmeti ter motorni in strojni deli. V sredi glavne sobe so ležali predmeti iz ponovno uporabljenega materiala. Zelezna stojala so nosila oklom podobne kamnite vaze, ki bodo romale v Milan, je dodal Robi, saj se tovrstni art-design lažje prodaja zunaj Trsta. Nasplošno pa se z Mau-

roke primerne za obdelavo zlatih marmorjev. Med razstavami, na katerih sta nastopila samostojno ali skupno z drugimi, bi veljalo omeniti številne razstave v naši deželi, na bližnji Koroski (Presenze), na Kontovelu (Nicolò Tommaseo).

Sedaj načrtujeta jesenski nastop v S. Donà del Piave ter kiparski tečaj v sodelovanju s trzaskim umetniškim krožkom L'officina. Kar zadeva nacrte za prihodnost, nameravata mlada umet-

in postati izziv.

V nadaljevanju pogovora je kiper dodal, da pot od nacrta do končnega izdelka ni enostavna, saj je potrebno veliko vadbe, načrtovanja, izkušenosti, truda ter seveda za kvaliteto pozornega ocesa. Ob slovesu pa je potrdil, da ni nikoli podvomil v pravilnost svoje življenjske izbire, saj mu poklic daje možnost, da odkriva v samem sebi nova obzorja ter da ohranja vitalnost.

Matej Caharija

KRAS V ŠOLI

Kugyjev natečaj

Kugyjev natečaj za solsko leto 1995-1996 je osredotočen na naslednjo temo:

»Kras v soli: s pisano besedo, podobo, videom, raziskavami in drugimi sredstvi lahko krasko okolje postane premoženje vseh nas, malih in velikih«

K natečaju bodo pripušteni samo izdelki, ki bodo dospeli po pošti ali neposredno na Urad za sprejemanje dopisov Pokrajine Trst, Trg Vittorio Veneto 4, do 29. februarja 1995, in sicer v zaprti ovojnici, ki naj bo na zunanji strani označena samo z napisom »Premio Julius Kugy« in domisljskim logotipom, sestavljenim iz besed in/ali risb.

NB.: Na zunanji strani ne sme biti nobene druge navedbe

Na začetku izdelka naj bo navedena le kategorija pripadnosti in logotip z ovojnice.

Izdelek ne sme vsebovati nobenih podatkov o avtorju ali avtorjih.

Izdelku je treba priložiti v zaprti ovojnici, ki naj ima na zunanji strani avtorjev logotip, v notranjosti pa naj bo list s podatki o avtorju ali avtorjih, naslov, po možnosti telefonska številka in davčni kodeks.

Ce gre za razred ali medrazredne skupine je treba navesti tudi solski zavod in podatke o osebi, ki bo pooblaščen, da dvigne nagrado.

Za morebitne dodatne informacije se zainteresirani lahko obrnejo na Odsek za spodbujanje družbeno-kulturnih dejavnosti, Urad za spodbujanje ekološke vzgoje, Ul. S. Anastasio 3, III. nadstropje, telefon 3789497 ali 3798464.

Pokrajinski uradi so odprti za občinstvo od 9. do 13. ure vsak dan razen v soboto, ob ponedeljkih in četrkih pa tudi od 15. do 17. ure.



POBUDA SKD RDEČA ZVEZDA

Tudi v Saležu bodo šivali noše

Tečaj bo vodila Marta Košuta



Minula Kraska ohceta nam bo se dolgo ostala v spominu, predvsem po velikem številu narodnih nos, ki so se zbrale na tej tradicionalni prireditvi. Tem bolj razveseljivo je, da smo med njimi opazili veliko mladih obrazov, kar kaže, da si mladina zelo tradicionalni prireditvi. Ker je več do-
macink izrazilo željo, da bi sešile sebi, mozu ali otroku nošo, so se pri kulturnem društvu Rdeča zvezda odločili, da jim

grejo naproti pri uresnitvi te hvalevredne pobude.

Minuli ponedeljek je bil v Saležu že prvi sestanek, na katerem se je prijavilo 18 udeleženk. Večer je potekal v zelo prijetnem vzdušju, kar je še dodatno razveselilo organizatorje. Gospa Marta Košuta, ki bo vodila tečaj šivanja noš, je z besedo in s pomočjo diapozitivov najprej predstavila primorske noše, udeleženke pa so se nato odločile, za katero nošo bodo obogatile ljudsko zakladnico. Na tečaj, ki bo po-

tekal vsak ponedeljek ob 20.30 uri v društvenih prostorih v Saležu, se seveda lahko prijavijo vse zainteresirane, ne glede na kraj bivanja. Upajmo, da se bo na naslednji Kraski ohceti že vrtela kaksna nova noša, sesita ravno na tem tečaju. Poraja pa se nam tudi misel, ki jo posredujemo v razmislek: ali ne bi bilo lepo, če bi se brhka slovenska dekleta in fantje pogosteje in ne le na Kraski ohceti podali v zakonski stan v narodni noši? (J.J.)

do NEDELJE, 24. septembra 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Libertà 6, Skedenj - Ul. Soncini 179, Istrska ulica 18, Bazovica.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (tel. 421125), Skedenj - Ul. Soncini 179 (tel. 226210)

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Libertà 6, Skedenj - Ul. Soncini 179, Istrska ulica 18.

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska ulica 18 (tel. 7606477).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka

do petka od 8. do 13. ure. -

tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

in Mahnic.

Včeraj sta v Puljah pri Domju praznovala 30 let poroke KARMELA in DARKO. Se na mnoga skupna srečna leta jima klicejo Suzana in Korado, Michele in Piero ter stric Danilo.

Včeraj je slavil 50. rojstni dan NEVENKO GRUDEN. Sedanjemu odborniku in bivшему predsedniku vso vseh najboljših odbor SD Sokol in SKD I. Gruđen.

ARMITA in BOZIC! 20 let je minilo odkar sta si rekla "da". Vsi vajini prijatelji vama iz srca čestitamo in tako napre trdno držita oba.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA TRST - Sola "M. Kogoj" - Popravni in prestopni izpiti iz teorije bodo jutri, 21.9., od 15. ure dalje.

IZLETI

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI prireja v soboto, 30. septembra avtobusni izlet v Lasko, kjer bo možno si ogledati pivovarno ter v Litijo za ogled Valvazorjevega gradu Bogensperk. Prijave sprejemata Marjo Zahar tel. 228481 in Just Vodopivec tel. 227031.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi v soboto, 7. oktobra na izlet na izredno zanimivo razgledno točko Zaplaza na Dolenjskem, v vas Catež ter na vabljivi hrib Kurescek. Vpisovanje in navodila v trgovini Fortunato, Ul. Paganini 2 v Trstu do 3. oktobra. Pohitite z vpisi!

KD RDEČA ZVEZDA organizira ob 50-letnici delovanja 21. in 22. oktobra izlet v Mathausen. Vpisovanje ob torkih in petkih od 16. do 17. ure v občinski knjižnici v Saležu, tel. 229533..

OBVESTILA

TABORNIKI RMV - Družina Strmega brega - Občina Dolina vabi vse stare in posebno nove članke na prvi sestanek, ki bo v soboto, 23. t.m., ob 16. uri, na sedežu v občinski telovadnici v Dolini.

ZVEŽA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV V TRSTU vabi udeležence letošnjega pevskega tečaja na Dobrni na SKUPNO VAJO, ki bo jutri, ob 20. uri v rojanski župnijski cerkvi.

MoPZ UPOKOJENCEV IZ BREGA javlja, da se zacenjajo peske vaje jutri, ob 20. uri v prostorih gledališca F. Preseren v Boljuncu. Vabljeni so stari in se posebej novi pevci.

TRZASKO FOTOGRAFSKO DRUŠTVO prireja fotografski natečaj na temo "Človekova podoba" v barvanih ali črno/belih slikah. Dela v starih izvoddih je treba poslati na sedež v Ul. Zovenzoni 4 do 23. t. m. ali na poštni predal št. 1001 - Trst center. Za nadaljnje informacije tel. vsak dan od 18. do 20. ure na št. 040/635396.

SKD VIGRED obvešča, da je vpisovanje otrok (od 6. leta dalje) in mladincev v plesno skupino jutri in v ponedeljek, 25.9. od 18. do 20. ure v društvenih prostorih v Sempolaju ali po telefonu do petka od 15. do 16. ure na št. 200865 - Elena.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK prireja tudi letos glasbeno solo. Informacije in vpisovanje v Soscevi hiši na Proseku ob torkih in petkih od 20.30 dalje.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvešča, da bo urad odprt za članke ob torkih od 9. do 10.30.

ODBOR ZA LOČENO

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Scemo e più scemo«, i. Jim Carrey, Jeff Daniels.

EXCELSIOR - 17.45, 20.00, 22.15 »Allarme rosso - Il pericolo corre sul fondo«, i. Denzel Washington, Gene Hackman.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.10, 20.05, 22.00 »Pasolini - Un delitto italiano«, r. Marco Tullio Giordana.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.50, 20.10, 22.30 »Waterworld«, i. Kevin Costner, Dennis Hopper.

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »French Kiss«, i. Meg Ryan, Kevin Kline.

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »L'isola dell'ingiustizia (Alcatraz)«, i. Christian Slater, Kevin Bacon, Gary Oldman.

NAZIONALE 3 - 16.00 »L'incantesimo del lago«, risani film; 17.30, 19.45, 22.00 »L'ultima eclisse«, i. Katy Bates, Jennifer Jason Leigh.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Carlington«, i. Emma Thompson.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Istinto carnale«, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.15, 18.50, 20.30, 22.10 »Fermo posta Tinto Brass«, r. Tinto Brass, prepovedan mladini pod 18. letom.

ALCIONE - 20.00, 22.00 »Il guardiano di notte«, r. Ole Bornedal.

LUMIERE - 18.45, 20.30, 22.15 »Il profumo di Yvonne«.

ČESTITKE

Danes na Opcinah praznujeta svojo 25. letnico poroke SLAVICA in VIRGILIO VIDALI. Se mnogo srečnih let skupnega življenja jima želijo družine Malalan, Vidali

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka do 15. ure PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36 tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih redakcija Primorskega dnevnika Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

vabi
člane, da se javijo danes, 20. septembra na sedežu ali v podružnicah za dvig vabil za udeležbo na članskem prazniku, ki bo

24. septembra 1995

Ponovno obveščamo, da bo vstop mogoč samo z vabili.

V soboto, 23. septembra, na Božjem polju

ODPREMO NOV AVTOMOBILSKI SALON



Vijudno vabljeni

Hildegard Bayer

TECAJI NEMŠKEGA JEZIKA

- za odrasle, dijake in otroke
- razredi z največ 10 slušatelji
- prilagojeni urniki
- tečaji za podjetja
- predavatelji v materinski
- individualni tečaji

VPISOVANJA vsak dan od 10. do 18. ure (razen sobote)
TRST - Ulica Ginnastica 3, I. nad. - Tel. 661050

VPISOVANJA V TEČAJE NEMSCINE OD 18. 9. 95

URADNO PRIZNANE DIPLOME



GOETHE - INSTITUT

URADNI PREDSTAVNIK NEMŠKE KULTURE

TRST
UL. CORONEO 15
TEL. 635763

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 18.

V spomin na Egidija Kosuto darujeta Mila in Gabriel Ferluga 30.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Ano Kralj daruje Vidali (Bani 72) 50.000 lir za Godbo na pihala Viktor Parma.

Namesto cvetja na grob Slavke Ferlat daruje družina Kobal 100.000 lir za orgle cerkve sv. Jerneja na Opcinah.

Mara Pertot daruje 50.000 lir za vezenje rut barkovljanske noše in 50.000 lir za SKD Barkovlje.

†
Nenadoma nas je zapustil nas dragi

Ivo Micheli



Zalostno vest sporočajo žena Mariuca, sin Fabio z družino, mama, sestra in brat z družinama, tast Paolo in ostalo sorodstvo

Pogreb bo jutri, 21.9.1995, ob 12.30 iz mrtvasnice v Ul. Pietà v nabrežinsko cerkev.

Nabrezina, 20.9.1995

(Pogrebno podjetje - Ul. Torrebianca 34)

Družini izrazajo globoko sozlagje

kolegi - redarji Občine Devin-Nabrezina

Ob izgubi dragega brata Ivota izrekajo balinarji Sokola iskreno sozlagje Milanu in svojcem.

Ob smrti dragega Ivota izreka iskreno sozlagje bratu Milanu

odbor SD Sokol

Ob izgubi svojega poztvovalega predsednika Iva izreka globoko sozlagje družini in sorodnikom

Balinarsko društvo Nabrezina

Clani Balinarskega kluba Portuale sočustvujejo z družino ob izgubi Iva Michelija.

Ciao Ivo!

Ob težki izgubi Ivota Michelija, predsednika BK Nabrezina, izrekamo iskreno sozlagje svojcem.

BK Primorje

Ob smrti Ivota Michelija izreka iskreno sozlagje vsem svojcem odbor sekcije VZPI-ANPI Devin-Nabrezina

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 28. MAJA DO 23. SEPTEMBRA 1995

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34). Op.: ukinjeno ob praznikih
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)
7.50	(IC)	TERGESTE - Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42), Rim Termini
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14), Zeneva
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08), Benetke (23.21)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04), Rim Termini

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
7.59	(E)	Mestre (6.04), Portogruaro (6.49), Tržič (7.36)
8.53	(E)	Mestre (7.07), Portogruaro (7.49), Tržič (8.30)
10.05	(E)	Benetke (8.00), Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.42)
10.42	(IR)	Benetke (8.35), Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.19)
11.42	(IC)	Benetke (9.35), Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.19)
13.42	(IR)	Benetke (11.35), Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.19)
14.12	(D)	Benetke (12.09), Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.49)
15.42	(IR)	Benetke (13.35), Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.19)
16.04	(IC)	Mestre (14.23), Portogruaro (15.02), Tržič (15.41)
16.25	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.02)
17.42	(IR)	Benetke (15.35), Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.19)
18.50	(D)	ukinjen od 31.7. do 27.8.
		Benetke (16.21), Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.23)
18.57	(D)	Benetke (16.55), Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.34)
19.37	(IR)	Benetke (17.29), Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.14)
20.00	(IC)	Benetke (18.02), Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.37)
20.55	(R)	Benetke (18.22), Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.32)
21.42	(IR)	Benetke (19.35), Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.19)
22.00	(IC)	Benetke (20.02), Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.37)
23.42	(E)	Benetke (21.35), Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.19)
0.42	(IR)	Benetke (22.35), Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.19)
1.42	(IR)	Benetke (23.35), Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.19)
2.35	(D)	Benetke (0.20), Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.12)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)
16.56	(R)	Tržič (17.23), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Cervinjana in Palmanove v Videm (18.54). (ukinjen od 31.7. do 27.8.)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.46	(R)	Videm (5.21), Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
7.29	(R)	Videm (6.05), Gorica (6.38), Tržič (7.01), (ukinjen od 31.7. do 26.8.)
7.51	(D)	Videm (6.44), Gorica (7.08), Tržič (7.27)
8.33	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Cervinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
9.14	(R)	Videm (7.52), Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.56	(IR)	Videm (8.49), Gorica (9.13), Tržič (9.32)
10.52	(R)	Videm (9.36), Gorica (10.00), Tržič (10.24)
12.33	(IR)	Videm (11.26), Gorica (11.50), Tržič (12.09)
14.04	(R)	Videm (12.36), Gorica (13.12), Tržič (13.35)
14.33	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.50), Tržič (14.09)
15.18	(R)	Videm (13.50), Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
15.53	(R)	Videm (14.30), Gorica (15.04), Tržič (15.25)
16.33	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.50), Tržič (16.09)
18.18	(R)	Videm (16.50), Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
18.26	(R)	Videm (17.04), Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
18.33	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.50), Tržič (18.09)
19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
19.44	(D)	Videm (18.31), Gorica (18.58), Tržič (19.20)
20.22	(D)	Videm (18.59), Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
20.33	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.50), Tržič (20.09)
21.15	(R)	Videm (19.53), Gorica (20.26), Tržič (20.47)
22.33	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.50), Tržič (22.09)
0.52	(IR)	Videm (23.26), Gorica (0.02), Tržič (0.25)

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.13	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Opčine (10.05), Sežana (10.34), Ljubljana (12.35), Zagreb (14.52)
12.02	(IC)	DRAVA - Opčine (12.49), Sežana (13.13), Ljubljana (14.55), Budimpešta (22.42)
17.57	(IC)	KRAS - Opčine (18.40), Sežana (19.03), Ljubljana (20.45), Zagreb (22.58)
0.02	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Opčine (0.50), Sežana (1.19), Ljubljana (3.15), Zagreb (5.32), Budimpešta (11.58)

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.52	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40)
10.58	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.05), Sežana (10.05), Opčine (10.14)
16.57	(IC)	DRAVA - Budimpešta (6.20), Ljubljana (14.10), Sežana (16.01), Opčine (16.10)
19.51	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54)

IC - Intercity

E - ekspressni vlak

IR - Meddeželni vlak

D - Brzovlak

R - Deželni vlak

RAZSTAVA / GALERIJA GRAPHITI V UL. FAITI

Mednarodni izbor likovnih ustvarjalcev

Na razstavi "Arte Open '95" na ogled slike, instalacije in računalniške obdelave fotografij



Prejšnjo nedeljo je kulturno združenje Graphiti pripravilo v svoji galeriji v ulici Faity 34/A skupinsko razstavo pod naslovom "Arte - Open '95", ki je bila do prejšnjega tedna v gosteh v Starancanu. Na ogled so postavili dela slikarjev iz Slovenije, Avstrije, Hrvaske, ZDA, Italije in Danske. Razstava bo odprta do 30. septembra ob ponedeljkih, sredah in

petkih, od 18.00 od 19.30. Poleg na stenah obesnih slik, grafik in instalacij si bodo obiskovalci lahko ogledali tudi sugestivne računalniške obdelave fotografij slikarja Davida Redferna in zanimiv dokumentarec o srečanju "Arte - Open", ki ga je pripravil Silvio Filipi.

Na sliki (Fotostudio Reportage) skupina umetnikov ob odprtju razstave

KINO

GORICA
VITTORIA 17.40-19.50-22.00 »Allarme rosso«. Igrata Denzel Washington in Gene Hackman. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.15-19.40-22.00 »Waterworld«. Igra Kevin Costner.

OBVESTILA

MESANI ZBOR O. ŽUPANČIČ obvešča, da bodo v petek, 22. t.m., ob 20.30 spet začeli z vajami. K sodelovanju vabijo vse, ki imajo radi petje.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV NA GORIŠKEM obvešča, da bodo 3. oktobra priceli z rekreacijsko telovadbo. Vaje bodo ob torkih in četrkih ob 14.45.

GODBA KRAS IZ DOBERDOBA nudi brezplačne tečaje za trobila, pihala in tolkala. Vpisovanje ob ponedeljkih in četrkih ob 20. uri v glasbeni sobi v Dobrodo bu (tel. 78077).

KRUT prireja zdravljenje v Smarjeskih toplih v dveh izmenah od 24. septembra do 4. oktobra in od 4. do 14. oktobra. Prijave pri g. Anamariji v Ul. Malta 2, tel. 531644.

KNJIŽNICA D. FEIGEL deluje vsak delavnik od 10. do 12. ure in od 13. do 17. ure razen ob četrkih, ko so dopolne zaprti.

PETICIJO "VRNITE NAM NARODNI DOM" je mogoče podpisati vsak dan na uredništvu Primorskega dnevnika v Gorici, Drev. 24. maja 1.

OBCINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU je odprta od ponedeljka do četrka od 15. do 17. ure, ob petkih od 11. do 13. ure.

OBCINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH posluje vsak ponedeljek, sredo in petek od 15. do 18. ure, v petek tudi od 10. do 12. ure.

ŠOLSKE VESTI

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE obvešča, da je se nekaj prostih mest za naslednje tečaje: windows office (windows, winword in excel) 100 ur (dva tečaja), vodenje knjigovodstva v podjetju (80 ur), tehnike prodaje (30 ur) in marketing za obrate v vinogradništvu (20 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 22. septembra na sedežu Zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 81826, vsak dan od 9. do 13. ure.

GLASBENA MATICA - GORICA prireja tečaj za JAZZ GLASBO. Vpisi in informacije na tajništvo sole v ul. della Croce 3, ob ponedeljku do petka od 14. do 17. ure (tel. 531508).

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ sporoča, da je v teku vpisovanje za solsko leto 1995/96 do zasedbe razpoložljivih mest. Informacije in prijave v upravi doma, tel. 533495.

PIREDITVE

V DOMU ANDREJA BUDALA V STAN-DREŽU bo jutri, 21. septembra, ob 21. uri predvajanje filma Akire Kurosawe "Rapsodia d'agosto". Prirejajo ga Skupnost Arcobaleno, Rajonski svet, KD Oton Zupancič in PD Standrez. Vstop bo brezplačen.

RAJONSKI SVET V PODGORI IN SEKCIJA VZPI/ANPI vabita v nedeljo, 24. septembra, ob 10.30 na proslavo ob 50-letnici osvoboditve in 20-letnici postavitve partizanskega spomenika v Podgori. Prireditel bo na plosčadi pred spomenikom, govorila bosta Stojan Spetic in Giovanni Padoan - Vanni.

RAZSTAVE

V GALERII KULTUR-NEGA DOMA razstavlja slikar Jona Gal Planinc iz Ljubljane. Razstava je na ogled do 8. oktobra ob delavnikih (9.00-13.00) in med prireditvami.

NA GRADU je razstava "Gotske cerkve v dolini Soče in Brdih" na ogled se do 8. oktobra. Urnik: vsak dan od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Ob ponedeljkih zaprto.

IZLETI

NA POHOD PERUGIA-ASSISI bo na pobudo Zelenih golobice odpeljal tudi avtobus iz Gorice. Odhod v soboto, 23. t.m., ob 7.30, povratek v nedeljo zvečer. Cena prevoza je 55 tisoč lir. Prijave v Ul. Formica 3 (tel. 32540) vsak dan med 18. in 20. uro.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

BASSI RITA, Ul. don Bosco 175, tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Danes: 9.30, Silvano Bregant iz splosne bolnišnice v cerkev v Locniku in na glavno pokopališče; 12.30, Roberto Demitri iz splosne bolnišnice v Gradcu; 12.45, Lidia Lisitano iz bolnišnice Janeza od Boga v Videm.

Pokrajinsko vodstvo SSK

izraza članu Milkotu in svojem najgloblje sozalcu ob izgubi dragega brata.



OBČINA / DANES SESTANEK KOMISIJ ZA URBANISTIKO IN JAVNA DELA

Parkiranje brezplačno samo še do konca leta

Toda v upravi je še precej nesoglasij glede parkirnin

Goriski občinski upravi se mudi z uvedbo parkirnin v mestnem središču, saj bi to prineslo sveže denarce v občinsko blagajno, hkrati pa so v večinski koaliciji se precej deljena mnenja o tem, kje, kako in koliko naj bi avtomobilisti plačevali za parkiranje. V najboljšem primeru (ali najslabšem, odvisno od zornega kota) bodo parkirnine uvedli s 1. januarjem za 800 parkirnin mest v centru, nam je včeraj povedal koordinator občinske svetovalske komisije za urbanistiko (in načelnik Forza Italia) inž. Sergio Fornasir. Niso pa se določili cene, načina placevanja in upravljanja parkirisc. O tem bosta nocoj na skupni seji razpravljali komisiji za urbanistiko in javna dela.

O problemu parkirisc in nasploh preureditve prometa v mestu je govor že nekaj let. Prejšnja občinska uprava je dala izdelati zajeten nacrt za ureditev prometa in parkiranja v mestu. Nacrt je aprila lani odobril komisar, ki je takrat upravljal občino. Sedanja uprava je nastopila le nekaj mesecev kasneje, a doslej se ni začela z izvajanjem nacrta. Pojavila so se različna gledanja, prej osebna kot politična, med odbornikom za storitve Pescom in odbornikom za urbanistiko Rosellijem. Prvi je silil za takojšnjo uvedbo parkirnin, drugi za preudarnejše in celovito izvajanje prometnega nacrta. Obveljala je nekakšna kompromisna rešitev, po kateri naj bi "eksperimentalno in začasno" uvedli placevanje za 800 parkir-



nih mest v "zgodovinskem mestnem jedru". Na tak način bi zadostili Pescovi težnji po takojšnjem vnovčenju denarja, obenem pa bi upoštevali pomisleke vseh, ki nočejo s prenatrženimi delnimi ukrepi prejudicirati celovitega urejanja prometa. S "poskusno" uvedbo parkirnin bodo obsli tudi zakonsko določilo, po katerem je treba za vsako parkirno mesto proti placilu v centru, zagotoviti vsaj eno brezplačno parkirno mesto izven ozkega centra.

Fornasir napoveduje, da naj bi novost stopila v veljavo s 1. januarjem, čeprav priznava, da je odprtih še veliko vprašanj. Se najmanj sporna je določitev območja za parkiranje proti placilu: zajemalo bi Travniki in Korzo (s stranskimi in bližnjimi vzporednimi ulicami) vsaj do križišča z Drev. 24. maja. Določiti je treba ceno (najbrž 1.500 na uro), se opre-

deliti glede mesečnih abonmajev za rezidente (30 tisoč lir, vendar nekateri predlagajo, naj bi parkiranje za prvi avto v družini bilo brezplačno), zlasti pa izbrati način izterjevanja. Glede tega je spet na obzorju konflikt med odbornikom Pescom, ki se ogreva za sistem listkov "popraskaj in... parkiraj", ki naj bi bili naprodaj v trafikah (tak sistem so uvedli v Gradcu) in Fornasirjem, ki predlaga naj bi parkiriska upravljalo osebje Mestnega podjetja za storitve. Prvi sistem bi bil donosnejši za občino, z drugim bi pridobili nekaj delovnih mest in hkrati usmerili del dobička od parkirnin v izboljšanje mestnega avto-busnega prevoza.

Dodatni problem predstavlja tudi nasprotovanje poveljnika mestnih redarjev, ki se upira enostranskemu uvajanju parkirnin, ne da bi sočasno zagotovili alternativ-

na parkirna mesta. Poveljnik Zaro meni, da bi tako ustvarili še večjo prometno zmedo v ulicah tik izven placilnega območja.

Problemov in različnih gledanj je še toliko, da bomo Goricani najbrž še nekaj časa lahko brezplačno parkirali kjerkoli, pa četudi za ceno prometnega kaosa in onesnaževanja. Po drugi strani pa je tudi res, da je za občino napočil že skrajni čas, da nekaj ukrene. Po deželni zakonodaji je treba izvajanje prometnih nacrta preverjati in ustrezno prilagajati vsaki dve leti. Za Gorico zapade ta rok čez dobrih šest mesecev. Vprašanje je, ali bodo takrat lahko sploh kaj preverjali, ko pa aprila 1994 odobrenega prometnega nacrta do danes se niso začeli izvajati.

Na sliki (Fotost. Reportage): na Travniku bodo uvedli parkirnine; kdaj, koliko in kako pa se še ne ve

ŠOLA TRINKO / IZJAVA ZAVODSKEGA SVETA

Občina naj čimprej dodeli trajni sedež

Prostori v Ul. Cappella niso primerni - Jutri odbor staršev pri občinski slovenski konzultli

Težave srednje šole Ivana Trinka v Ul. Cappella so se vedno predmet pozornosti solskih in drugih manjsinskih dejavnikov. O tem vprašanju bo jutri razpravljala tudi Konzulta za vprašanja slovenske manjšine pri goriski občini. Člani konzulte se bodo srečali z odborom staršev dijakov šole Trinko, prisluhnili njihovemu protestu in se dogovorili o morebitnih skupnih pobudah. Člani odbora staršev so si te dni ogledali soli dodeljene prostore in se prepirali, da so skrajno neprimerni. V teh dneh zaključujejo z zbiranjem podpisov pod peticijo, ki jo bodo izročili županu z zahtevo, naj občina čimprej poskrbi za primernejšo rešitev.

Predsednik Zavodskega sveta šole Trinko Orlando Murenec pa nam je včeraj dostavil sledečo izjavo, ki so jo sprejeli že 2. septembra, in jo poslali županu ter v vednost solskemu skrbniku, prefektu, sen. Bratini, občinskima svetovalcema Komelu in Spacapanu ter članu Državnega solskega sveta Simcicu. Izjava se glasi:

»Zavodski svet Srednje šole Ivana Trinka je na svoji seji dne 2. septembra

1995 razpravljal o selitvi šole in ugotovil, da je izbira, ki namesca šolo Ivana Trinka v pritlične prostore osnovne šole Fumagalli v Gorici, neprimerna iz več razlogov. Soli namenjene učilnice so številčno nezadostne, kar bo obteževalo predvsem dodatne šolske dejavnosti in zahtevalo precej napornejšo prilagoditve. Zaradi prostorske stiske bosta onemogočeni namestitve in uporaba različnih učil in pomagala, hkrati šola ne bo razpolagala s telovadnico v bližini. V stavbi ni prostora za tajništvo in ravnateljstvo, ki bosta zasilno poslovali na zavodu za likovno vzgojo Max Fabiani. Ob vsej tej nazadnostnosti pa je predvsem zaskrbljujoča napovedana, toda nedoločena "začasnost". Zato zavodski svet zahteva od občinske uprave, da se o njej jasno izreče in v tem solskem letu poskrbi za primernejši in tudi dokončni sedež edine slovenske srednje šole na Goriskem. Ob tem se ugotavlja, da se na Goriskem namenja šolska poslopja nesolskim uporabnikom, kar seveda vodi v utemeljen dvom, ali sploh obstaja volja političnih oblasti, da poskrbijo za ustrežne namestitve šole Ivana Trinka.«

ZSKD: sodelovanje med zbori krepi pevsko delovanje

Zborovstvo je v okviru Zveze slovenskih kulturnih društev gotovo najbolj priljubljena dejavnost. Stevilčnost pevskih zborov kaže, da je prav ta segment ljubiteljske kulture najbolj zasidran med našimi ljudmi, saj beleži denimo gledališko delo vzpone in padce in v manjši meri karakterizira goriski kulturni prostor.

Sprico teh ugotovitev je jasno, da so pri Zvezi posebej pozorni do zborovske dejavnosti in se trudijo, da bi pevski zbori nadaljevali bogato

tradicijo. O tem je tekla beseda pred dnevi v Gorici, kjer se je vodstvo Zskd srečalo s predstavniki društev oziroma z referenti za zbore iz Gabrij, Sovodenj, Doberdoba, Standreža in Podgora. Na srečanju so govorili o delu v posameznih pevskih skupinah, o odnosih med zborom in pevovodjem in o nekaterih tehničnih težavah, ki jih je bilo zaznati v drugi polovici lanske sezone.

Na sestanku so sprejeli nekatere korekture, ki naj bi prispevale, da bo "uigranost" med zbori, zborovodji in samo Zve-

zo se bolj učinkovita. Sicer o tem, kako zastaviti sezono in kako izpeljati večje pobude, pri katerih bodo sodelovali goriski zbori, bo tekla beseda na posvetu, ki ga bo Zskd pripravila v kratkem ob prisotnosti samih zborovodij. Dejstvo je, da je letošnja osrednja goriska proslava ob 50-letnici Osvoboditve, ki so jo oblikovale pevske in druge skupine v okviru Zskd, potrdila, da je v skupnem naporu in nastopanju učinkovitost in sama kakovost veliko večja.

ZDRAVSTVO / PACIENTKA ZAMAN ISKALA POMOČ V GORICI

Ozdravili so jo šele v Šempetru

Reorganizaciji javne zdravstvene službe namenja javnost veliko pozornosti. Ni dvoma, da je vprašanje se kako pomembno in da zasluži pozornost, toda prepogosto pozablamo, da sistem javne zdravstvene službe ne odlikujejo samo bolj ali manj sodobne bolnišnice, ampak da se kakovost ocenjuje na podlagi kakovosti storitev. Prav v korist pacientov pa bi kazalo premostiti določene egoizme in poiskati način, kako izkoristiti vse možnosti sodelovanja z visoko specializiranimi ustanovami, ki delujejo v naši neposredni bližini, pa čeprav je vmes državna meja. V našem casopisu ze leta opozarjamo na potrebo, da se po institucionalni poti uredi sodelovanje med gorisko splosno bolnišnico oziroma Zdravstvenim podjetjem in šempetrsko bolnišnico, kjer deluje zdravniška ekipa za mikrokirurgijo, za katero vedo celo v Venetu. Težko je razumeti, zakaj so stvari po tolikih letih se zmeraj neurejene in zakaj si morajo pacienti, ki vedo za možnosti zdravljenja v šempetrski bolnišnici, pomagati na lastno roko in največkrat tudi na lastne stroške. Prepričani smo, da bi bilo tudi takih dogodkov, na katere nas je opozorila Olga M. iz Gorice

manj ali pa jih sploh ne bi bilo.

Olga M. se je marca letos, ranila na levi roki in si nevarno poškodovala kazalec. Naslednjega dne se je zatekla po zdravniško pomoč v bolnišnico, kjer so na ortopedskem oddelku opravili kirurški poseg in ji prst fiksirali s Zimmerjevo palčico. V naslednjih dneh so nastopile močne bolečine in komplikacije; pacientki so predpisali različne terapije, vendar pa ustreznega izboljšanja ni bilo. Stanje se ni popravilo niti v naslednjih mesecih, tako da se je sredi julija spet zatekla po zdravniško pomoč, tokrat k zdravniku fizioterapevtu. Predpisano zdravljenje z laserjem (od 24. julija do 4. avgusta) ni prineslo izboljšav, nasprotno: 8. avgusta je Olga M. preko osebnega zdravnika in na osebno pobudo zaprosila za kontrolni pregled v ambulantni za mikrokirurgijo bolnišnice v Šempetru. Ze naslednjega dne so tak pregled opravili in tudi izrekli diagnozo: nastanek granuloma v bližini poškodovanega živca. Po pregledu poprejšnje zdravniške dokumentacije so v Šempetru 13. avgusta opravili kirurški poseg, ki je odlično uspel, 25 avgusta je dr. Igor Pavlin odstranil sive na zunanji strani. »Po treh

tednih sem zadovoljna z izidom, čeprav bo na popolno ozdravitev treba počakati leto dni, kakor je izjavil dr. Pavlin«, piše v dokumentaciji Olga M. ki nam je poleg opisa dogodkov, dostavila tudi fotokopije zdravniških izvidov in opravljenih posegov.

Ne bi se spuščali v analizo o pravilnem, nepravilnem ali (ne)strokovnem ravnanju zdravnikov v goriski splosni bolnišnici, o čakanju in zamudah itd. Dejstvo, da je Olga M. v nekaj tednih v šempetrski bolnišnici resila problem, ki jo je mučil šest mesecev, je težko izpodbijati.

V pogovoru z Olgo smo izvedeli tudi, da je stroške placala iz lastnega žepa, da pa so stroški neprimerno nizji od tistih, ki jih je placala za razne terapije, ki so se izkazale kot neprimerne. Če k temu dodamo se bolečine in razne druge težave, ki jih je prenašala od marca do avgusta - gre za osebo s samostojno poklicno dejavnostjo - ni mogoče zadeve zaključiti drugače kakor z ugotovitvijo, da vsega tega ne bi bilo, če bi bilo sodelovanje med zdravstvenima institucijama urejeno in bi pacientko že takoj po nesreči napotili na pravi naslov.

NOVICE

Sun Princess na drugi poskusni vožnji

"Sun Princess" (Sončna princesa), luksuzna in največja ladja za križarenje na svetu je včeraj izplula iz Trziča na približno enotedensko poskusno vožnjo na območju severnega Jadrana. Gre za drugi ciklus poskusov in preverjanj na morju, preden bodo ladjo, čez dva meseca izročili naročniku. Ladja je dolga 261 metrov, široka 35, ima 77 tisoč ton, na krov pa lahko sprejme okrog dva tisoč potnikov.

Očistili bodo breg Soče

Rajonski svet pri Madonnini prireja v nedeljo, 24. t.m., v sodelovanju s kulturnim krožkom Terra akcijo čiščenja desnega brega Soce v bližini odlagališča odpadnega materiala v ulici Brigata Sassari. Udeleženci naj se zberejo ob 9. uri pred cerkvijo v ulici Brigata Campobasso, opremljeni s skornji ali drugo primerno obutvijo ter rokavicami. Akcija bo trajala od 9.30 do 14. ure.

Nezgodna kronika

Mokro in spolzko cestisce je včeraj botrovalo številnim prometnim nesrečam. Tri osebe so bile laze ranjene okrog 9.30 na Majnicah, v bližini gostišča Al Fogolar. Zdravniško pomoč so nudili 60-letnemu Silvanu Lebanu iz Gorice ter 74-letni Riti Osso iz Plamanove ter 34-letni Carli Gregorio iz kraja Mortesins pri Rudi. Nekaj po 12. uri pa je v kriziscu ulice Adige in Fatebenefratelli prislo do silovitega trčenja fiatom punto in volkswagnom polo. Ranjeni sta bili 34-letna Isabella Visintin iz Slovrenca in 29-letna Alessandra Ughi iz Gorice. Prva se bo zdravila petnajst dni, druga pa 10.

75-letnica zbora Seghizzi

Pevski zbor "C.A. Seghizzi" slavi letošnje 75-letnico ustanovitve. Jubilej bodo obeležili z vrsto pobud pretežno pevskega značaja, pa tudi s pripravo priložnostne publikacije. Publikacija bo izšla v kratkem. Ob obletnici pripravljajo tudi slavnostni koncert.

V nedeljo, 24. t.m. bo zbor obiskal Buje v Istri, rojstni kraj skladatelja C.A. Seghizzija. Zbor bo pel pri nedeljski masi, zvečer pa bo imel koncert ljudskih pesmi v prireditvi C.A. Seghizzija v tamkajšnjem gledališču. Predstavnike pevskega zbora in ožje sorodnike pokojnega skladatelja bo sprejel tudi bujski župan Sergio Kramesteter



Sreda, 20. septembra 1995



gospodarstvo in finance

DENARNI TRG / RAZISKAVA BANKE ITALIJE

Vsak dan se obrne 30 milijard dolarjev

To je obseg operacij italijanskih posrednikov

RIM - Italijanski posredniki, torej banke in habilitirane posredniške družbe (Sim) obrnejo vsak dan na mednarodnih valutnih trgih denarno maso, ki je ocenjena na 30 milijard dolarjev. Podatek se nanaša na raziskavo, ki sta jo Banke Italije in italijanski menjalni urad UIC izvedla aprila letos in iz katere izhaja, da se je obseg denarnih transakcij izredno povečal. Za primerjavo naj navedemo, da leta 1992 povprečna dnevna vrednost transakcij ni presegla 19 milijard dolarjev. Podatki za april pa se ne vsebujejo rezultatov operacij z derivati (currency swaps, options in futures), ki bodo znani komaj pozno jeseni in ki bodo vrednost menjav gotovo še povečali. Upoštevati je namreč treba pravo eksplozijo derivatov v zadnjih letih, zato je dejanska vrednot dnevnih transakcij gotovo še občutno večja od 30 milijard dolarjev. Aprilska raziskava je bila izvedena na vzorcu 23 bank in 5 posredniških družb.

Druge včerajšnja vest s finančnega področja pa je veliko bolj vznemirljiva in se nanaša na zadolženost družinskih podjetij pri bankah. Po zadnjih podatkih Banke Italije je število malih podjetij, ki niso sposobna plačevati bančnih posojil, naraslo na 200 tisoč. K temu je največ prispevala gospodarska kriza zadnjih let, vendar tudi propadli posli, zaradi katerih so družine težko plačale svoje podjetniške »pustolovščine«. Natančna številka z dolgotrajnimi zadolženimi malih podjetij (katerih dolgotrajni pa ne presegajo 79 milijonov lir) je konec lanskega leta dosegla 201.605 enot, njihova skupna zadolženost pa je znašala 58.252 milijard lir. To je več kot 81 odstotkov vseh rizičnih kreditov italijanskega bančnega sistema, ki znašajo skupaj 71.622 milijard lir.

Podatek, ki ga je včeraj objavilo zakladno podtajništvo, torej potrjuje zelo težak položaj, v katerem se v zadnjem času nahaja sistem malih in družinskih podjetij, katera so se morala bolj kot proti konkurenci bojevati proti bistveno bolj trdovratnemu sovražniku - recesiji. Potrditev tega gospodarskega neločanja »na bazi«, ki se seveda v veliki meri prevesa na italijanski kreditni sistem, ponujajo tudi drugi podatki Banke Italije, ki kažejo, da se število bančnih jamstev občutno niza z rastjo podeljenih kreditov. Podjetij, ki na primer konec leta 1994 niso uspevala bankam odplačevati svojih dolgov (zadolžena od 80 milijonov do največ milijarde lir) je bilo nekaj več kot 10 tisoč, skupaj pa so bile zadolžene za 5 tisoč milijard lir; rizičnih podjetij, ki so bila zadolžena do največ 10 milijard lir, je bilo 1.800 s skupno zadolžitvijo v vrednosti 5.214 milijard lir; podjetij s posojili med 10 in 20 milijardami lir je bilo samo sto, za skupno zadolžitve 698 milijard lir, medtem ko sta bili za več kot 200 milijard lir izpostavljeni samo dve podjetji.

Navedeni podatki se kot rečeno nanašajo na konec preteklega leta, rizična zadolžitve podjetij pa se je medtem seveda še povečala in po zadnjih ocenah združenja bank ABI konec avgusta dosegla skupno vrednost 82.353 milijard lir.

SLOVENIJA / JOINT VENTURE

Na Jesenicah odprejo danes mešano tovarno

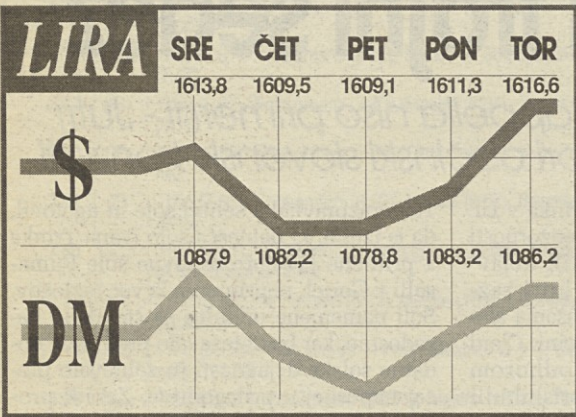
Partnerji so Slovenci in Italijani

JESENICE - Na Jesenicah bodo danes slovesno predali namenjeno proizvodni obrat družbe TPJ (Tovarna plinskih jeklenk), ki je bila ustanovljena s slovenskim in italijanskim kapitalom. Prvi zametki sodijo v leto 1991, ko se je začelo poslovno sodelovanje med družbo SOL iz Monze (njen lastnik je nekdanji predsednik mladih podjetnikov Confindustrie Fumagalli) in Zelezarno Jesenice. Leta 1993 je bila podpisana pogodba o ustanovitvi mešane družbe, lani pa je bila TPJ registrirana in je začela delovati.

Poleg podjetja SOL, ki je eno od vodilnih italijanskih podjetij za proizvodnjo in distribucijo industrijskih in medicinskih plinov (nastalo je leta 1927), in družbe Energetike iz concerna Zelezarne Jesenice, sta partnerja joint venture se jeseniski Plinstal, ki sodeluje z Energetiko že od leta 1967 kot distributer tehničnih plinov, in Rimska investicijska družba Si-

mest, ki finančno podpira mešane družbe z italijanskim deležem v tujini. Energetika Zelezarne Jesenice se s proizvodnjo tehničnih plinov ukvarja od daljnjega leta 1930, tako da je nedvomno pravi partner za italijansko SOL, ki je sicer prisotna tudi v Avstriji, Nemčiji, Belgiji, Nizozemski, Franciji in Hrvaški.

Skupna vrednost investicije znaša pet milijard lir (ali 400 milijonov tolarjev), kolikor so partnerji vložili v realizacijo utelešanja ki-sika, v obnovo polnilnice jeklenk za kisik, argon, dušik, mešanice in ogljikov dioksid, v opremo z jeklenkami in rezervoarji ter v nabavo prevoznih sredstev. Za italijanskega partnerja pomeni obrat v Sloveniji nadaljnji strateški korak proti vzhodnim trgovinam, za Energetiko Zelezarne Jesenice pa pomembno tehnološko posodobitev in prodor na nove trge, ki jih že obvladuje italijanska družba SOL.



NOVICE

Antitrust čaka na prijavo operacije »super Gemina«

RIM - Antitrust se bo lotil projekta za »super Gemino« sele tedaj, ko bodo upravni sveti vpletenih družb sprejeli dokocne sklepe za izvedbo operacije, je izjavil včeraj Giuliano Amato. Projekt je danes sele načrt, je dodal, zato bodo podjetja morala operacijo prijaviti sele takrat, ko bo dokocno potrjena. Vprašanje je tudi, ali jo bodo prijavila v Rimu ali v Bruslju, lahko pa se zgodi, da se bodo zelela zascititi tako, da jo prijavita pristojnim državnim in tudi mednarodnim nadzornim organom.

Tudi minister Fantozzi se je poslužil konkordata

RIM - Finančni minister Augusto Fantozzi je sprejel predlog za davčni konkordat, ki mu ga je davčna uprava - kot vsem ostalim davčnim obvezancem s samostojnim delom - poslala na dom. Predlog zadeva njegovo poklicno dejavnost davčnega izvedenca, Fantozzi pa je v zvezi s tem izdal tiskovno sporočilo, v katerem pravi, da predloga ni sprejel zato, ker bi bil davčni utajeval, ampak zato, ker hoče biti - za razliko od tolikih drugih - koherenten s tistim, kar dela kot finančni minister. Fantozzi tudi dodaja, da se je predlog za konkordat nanašal samo na leto 1988 in da je njegov profesionalni studio že poravnal zahtevani znesek.

V Sloveniji brezposelnost postopno še narašča

LJUBLJANA - Avgusta je bilo na Zavodu za zaposlovanje Republike Slovenije prijavljeno 120.219 brezposelnih oseb, kar je za desetinko odstotka več kot julija in za 3, 4 odstotka manj kot avgusta lani. V Sloveniji število brezposelnih od junija znova postopno narašča, povišanje pa je mogoče pričakovati tudi v jesenskih mesecih, ko bo dokončno znano, koliko mladih ne bo nadaljevalo solanja in bodo zato iskali zaposlitev. Največ brezposelnih glede na posamezno območje je v Mariboru, kjer je brez dela 31.235 ljudi, stopnja brezposelnosti pa je 22-odstotna. Junija je povprečna stopnja brezposelnosti znašala 13, 4 odstotka. Glede na položaj pred letom, se je med brezposelnimi najbolj povečal delež starih čez 40 let, ki je za 4, 6 odstotka večji. Narašča tudi brezposelnost žensk, brezposelnih brez strokovne izobrazbe in iskalcev prve zaposlitve, zmanjšuje pa se delež brezposelnih, starih do 26 let, trajnih presezkov in brezposelnih zaradi stečajev.

Ena Solari rešena, druga v krizi

VIDEM - Potem ko je bila komaj rešena kriza v videmskem podjetju Solari, je izbruhnila kriza v istoimenskem podjetju za izdelavo ur v Pesariisu, ki ga je prav tako ustanovil Fermo Solari. S 70 zaposlenimi je to ena največjih proizvodnih enot v Karniji.

SLOVENIJA / ZARADI NEENAKOMERNO PORAZDELJENEGA DAVČNEGA BREMENA

Stari prometni davek bodo zamenjali z davkom na dodano vrednost

Iz davčnega sistema bo treba med drugim izločiti kritje socialnih potreb

LJUBLJANA - Slovenija se pripravlja na odpravo sedanjega sistema prometnih davkov in na uvedbo davka na dodano vrednost (kot je v Italiji IVA), kar je po eni strani nujno zaradi vključevanja v Evropsko unijo, hkrati pa je tudi priložnost za odpravo vsaj nekaterih anomalij davčnega sistema. Država potrebuje namreč čimvečjo davčno nevtralnost, znebiti pa se mora predvsem neustreznega reševanja socialnih stisk nekaterih slojev prek davčnega sistema.

Sodelavec ekonomskega inštituta pravne fakultete v Ljubljani Velimir Bole je iz podatkov za leto 1993 ugotovil veliko proizvodno nenevtralnost sedanjega prometnega davka in izračunal, da celotna obdavčitev končne porabe prebivalstva dosega efektivno stopnjo 12 odstotkov, obdavčitev investicijske porabe 93, reprodukcijske porabe 8, 1 in izvoza 40 odstotke. V primerjavi z večino zunanjetrogovinskih partnerjev je v Sloveniji davčna obremenitev porabe prebivalstva znatno prenižka, obremenitev izvoza in investicij pa veliko previsoka. Velimir Bole se je lotil tudi

vprašanja, kdo v Sloveniji v resnici nosi breme prometnega davka. Ekonomska politika pogosto ne preverjeno predpostavlja, da manj premožni sloji prebivalstva nosijo večje breme obdavčitve potrošnje. To pa zato, ker manj premožni tudi manj varčujejo in investirajo oziroma večji del svojih dohodkov sproti porabijo za blago in storitve ter tako plačujejo veliko prometnega davka. Ekonomska politika zato poskuša domnevno veliko davčno breme manj premožnih nevtralizirati tako, da uvaja velike razlike med davčnimi stopnjami. Drugače povedano, pri življenjsko pomembnih proizvodih in storitvah (hrana, javni transport, stanovanjske storitve in podobno) navadno precej zniža davčne stopnje, medtem ko za druge proizvode uvaja dodatne trošarine. Čeprav politika navadno ne oporeka ugotovitvam, da se je treba revščine in socialne neenakosti lotevati na druge načine in ne prek davčnega sistema, pa to vztrajno počne in praviloma ruši se tako dobro zamisljen davčni sistem. Bole meni, da so lahko učinki takega »socialnega interveniranja« z nizkimi stopnjami pomembnih proizvo-

dov in storitev zelo izkrivljeni, saj se v Sloveniji plačuje veliko davka na davek (skoraj polovica prometnega davka se namreč plačuje na reprodukcijske transakcije). Plačevanje davka na davek vpliva na spremembe relativnih cen, zaradi česar se kupci različno odločajo za nakupe, kar vpliva tudi na končno porazdelitev davčnega bremena. Vprašanje pa je tudi, koliko že zgolj opisano zniževanje davčnih stopenj življenjsko pomembnih proizvodov res učinkovito zmanjša davčno breme manj premožnih.

Bole v analizi ugotavlja, da je porazdelitev končnega bremena prometnega davka zelo progresivna (povečevanje dejanskih davčnih stopenj glede na dohodek): med najnižjim in najvišjim dohodkovnim razredom prebivalstva je namreč kar deset odstotnih točk. V ameriskem gospodarstvu ta razlika znaša približno pet odstotkov. Na končno davčno breme vpliva tako struktura porabe glede na velikost dohodka posamezne skupine prebivalstva (ta se le malo spreminja) kot tudi struktura virov dohodkov, to je, kolikšen del dohodkov dobivajo skupine

prebivalstva od države v obliki socialnih transferjev (pokojsnine, denarne pomoči in podobno). Skupina z najnižjimi dohodki dobiva iz omenjenih transferjev kar 74 odstotkov dohodkov, skupina z najvišjimi pa 15 odstotkov. K visoki progresivnosti končne obremenitve s prometnim davkom po Boletovih ugotovitvah prispeva plačevanje davka na davek okoli 17 odstotkov, struktura porabe okrog 40 in socialni transferji približno 43 odstotkov. Če pa gledamo le davčno breme posameznih skupin prebivalstva, so najpomembnejši prav državni transferji oziroma njihov delež v dohodku.

Skratka, Bole dokazuje, da uvažanje različnih davčnih stopenj pri prometnem davku le zanamljivo vpliva na razlike v končnem davčnem bremenu med dohodkovnimi razredi prebivalstva. Ali drugače, razbremenjevanje manj premožnih z nizkimi davčnimi stopnjami proizvodov ni učinkovito. Poleg tega pa Bole opozarja, da različne davčne stopnje porajajo tudi veliko nenevtralnost prometnega davka in zmanjšujejo dolgoročno učinkovitost gospodarstva. (ar)

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristanška 45, tel. 066/38-458, 38-512



GLASBENA VZGOJA / RAVNATELJ GM BOGDAN KRALJ OSVETLIL PROGRAM

Pestrejaša ponudba šole Marij Kogoj

JOZE KOREN

Solsko leto šole »Marij Kogoj« Glasbene matice je steklo kljub vsem objektivnim in tudi subjektivnim okoliscinam, ki v zadnjem letu se posebej pogojujejo življenje in delo naše pedagoško-glasbene ustanove. Zdi se celo, da so ovire, ki so se neredko od zunaj tudi namerno postavljale Glasbeni matici, še dodatno motivirale njeno upravo in pedagoško vodstvo z ravnateljem prof. Bogdanom Kraljem na celu, kar je najlepše razvidno iz obseznega programa, ki si ga je zastavilo za solsko leto 1995-96. O njem smo se nekoliko podrobneje pogovorili z ravnateljem.

Predvsem nacrtuje ravnateljstvo šole s sodelovanjem učnega in tudi upravnega osebja vzpostavitev tesnejših in bolj organiziranih stikov z javnostjo, kar pomeni stikov s terenom in nje govimi željami v okviru dejavnosti šole. Rezultat je doslej opravljenih stikov je tudi odpiranje novih podružnic, na primer za zdaj v Bazovici in pri Sv. Ani, v mejah možnosti pa morda tudi v Trečah in v Ricmanjih, kjer so tudi prostori na razpolago. Prav tako sodi v ta okvir odpiranje novih oddelkov za oboe, harfo, tolkala in kontrabas, za katere so tudi že izbrani pedagogi. Tako bo oboe poučevala prof. Irena Pahor iz znane trzasko slovenske glasbene družine Pahor-Slama, članica ansambla za baročno glasbo Gallus Consort in pedagoginja GM za violo da gamba in oboe.

Harfo bo poučevala mlada in priznana trzaska koncertantka Jasna Corrado-Merlak. Za tolkala, tako klasična kot moderna, si je ravnateljstvo GM zagotovilo sodelovanje prof. Toneta Hmeljaka, sicer bivšega gojenca GM in diplomanta za tolkala na trzaskem konservatoriju. Zanimivo je, da je prav za tolkala med mladimi zelo veliko zanimanja. Kontrabas pa bo poučeval Aleksander Ipavec, ki se pravkar pripravlja na diplomu na konservatoriju v Castelfrancu Venetu, je stalni kontrabasist solskega orkestra GM in drugih ansambllov, sicer pa dobro poznan tudi kot odlični koncertantni harmonikar. Z uvedbo teh novih instrumentov bodo imeli gojenci drugih instrumentov se dodatno možnost, da se pod posebno olajševalnimi pogoji oprimejo tudi učenja zlasti oboe in kontrabasa.

Nadaljnja novost predstavlja uvedba dveh novih oddelkov, za katere se je pokazalo veliko za-

nimanje. Gre za oddelke za jazz glasbo in pa oddelke za gojence pihalnih orkestrrov. Oddelke za jazz glasbo bo vodil priznani strokovnjak Denis Biancucci iz Bologne, tako za individualni in skupinski pouk, pri čemer bo precej poučarja na improvizaciji, ki je ena od značilnosti jazzovske glasbe.

Pobudo za ustanovitev oddelka za pihalne orkestre je dal ravnatelj šole GM Bogdan Kralj sam. O njem je tekla beseda že pred časom v okviru sodelovanja med godbami in solo GM. Šole, ki zdaj delujejo v okviru posameznih pihalnih orkestrrov v Nabrežini, Krizu, na Proseku, v Trečah in v Bregu bodo sicer delovale še naprej na svojih sedežih, v sodelovanju s pedagogom Glasbene matice, prof. Zoranom Lupincem (pihala) in prof. Eriko Slama (flavta), pa bodo mladi godbeniki deležni bolj enotno zastavljenega pouka, vedno seveda v sodelovanju s svojimi dosežki in kapelniki. Za zdaj so se v oddelke vključile stiri od petih godbenih sol na Trzaskem, sola ricmanjske godbe pa se bo pridružila kasneje. Vseh gojencev vključenih sol je nekaj čez 50, s pridružitvijo ricmanjske šole pa jih bo seveda še precej več. Nedvomno gre za pomembno pobudo v teznji po nadaljnjem kakovostnem dvigu naših priznanih pihalnih orkestrrov.

V programu šole »Marij Kogoj« za leto 1995-



96 je tudi organizacija simpozijev, namenjenih učnemu osebju. Prvi tak simpozij je predviden za 7. decembra letos v sodelovanju s konservatorijem »G. Tartini«. Na njem bo predavala v Kanadi živeča goriska klavirska pedagoginja in koncertantka prof. Damjana Bratuž, in sicer o Beli Bartoku in njegovi glasbi. Ker pa se bo prof. Bratuževa zadržala v Evropi tja do konca marca, nacrtuje vodstvo GM z njo nekaj predavanj na pedagoške teme, kot so problem napetosti (psihicne) pri učencih, vprašanje motivacije in stresa, vprašanja repertoarja, sloga in metodike. Nedvomno bo tudi to pomembna pridobitev, saj velja prof. Bratuževa za ugledno pedagoginjo in posebej se za strokovnjaka za Belo Bartoka.

Posebno pozornost bo

Glasbena matica, kar dela sicer že vsa leta, vendar z obcasnimi nihanji, posvetila predšolski glasbeni vzgoji otrok, ki povezuje razne zvrsti kot so ples, petje, slikarstvo in instrumenti (Orff). Ti predšolski vzgojni tečaji so predvideni po vsem teritoriju za otroke zadnjega letnika vrtcev in prvih razredov osnovnih sol s posebnim poudarkom na otroških zbrih v dogovoru z osnovnimi solami tako, da ta predšolska glasbena vzgoja ne bo omejena samo na gojence šole GM, pač pa na vso solsko populacijo. Za gojence šole, ki poleg glavnega instrumenta ne obiskujejo stranskih predmetov, pa bo sodelovanje v otroških zbrih obvezno. Prav tako velja za vse, da sodelujejo vsaj v enem komornem sestavu, kar ima poleg pedagoškega tudi socialni pomen.

SEZONA STALNEGA GLEDALIŠČA FJK

V repertoarju kar 22 predstav

Na odru se bodo zvrstila odmevna imena

Ponudba Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine v sezoni 1995-1996 bo spet bogata, če drugega ne, zaradi števila napovedanih predstav - kar dvaindvajset - in zaradi mnogih zvezdniskih imen med nastopajočimi - naj omenimo le **Marcella Mstroianija**, ki ga v gledališču že dolgo časa nismo videli in ki bo prisoten v predstavi *Le ultime lune* (Zadnje lune) trzaskega avtorja **Furia Bordona** v postavitvi Stalnega gledališča iz Veneta; mimogrede povedano, Trst bo eno redkih mest, kjer bo nastopil. Pri izbiri repertoarja je gledališko vodstvo gotovo imelo pred očmi cilj, da bi spet pomnožili abonmajsko občinstvo, ki se je v zadnjih treh letih zmanjšalo za 23 %, v prejšnjem obdobju pa se za 16 %, kot je med predstavitvijo poudaril trzaski odbornik za kulturo **Roberto Damiani** v imenu upravnega sveta. Kot se verjetno marsikdo spominja, naj bi bil prav ta padec razlog za zamenjavo umetniškega vodje. Mimmo Gallina je zamenjal Antonio Calenda, uspešni režiser, ki posveča veliko pozornost delu igralca in mladim avtorjem: obe teznji sta močno prisotni tudi v izbranem repertoarju: veliko bo solidnih klasičnih igralcev, zlasti starejših - sicer pa solidnost sloni na izkušnji, ki se nabere z leti, veliko pa bo tudi del mladih italijanskih avtorjev, za katere je predviden tudi poseben festival. Sicer bo dezelno stalno gledališče uprizorilo kar tri taka dela: *La notte della vigilia* (Predvečer) **Luca Archibugija**, *Scandalo*

(Skandal) **Alessandra Bassettija** in *Il maresciallo Butterfly* (Marsal Butterfly) **Roberta Cavosija**; zadnje delo bo režiral sam **Antonio Calenda**, ki je že lani z uspehom postavil Cavosijevo dramo *Rosanero* o zenskah in mafiji (videli smo jo tudi v Trstu v sezoni La Contrade). Pri letosnji postavitvi naj bi po napovedi Calende sodelovalo tudi Slovensko stalno gledališče. Ostali mladi avtorji letosnje sezone bodo obetavni gledaliscnik iz Ravenne **Marco Martinelli** z *Incantati - Parabola dei fratelli calciatori* (Zacarani - Parabola bratov nogometasev) in **Melania Mazzucco** ter **Luigi Guarneri** z *Un anno nella vita di Giovanni Pascoli* (Leto v

lenda, sodelovalo pa bo tudi Verdijsko gledališče. V sodelovanju s stalnim gledališčem iz Catanie bodo postavili dramo mladega **Erica-Emmanuela Schmitta** *Obiskovalec s Turijem Ferrom* in **Kimom Rossijem Stuartom**. Sezona pa se bo zaključila s **Pasolinijevim** delom o vdoru Turkov v Furlanijo *I Turcs tal Friul* v režiji **Elia de Capitanija**, ki je doživel izredne pohvalne ocene na bienalu v Benetkah.

Sicer smo o letosnji sezoni dezelnega Stalnega gledališča že spregovorili. Naj ponovimo le, da se, vsaj na papirju, napoveduje obetavna gledališka bera: videli bomo, ali se bodo gledalci z navdušenjem odzvali vabilu



življenju **Giovannija Pascolija**).

Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine bo v lastni produkciji ali koprodukciji postavilo se stiri predstave. Sezona se bo začela s **Svevovo** *L'avventura di Maria* (Marijina dogodivščina) z **Gabrielejem Ferzettijem** v glavni vlogi. Na začetku aprila bo na sporedu *Jeanne d'Arc* na grmadi francoskega pesnika **Pau-la Claudela** z glasbo **Arthura Honeggerja**; režiser bo spet **Antonio Ca-**

organizatorjev, ki so si zamislili se vrsto spremnih pobud in stranskih storitev, kot je, denimo, dogovor z upravitelji podzemne garaže na Trgu Ulpiano za popust pri parkirninah, ali bilten, ki ga bodo pošiljali abonentom na dom. Tudi na najmlajše, gledalce prihodnosti, so pomislili: v nedeljo je bila na Trgu Unità zabavna predstava s starima trzaskima cirkusoma **Medini** in **Zavatta**, ki je priklicala pravo množico. Bo to namig usode? (bov)

Nadvse pozitiven obračun lanske sezone videmskega centra CSS

Večina gledališč v tem času predstavlja novo sezono, videmski center Centro servizi e spettacolo pa je v lepem katalogu predstavil obračun lanske oz. lanske »proizvodnje«. Center, ki je med najbolj agilnimi in iznajdljivimi v deželi, je namreč organizator gledališke sezone *Il Contatto*, ki trenutno gostuje v raznih dvoranah v Vidmu in v raznih manjših furlanskih mestih, istocasno pa tudi pripravi nekaj lastnih gledaliških postavitev na sezono. Organizacijsko-umetniško dejavnost pa stalno dopolnjuje s prirejanjem gledaliških seminarjev, predavanj na različne teme, lani je npr. dolg konferenčni niz posvetil raznim aspektom umetniške dejavnosti **Pier Paola Pasolinija**. In končno ne gre zanemariti dejstva, da člani centra sodelujejo tudi pri videmskih poletnih prireditvah.

Člani centra so na njegov razvoj lahko upravičeno ponosni. Kot poudarjajo v kratkem uvodu, se je center kot tak rodil leta '81 po triletnem obdobju obcasnih pobud. Ze takoj na začetku ga je

»usodno« zaznamoval **Pier Paolo Pasolini**: njegovemu pisateljskemu delu so v sodelovanju z drugo **Borgo Aquileia** posvetili obsežno razstavo, nato pa priredili niz filmskih predvajanj, gledaliških predstav in pomemben posvet. Ta projekt je zahteval dve leti dela, nakar so januarja '83 predstavili prvo gledališko sezono *Il Contatto*. Glavni namen je bil, kot je se vedno, da povabijo v FJK predvsem skupine novega (ali drugega) teatra, ki v abonmajsko ponudbo drugih gledališč skorajda ne pridejo. Gledališkim predstavam je center v kratkem dodal se glasbene in plesne - na sliki prav prizor iz ene najboljših lanskih predstav v ponudbi centra, gostovanja angleške skupine **Candoco Dance Company**. Po vrsti seminarjev je center osnoval tudi gledališko skupino. Tuči kadrovske se je center okrepil, saj ima danes 35 uslužbencev in 88 sodelavcev. O uspehu ponudbe pa priča podatek, da si je 430 predstav centra ogledalo nad 145 tisoč ljudi.





LITERATURA / DELAVNICA PIRAN '95

Namesto šilca žganice kupa poezije

PIRAN - Tudi letosno septembrsko soboto je piranske poznovečerne abonente na silce žganice doletelo mučno presenečenje: skozi steklena vrata svoje krčmice so mračno stremeli proti njim tokrat nedosegljivemu sanku, pred katerim je kakšnih petintrideset ljudi nekoga zbrano poslušalo. Vsakoletno presenečenje pivskih bratcev se dogaja že od leta 1992, odkar je Literarnoumetniško društvo Literatura začelo »izobraževati« potencialne sodelavce svoje istoimenske revije na piranskih literarnih delavnicah.

Literarna delavnica se je pod organizacijsko roko Darje Pavlič z revije Literatura začela v petek, 15. septembra s predavanjem pesnika Jureta Potokarja, ki je ob obilni pomoči kasetofona s prepričljivimi zvočnimi »argumenti« dokazoval poetičnost besedil v popularni glasbi.

Populama glasba in poezija

Potokar je s svojimi prevodi »popevkarskih« tekstov, ki jih je nanzal po kronološkem in glasbenozvrstnem kriteriju, pokazal, da lahko upravičeno vzbudijo tudi pozornost literarne vede. Nenazadnje Kanadčan Leonard Cohen ni le glasbenik, temveč avtor dokaj cenjenih pesniških zbirk in romanov, kar se nedvomno kaže v njegovih petju namenjenih besedilih. Tudi songi Frana Milčinskega - Jezka ne potrebujejo glasbene interpretacije, da bi pretresli bralca s svojo izpovednostjo ali z »univerzalno metaforiko«. Zadnji in neizpodbitni Potokarjev dokaz za literarno kvaliteto besedil v sodobnih popevkah pa je bila živahna Adamičeva uglasbitev pesmi Borisa A. Novaka: pesem, ki je bila prvotno namenjena zgolj branju, ob primerni glasbeni interpretaciji učinkuje kot pravecata popevka, ne da bi ob tem izgubila svojo poetično razsežnost.

Petkov večer se je svetovljansko zaokrožil z nastopoma dveh ameriskih sodelavk delavnice: pisateljica Gladys Swan je prebrala nekaj odlomkov iz svojega romana, sledila pa ji je mlada, a že nagajava pesnica Phillis Levin, ki je slovenskemu občinstvu je predstavila pravecata antologijo sodobne angleske, irske in predvsem ameriške poezije.

Pesniška in prozaistična delavnica

»Delavniška« sobota je že tradicionalno posvečena »brusenju« navdih. Udeleženci so na pesniški delavnici pod mentorstvom pesnika in urednika Borisa A. Novaka razpravljali o odlikah in pomanjkljivostih svoje poezije, skratka o »obrtinskih« tehnikah in izraznih možnostih pisanja. Z enakimi težavami, vendar v območju pripovedništva, so se spopadli prozaisti ob pomoči in nasvetih pisatelja in urednika Andreja Blatnika.

Literarnozgodovinsko in teoretsko plat delavnice je po Phillis Levin nadaljevala prof. dr. Neva Slibar, ki je predstavila nemški postmodernistični roman. Ob sociološkem oziroma filozofskem zaledju Frederica Jamesona in Françoisa Lyotarda je analizirala nekatere postmodernistične komponente v Ransmayrjevem romanu Poslednji svet.

»Vecerni gost« prav tako že tradicionalnega intervjuja je bil letos pesnik in prevalec Kajetan Kovic. V pogovoru z Darjo Pavlič je komentiral svoj zadnji roman Pot v Trento, se za trenutek vrnil v case znamenite zbirke Pesmi starih, ki jo je soustvaril, nato pa nakazal svoje razumevanje umetnosti kot kroženja okoli popolnosti, ki se ji je, na primer s pesmijo, mogoče le približati, ne da bi jo mogli doseči. Recitacije svojih del so v literarnem večeru nadaljevali pesniki Boris A. Novak, Phillis Levin in Ales Steger, ki so spodbudili nastope slusateljev, obeh delavnic. Pokazalo se je, da mentorja Blatnik in Novak nikakor nista imela lahkega dela, saj so pesmi in prozni odlomki njunih »gojencev« pokazali živahno raznolikost tem, slogov in zvrsti, med katerimi ni manjkala niti oblika aforizma.

Nedeljski izlet v Španijo

Predavateljica na hispanističnem oddelku ljubljanske Filozofske fakultete, Branka Remsak Kalenic, je v nedeljo zjutraj v natančno izrisanem zgodovinskem okviru predstavila španski roman po državljanski vojni, ki je s svojimi učinki bolj ali manj zaznamovala sodobne španske pisatelje v tematskem, pa tudi slogovnem in kompozicijskem smislu, saj je s kulturno zaprtostjo in cenzuro vplivala na zamudništvo v sprejemanju novih literarnih usmeritev. Ko je bilo, zlasti od Francove smrti 1975 dalje, zamudništvo končno premagano, pa je zmagoviti pohod hispanoameriške književnosti zavrl prevajanje sodobnega španskega romana v tujini. Na Slovenskem je njegove avtorje (deloma in fragmentarno) predstavila pravzaprav predvsem revija Literatura.

S tem se je »delavnica« tudi končala. V nedeljo zvečer so torej »abonenti« na silce žganice, upajmo, spet prisli v že izpraznjeno krčmico. Vendar se zdi, da tudi prihodnje leto čaka te pivske bratce podoben prisilno abstinentski vikend, saj visok odstotek že stalnih udeležencev delavnice odločno nakazuje njeno ponovitev. Akademsko proučevanje književnosti pač ni dostopno vsakemu, ki mu je literatura pri srcu, uspešen mentorski pristop pa dokazuje, da je »brusenje navdih« docela upravičeno in da se je, seveda ob nepogresljivi nadarjenosti, pisanja mogoče tudi »konkretno« učiti. S tem je piranska literarna delavnica majhen, a uspešen slovenski nadomestek za institucionalizirane »šole kreativnega pisanja« v tujini.

Vanessa Matajic

VIDEO / NOVI SLOVENSKI AVTORSKI FILM

Pesek, umetnost in videotrakovi



Prizor iz video filma Zbiralci peska avtorjev Zemire Alajbegović in Nevena A. Korde

LJUBLJANA - V KUD France Preserenu so v ponedeljek predstavili novi kratki avtorski film Zemire Alajbegović in Nevena A. Korde. Film je nastal v produkciji umetniškega programa TVS in VS Video Forumu s finančno pomočjo Ministrstva za kulturo RS. Scenarista Zemira Alajbegović in režiser Neven A. Korda se z video umetnostjo ukvarjata že več kot deset let in sta bila ustanovitelja FV videa, ki je bil prvi neodvisni izdajatelj in producent videokaset v Sloveniji.

Kratki film Zbiralci peska o umetnosti pripoveduje preko umetnice, ki zbira predmete in zgodbe o umetnosti. Svojega življenja se spominja preko psihoanalitičnih seans, o katerih pripoveduje njen znanec. Zgodba se začne na začetku stoletja in potuje po obdobjih in strujah umetnosti dvajsetega stoletja. Zenska umetnica govori o svojih ra-

zličnih pogledih na umetnost in odpira mnoge možnosti za razmišljanje o poslanstvu umetnika in umetnosti v času in prostoru. Zgodba iz filma se na tle svoj način navezuje in nadaljuje zgodbi iz prejšnjih dveh filmov Nestrpnost in Avtobus, povezuje jih skupni ženski lik in raziskovanje preteklosti. Avtorja sta k filmu povabila številne umetni-

ke, v igranih scenah se predstavijo plesalci in igralci: Damjana Grasić, Majolka Suklje, Katjusa Kovacic, Petra Pikalo, Igor Sviderski, Dominika Kacin, Andreja Obreza, Matjaz Pikalo, Tadej Tozon, Matej Filipčić, Irena Mrhar, Meta Bizjan, pripoveduje Ivan Rupnik, koreografijo je prispevala Petra Pikalo, glasba in zvok sta delo Alda Ivancića, slike je prispeval Tadej Tozon, maketo in rekvizita je izdelal Samo Cafnik, kostumografijo, masko in rekvizite so podpisali One Fiction Factory, grafično opremo pa Igor Keibel in VPK: Suzana Kogoj in Janez Ferlan.

Karla Zeleznik

NOVO V KINU

Milan Kleč: Pokopališka ulica

Roman. Zbirka Nova slovenska knjiga, uredil Aleksander Zorn, trda vezava, 12 x 20, 5 cm, 222 strani.

Ploden pesnik, novelist, romanopisec, dramatik, avtor radijskih iger in televizijskih scenarijev Milan Kleč je znan predvsem po svojih krajših literarnih zapisih in kratki prozi s fantastično, groteskno in erotično vsebino. Njegov najnovejši roman, v katerem je ena osrednjih vlog pripadla placku - intelektualcu, ki avtorja nagovarja, je sele drugi v vrsti njegovih literarnih objav - v celoti je doslej izdal že 17 knjig. Po mnenju avtorja spremne besede, Zdravka Duse, je Kleč avtor, ki je v slovenski prostor prispeval izjemno novo stilistiko, fantastiko, ki nima meje; vsakršna izmiselnost v njegovih delih deluje popolnoma naravno. Njegov tokratni roman pomeni odmik iz kratke v dolgo prozo, in vnos nekaterih elementov trivialnega pisanja in junakov (seveda ne v slabšalnem smislu) v slovenski prostor ter približevanje zahodnega sveta kriminala v domačo literaturo.

(V. U.)

Ifigenija Simonović: Drače in korenine

Poezija. Zbirka Nova slovenska knjiga, uredil Aleksander Zorn, trda vezava, 12 x 20, 5 cm, 125 strani.

Najnovejša pesniška zbirka Ifigenije Simonović, s katero se po daljši odsotnosti vrača med slovenske ljubitelje poezije, nadaljuje njena pesniška izhodišča, s katerimi se je uveljavila že v sedemdesetih letih. Po mnenju pesnika Daneta Zajca, avtorja spremnega zapisa v knjigi (ki je sicer enajsta v vrsti doslej izdanih Simonovičinih knjig; avtorica je s pisanjem poezije pričela zelo zgodaj), je za pesnico značilno neprestano iskanje drugačne forme svoje poezije, iskanje in opredeljevanje sveta in svojega položaja v njem, kar je izrazito modernističen pristop. Postmodernizem se zapira v formo, Simonovičeva pa ni krenila v to smer in ostala izrazito modernistična avtorica. Izboru poezije, ki ga je pripravila sama, je poleg najnovejših pesmi, ki so večinoma izhajale v Novi reviji, dodala tudi izbor starejših pesmi iz predhodnih zbirk, ki najnovejše pogojujejo.

(V. U.)

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 11. do 17. 9. 1995)

Premierni »prijazni duhec« Casper je bil v preteklem tednu v Ljubljani na vrhu lestvice brez konkurence, prav tako premierni Corrina, Corrina z Rayem Liotto in Whoopi Goldberg pa je pristala na petem mestu. Batman za vse case je zdrsnil na osmo mesto, pri čemer je imel (kot smo že zadnjič zapisali, ne ravno zaslužen) tolikšen upad gledalcev, da so jih kar trije filmi pred njim (Trnjulcica, Corrina, Corrina in Sund) zbrali več pri manjšem številu predstav. V tem smislu je najbolj bleščeča reprizna vrnitev Sunda na sedmo mesto lestvice, saj je imel na vsega starih predstavah skupaj 1.033 gledalcev, kar znaša zavidljivih 258(na predstavo (edini film z boljšim povprečjem na lestvici je prvouvrščeni Casper). Tudi po Casperjevi zasluzi je bil skupni obisk neprimerno boljši kot zadnjič: gledalcev je bilo namreč 30.054 oziroma 11.634 (63,12 odstotki) več kot v prejšnjem tednu.

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga št. gledalcev in tretja brutto izkupicek v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanja skupni sestevek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Casper/Karantanijski film		
36(39)	13.446(14.072)	6.723.000(7.055.400)
2. Prvi vitez/Continental		
40(80)	4.605(7.584)	2.250.700(5.027.600)
3. Skratna plima/Cenex		
25(100)	3.612(16.259)	1.755.600(7.743.300)
4. Trnjulcica/Cenex		
14(27)	1.599(3.133)	630.350(1.397.350)
5. Corrina, Corrina/Fun		
18(18)	1.392(1.392)	696.000(196.000)
6. Sund/Carnium Trade (repriza)		
4(-)	1.033(26.638)	516.500(-)
7. Batman za vse case/Lj.kinematografi		
21(138)	933(17.511)	450.000(8.485.150)
8. Dolores Claiborne/Cenex		
18(57)	704(2.495)	333.400(1.211.600)
9. Leon/Cenex		
18(109)	647(9.877)	306.200(4.756.000)
10. Najini mostovi/Lj.kinematografi		
3(5)	261(667)	130.500(368.100)

Na mednarodnem trzišču (V. Britanija, Francija, Nemčija, Španija, Nizozemska, Švedska, Avstralija in Japonska) je v tednu med 28. avgustom in 4. septembrom prislo do nekaterih sprememb med prvimi petimi filmi. Na vrhu je sicer še vedno Die Hard With A Vengeance, pač pa sta se z lestvice umaknila Batman za vse case in Congo, medtem ko sta se nanjo ponovno uvrstila Waterworld in Judge Dredd. Navajamo izkupicek v milijonih USD.

1. Die Hard With A Vengeance	8, 97(84, 4)
2. While You Were Sleeping	5, 01(32, 6)
3. Casper	4, 43(47, 2)
4. Waterworld	3, 42(13, 8)
5. Judge Dredd	3, 00(22, 3)

Igor Kernel

NOVO V KINU

Najini mostovi

The Bridges of Madison County, drama, scenarij: Richard LaGravenese po romanu Roberta Jamesa Wallerja, producenta: Kathleen Kennedy in Clint Eastwood, režija: Clint Eastwood, igrarja: Meryl Streep, Clint Eastwood, Annie Corley, Victor Slezak, distribucija: Warner Bros., premiera jutri v ljubljanskem kinu Komuna in v kinu Domzale Francesca Johnson (Streep) je Italijanka, ki se je pred več ko dvajsetimi leti poročila z Američanom in z njim prišla v Ameriko, točneje v Iowo. Rodila mu je dva otroka in živela umirjeno podeželsko življenje ameriške gospodinje. Robert Kinkaid (Eastwood) je osamljen neodvisni fotograf, katerega naloga je tokrat poslikati zanimive mostove v okrožju Madison v Iowi. Njuni poti za stiri dni prekrizata, in v tem času dozivita ljubezen, ki spremeni oba in zapusti neizbrisne sledove na najunih najbližjih.

(I. P.)

Dolga pot domov

A Home of our own, drama, scenarij: Patrick Duncan, režija: Tony Bill, igrarja: Kathy Bates, Edward Furlong, Soon - Teck Oh, distribucija: Fun - Mladina film, premiera jutri v ljubljanskem kinu Kompas Brez denarja, moza in s kopico težav se Lacey (Bates) s polnim avtom kovčkov in otrok ustavi pred razpadajočo hišo na ameriskem podeželju. Odloči se, da bo ta hiša postala njihov novi dom. S hišo gospodari neprijazni Japonec Mon (Soon - Teck Oh). Lacey uspe prepričati Moona, naj ji hišo odstopi. Lacey se zaposli kot natakarica in se zaplete v razmerje z lastnikom kegljišca. To pa zaostri odnos med Lacey in njenim sinom Shaynom (Furlong). Lacey vendarle spozna, kdo ji nudi v življenju največjo oporo in skupaj s svojimi otroki sprevidi, kako pomembno je imeti svoj lasten dom.

(I. P.)



Ljubezen za vse življenje: Meryl Streep in Clint Eastwood v Najinih mostovih

KENIJA / SVETI OČE POZIVA K UREDITVI RAZMER V RUANDI IN BURUNDIJU

Edina možna rešitev etničnih sporov je odpuščanje

Maše, ki jo je papež daroval v parku Uhuru, se je udeležilo 250 tisoč ljudi

NAIROBI - Papež Janez Pavel II. se je med torkovo maso na prostem v nairobijskem parku Uhuru zavzel za odpravo plemenske ureditve v Afriki in izjavil, da je odpuščanje edina možna pot za rešitev etničnih sporov v Ruandi in Burundiju. Pred veliko množico se je papež osredotočil predvsem na dve manjši državi v osrednji Afriki, kjer je sovražstvo med hutujsko večino in tutsijsko manjšino povzročilo nepopisno prelihanje krvi.

»Z zalostjo in skrbjo spremljamo dogodke in spor, ki je zahteval toliko nedolžnih življenj,« je papež razmišljal v lepem sončnem vremenu v parku Uhuru.

V lanskem ruandskem genocidu, ko je desetletja trajajoče sovražstvo med plemeni doseglo vrhunec, je bilo pobitih milijon Tutsijev in Hutujev. Begunci, ki bežijo iz Ruande in Burundija, kjer vsak dan prihaja do pobojev, ogrožajo stabilnost sosednjih držav.

Papež pa ni omenil sramotne vloge, ki so jo pri tem odigrali nekateri katoliški duhovniki, saj so se izkazali za strahopetne in brezbrizne, nekateri pa so osumljeni celo sodelovanja pri krvavih pobojih.

Ceprav so organizatorji pričakovali udeležbo milijona ljudi, se je maše v parku Uhuru po ocenah kenijske policije udeležilo le približno 250 tisoč ljudi, kar je kljub temu največja številka med papeževim enajst dnevnim obiskom v Afriki. Visokega cerkvenega dostojanstvenika je ob vznožju s slamo prekrita lesenega oltarja, postavljenega posebej za to priložnost, pozdravil predsednik Daniel Arap Moi. Papež se je kljub visoki starosti in onemoglosti z Moiem pes povzpela na oltar po 25 stopnicah, ceprav mu je bilo na voljo hidravlično dvigalo. V Kenijo je po obisku Kameruna in Juzne Afrike prispel v ponedeljek, da bi pocastil lansko afriško sinodo v Rimu, ki se je zavzela za večjo evangelizacijo na tem območju do leta 2000. Vatikan trdi, da je med 700-milijonskim afriškim prebivalstvom pribli-

žno sto milijonov ljudi rimskokatoliške vere.

Po papeževih besedah so katoliški škofje pozvali k odpuščanju in spravi v Ruandi in Burundiju, kar naj bi bila edina rešitev iz etnocentrizma, ki se je v zadnjem času razplamtel v

teh dveh državah. Osrednja tema papeževe maše pa je bila ključna vloga družine pri spoznavanju biblije in moralnih vrednot.

Glavni razlog za pogoste papeževe obiske Afrike je, da je Afrika celina družine, od katere je odvisen uspeh

cerkvenega evangelističnega nauka.

Družina je po njegovih besedah zaklad, ki ga je treba varovati, saj je »vsaka ogroženost družine vir nerazumljivih težav«. V govoru se ni dotaknil odklonilnega stališča katoliške cerkve do

nadzora rojstva in splava. Papež odločno nasprotuje uporabi kondomov za zaščito proti aidsu, ki se po njegovem mnenju siri zaradi »neodgovornega spolnega vedenja« zunaj zakona.

Afrika, ki je hkrati najrevnejša celina na svetu, se spopada z bliskovitim naraščanjem prebivalstva in razširjanjem aidsa. Pritisk Vatikana na Afriko je že povzročil nasprotovanje papeževemu obisku, saj so kenijski organizatorji sporočili, da so se muslimani v zadnjem trenutku odločili za bojkot slovesnosti, ki je bila načrtovana za torkov večer.

Sejk Ali Shee, pripadnik največje kenijske moseje, je izrazil zaskrbljenost zaradi skrivnih načrtov katolicinov na celini, kjer muslimani predstavljajo večino, in izjavil, da se slovesnosti ne namerava udeležiti, medtem ko starejši muslimani Sheeju niso priznali pravice govora v imenu skupnosti ter zanikali nasprotovanje papeževemu obisku.

Paul Holmes, Reuter



Papež Janez Pavel II. med množico v parku Uhuru (Telefoto: AP)

ZRAČNO GUSARSTVO

Ugrabitev iranskega boeinga 707 se je končala v Izraelu

Potniško letalo je srečno pristalo, ko v rezervoarjih skoraj ni bilo več goriva

TEL AVIV - Včeraj ob 11.45 se je na pristajalni stezi izraelskega vojaškega oporišča Uvda v Negevu srečno končala ugrabitev iranskega potniškega letala boeing 707, ki je letel iz Teherana na zalivski otok Kiš. Oborožena ugrabitelja sta se takoj predala izraelskim vojakom, eden od dvojice, boeingov navigator, pa je že zaprosil za politično zatocišče. Kot je povedal šef izraelskega generalstaba Amnon Lipkin Sahak, so vojaški pirotehnik pregledali letalo, oblasti pa zaslusujejo pilota in kopilota. Po preiskavi in

rešitvi vseh birokratskih vprašanj se bo letalo lahko vrnilo v Iran. Malo je verjetno, da bi izraelske oblasti sprejele predlog nekega poslanca, ki je zahteval, da letalo zadržijo, dokler Iranci ne bodo povedali, kje je koncal navigator nekega nad Iranom sestreljenega phantoma.

Boeing 707 je s 177 potniki na krovu vzletel s teheranskega letališča ob 6. uri po srednjeevropskem času. Po ugrabitvi sta Savdska Arabija in Jordanija letalu prepovedali pristanek. Ko mu je ostalo le še za 20 minut goriva, je pilot boeinga stopil v stik s kontrolnim stolpom telavivskega letališča. V dramatičnem pogovoru je pilot po radiu povedal, da bo strmoglavil, če mu ne dovolijo pristanka. Premier Rabin je zapustil parlamentarno razpravo in dovolil pristanek, a ne na telavivskem letališču, ker so se bali, da je letalo natripano z razstrelivom za samomorilno akcijo.

Izraelsko vojno letalstvo je zato pilotu ukazalo, naj pristane v Uvdi, pušcavskem oporišču severno od Eilata. Pristanek je bil izredno težaven, ker na iranskem boeingu seveda ni bilo zemljevidov izraelskega ozemlja, tako da so morali vojaški nadzorniki poletov po radiu popravljati smer letala.

proučila Svetovna konferenca o razminiranju, za Zahod pa je to vprašanje obrobne pomena, tako da države tretjega sveta še vedno živijo pod Damoklejevim mečem poabljenih protipehotnih min. Nedvomno bodo o tem vprašanju razpravljali prihodnji ponedeljek na Dunaju v okviru mednarodne konference o oborožitvi, a le redki pričakujejo konkretne pobude, tako da bodo mine še vedno morale nedolžne ljudi.

AVSTRIJA / OSTER ODPOR

Nasprotniki grozijo z blokado večjih tranzitnih cest

Svobodnjaki so napovedali pritožbo pri Evropski uniji

DUNAJ - Odločitev vladnih strank o uvedbi splošne cestnine na vseh avstrijskih avtomobilskih in hitrih cestah je v Avstriji našla na velik odpor. Nasprotujejo ji zlasti na Tirolskem in Koroskem, kjer bi uvedba splošne cestnine pomenila uvedbo dvojne cestnine, saj v omenjenih zveznih deželah na nekaterih avtocestnih odsekih že zdaj pobirajo cestnino, in sicer na Turski avtocesti med Salzburgom in Korosko, na Arlbergu in tudi na Brennerski avtocesti.

Koroški svobodnjaki poslanec v Evropskem parlamentu in nekdanji namestnik deželnega glavarja Reichhold je včeraj napovedal, da bo avstrijsko vlado zaradi dvojne cestnine prijavil pri Evropski uniji, na Tirolskem pa že nastajajo gibanja, ki hočejo izvesti proteste, med drugim daljšo

blokado najpomembnejših tranzitnih cest.

Kot smo že obsirno poročali, je avstrijska vlada napovedala, da bodo od sredine prihodnjega leta za vožnjo na vseh avtomobilskih in hitrih cestah pobirali splošno cestnino.

Osebnih avtomobilov in tovornjakov bodo morali imeti posebno nalepko, nova ureditev pa bo veljala tako za avstrijska vozila kot tudi za inozemska.

Ministrstvo za promet je s tem v zvezi poudarilo, da se režim na avtocestnih odsekih, kjer cestnino pobirajo že zdaj, ne bo spremenil. Negativno stališče o uvedbi splošne cestnine pa sta izrazili tudi obe osrednji avtomobilski organizaciji ÖAMTC in ARBÖ, čes da gre za sanacijo državne blagajne na račun avtomobilistov.

Ivan Lukan

KAMBODŽA

Zahod je gluh

Mine bodo še vedno morale ljudi

PHNOM PENH - Kambodža je včeraj vnovic pozvala mednarodno skupnost, naj prepove izdelavo in uporabo protipehotnih min ter ji pomaga pri razminiranju kamboskega ozemlja. Budistični vodja Maha Ghosana je v spremstvu menihov, nun in zrtev protipehotnih min predsednika vlade Norodoma Ranariddha pozval, naj se zavzame za popolno prepoved vseh vrst min.

Vprašanje protipehotnih min je avgusta že

kronos
The Spirit of Sport.



FRANCOSKI VARNOSTNI ORGANI V AKCIJI

Tisoče policistov išče terorista

Osumljeni Kelkal se je pogreznil v zemljo

MARSEILLE (Reuter) - Približno sto policistov je včeraj na ukaz preiskovalnega sodnika Jeana-Loisa Brugeira izvedlo akcijo odkrivanja domnevnih alžirskih teroristov v največjem francoskem sredozemskem pristaniškem mestu.

Marsejskim mozem postave je pomagalo se trideset pariških detektivov, v raciji pa so v zgodnjih jutranjih urah preiskali približno petnajst lokacij v središču mesta in severnih predmestjih. Več kot deset aretiranih osumljencev so oblasti zadržale na zaslišanju. Cilj tokratne policijske akcije je bilo razbitje verige ponarejevalcev dokumentov za islamske skrajneze. Prejšnji teden je policija

podobne preiskave izvedla v Parizu, Lyonu in Grenoblu. Pri tem je iskala ljudi, povezane z bombnimi napadi v prestolnici in poskusom napada na vlak TGV v Lyonu.

Glavni osumljenec in trenutno najbolj iskana oseba v Franciji je Alzirec Haled Kelkal, ki naj bi avgusta podstavil bombo na lyonski TGV. Bombe ni razneslo, policija pa je na njej odkrila Kelkalove

prstne odtise. Domnevne ga alžirskega terorista so 1. septembra z varnostno videokamero posneli v neki pariški trgovini, kjer je kupoval zebnje, ki so ubijalski sestavni del bomb, s katerimi so teroristi udarili v Parizu. V zadnjih dveh mesecih je bilo v terorističnih napadih v Franciji ubitih sedem ljudi, sto trideset pa je bilo ranjenih. Zaradi strahu pred novimi napadi je vlada poostrila varnostne ukrepe ter policijski nadzor letališč, železniskih postaj, turističnih središč in državnih meja okrepila se s 1800 vojaki.



Med eno večjih policijskih racij je sodelovalo okoli sto policistov in več kot 30 pariških detektivov (Telefoto: AP)

NOVICE

Zeroual - enaindvajseti predsedniški kandidat

ALŽIR (dpa, Reuter) - Alžirski predsednik Liamine Zeroual je včeraj napovedal svojo kandidaturo na predsedniških volitvah, ki bodo 16. novembra. Stirinpetdesetletni nekdanji general alžirske vojske je bil na položaj sefa države imenovan januarja 1994 za prehodno obdobje največ treh let. Nasledil je Mohameda Boudiafa, ki je predsedoval samo šest mesecev in je bil ubit v atentatu, ki so ga izvedli islamski skrajneži. Zeroual je zagovornik ostrih ukrepov proti islamističnim gverilcem, vendar poskuša hkrati vzpostaviti dialog s predstavniki Fronte islamske resitve. V napovedi kandidature se je predsednik zavzel za reševanje krize, ki je Alžirjo zajela pred tremi leti, in obljubil, da bo pri tem spoštoval zakone in demokracijo ter branil republikanske vrednote države. Odkar je bil prejšnji mesec napovedan datum predsedniških volitev, je bilo v Alžiriji v eksplozijah avtomobilov bomb ubitih stideset ljudi, več kot dvesto pa je bilo ranjenih.

Perry nadaljuje srednjeevropsko tumejo

BOLETICE (AFP) - Ameriški obrambni minister William Perry, ki je na Cesko pripotoval v ponedeljek zvečer iz Slovaske, si je s českim kolegom Vilemom Holanom včeraj zjutraj na vojaškem poligonu v Boleticah v bližini kraja Cesky Krumlov ogledal skupne cesko-ameriško-nemške vojaške vaje, ki sodijo v okvir programa Partnerstva za mir. Na njih je sodelovalo 463 vojakov, ameriški so pripotovali iz vojaških oporišč v Teksasu in Nemčiji. Perry je popoldne v Pragi podpisal medvladni sporazum o varovanju tajnih vojaških informacij, srečal pa se je tudi s českim ministrom za zunanje zadeve Josefom Zielem in predsednikom vlade Václavom Klausom.

Na Norveškem načrtujejo petminutno splošno stavko

OSLO (dpa) - Norveški sindikati so pozvali k petminutni splošni stavki proti francoskim jedrskim poskusom v južnem Pacifiku. Kot je včeraj v Oslu potrdil predsednik krovne organizacije LO Yngve Haagensen, 4,3 milijona Norvežanov pozivajo, naj 2. oktobra od 11.55 do 12.00 ustavijo delo ali katerokoli drugo dejavnost. Pričujejo tudi podporo cerkva, ki so jih zaprosili za petminutno zvonjenje zvonov po vsej državi, je razložil Haagensen. Predsedstvo LO je za organizacijo »Ne jedrske-mu orožju«, ki bo akcijo pripravila, prispevalo sto tisoč kron. Več posameznih sindikatov že dalj časa vodi bojkotne akcije svojih članov proti francoskim izdelkom.

Švedski zeleni hočejo referendum

STOCKHOLM (AFP) - Zeleni, ki so na nedeljskih volitvah za Evropski parlament zbrali 17, 2 odstotka glasov in bodo imeli skupaj s predstavniki levih strank v Strasbourgu 22 poslancev, zahtevajo razpis referendumu o sprejetju sklepov medvladne konference petnajsterice, napovedane za prihodnje leto. »Zaradi volilnih rezultatov mora vlada se pred začetkom medvladne konference jasno predstaviti stališča, ki jih bo zastopala na srečanju, ter se zavezati za izvedbo referendumu, na katerem se bodo volilci izrekli o švedskih stališčih v EU in morebitni vključitvi švedske valute v evropsko denarno unijo,« poudarjajo zeleni. Opozarjajo, da bodo socialdemokrati, če bodo predlog zelenih zavrnili, na prihodnjih splošnih volitvah leta 1998 doživeli zgodovinski poraz. Zeleni tudi zahtevajo, naj švedski predstavniki na medvladni konferenci zavrnejo vsakršno pravico veta najmočnejšim državam članicam, ker bo manjšim državam le tako zagotovljena enakopravnost.

ZGODOVINSKI STRAH FRANCOZOV PRED ALŽIRSKIMI SKRAJNEŽI

Dogodki, ki močno spominjajo na že videno nasilje

Ažirski konflikt se je pred tremi desetletji že preselil na drugo stran Sredozemlja - Mračne napovedi opazovalcev

PARIZ - Grozljivi bombni napadi islamskih skrajnežev so med Francozi zbudili spomine na bolj krvave dogodke, ki so drzavo pretresali med alžirsko vojno v letih od 1954 do 1962. Ko so se francoski vojaki v severni Afriki spopadali z alžirskimi gverilci, je podtalna vojna na drugi strani Sredozemlja zahtevala življenja šest tisoč Alžircev in stiri sto Francozov.

Najnovejši val nasilja se je začel julija z umorom alžirskega imama, ki je živel v Franciji, in eksplozijo bombe v pariški podzemni železnici. Eksplozija je ubila sedem ljudi, v poznejših petih neuspešnih napadih, ko bombe niso eksplodirale ali pa jih je razneslo na napačnih ciljih, pa je bilo ranjenih več deset ljudi. Med tarčami teroristov sta bila poleg nakupovalnih središč in turističnih znamenitosti tudi hitri vlak na progi Pariz-Lyon in židovska sola v Lyonu. Oblasti domnevajo, da so skrajneži izvajalce svojih načrtov našli med mladimi arabskimi prestopniki, zato je policija zaslala več sto ljudi severnoafriškega porekla.

Zaradi teh zgodovinskih povezav se je v francoski besednjak po več kot tridesetih letih spet vrnil izraz 'kabiljski nasmeš', ki označuje z britvijo prerezan vrat. Kabilija je hribovita pokrajina na severu Alžirije, kjer so potekali najhujši spopadi v vojni za neodvisnost. V Franciji je takrat največ žrtev padlo v spopadih med alžirskima skupinama - Alžirskim narodnim gibanjem (MNA) in Fronto narodne osvoboditve (FLN). Slednja je po zmagi leta 1962 tudi prevzela oblast v Alžiriji. Policija je preganjala pripadnike obeh skupin, zato je bila njihova skupna tarča. Vladna poslopja v Parizu so bila zavarovana z vrečami peska, alžirski nacionalisti pa so policiste največkrat napadali, ko so ti odhajali na delo. Od takrat

se pariški policisti držijo nenapisanega pravila, po katerem v službo ali iz nje nikdar ne hodijo v uniformi, temveč se preoblacijo na delovnem mestu. Mestni pogrebniški morali spremeniti barvo svojih oblačil, saj so jih arabski atentatorji pogosto zamenjevali za moze postavbe. Ladje v francoskih pristaniščih so morale imeti zaprte odprtine na podpalubju, ker so na njih v privezih velikokrat streljali. Odgovor oblasti je bil oster. Francosčina je takrat dobila še eno novo besedno zvezo - 'pojoce kleti'. Tako so se v žargonu imenovala podzemne zaporniške celice, kjer so policisti z elektrosoki izsiljevali priznanja osumljencev.

Danes so razmere drugačne. Francija je samo posredno vpletena v alžirsko krizo, ki je izbruhnila leta 1992, ko je vojaški režim razveljavil volitve, na katerih bi morala zmagati Fronta islamske resitve (FIS). Od takrat je bilo v spopadih v Alžiriji ubitih že več kot 40 tisoč ljudi. Cilj terorističnih napadov v Franciji naj bi bil po mnenju strokovnjakov zastraševanje vlade v Parizu, ki podpira alžirski vojaški režim. Nekateri analitiki pa zagovarjajo tezo, da nameravajo skrajneži med alžirskimi priseljenci v Franciji uvesti tako imenovani davek za revolucijo.

O tem razglablja tudi Raymond Muelle, upokojeni polkovnik francoskih posebnih enot in avtor knjige La Guerre d' Algerie en France (Alžirska vojna v Franciji). »Med 'prvo' alžirsko vojno so nacionalisti od priseljencev, ki so delali v Franciji - takrat jih je bilo nekaj več kot 300 tisoč - pobirali 'prispevke' v visini četrte njihove plače. S tem denarjem so financirali upornike v Alžiriji. Dvomim, da skrajneži ne razmišljajo o oživitvi tega sistema. Zdaj so namrec v Franciji kar trije milijoni Alžircev ali francoskih državljanov alžir-

skega porekla. Njihovi zasluzki močno mikajo skrajneze, ki pri pobiranju denarja ne bodo postopali v rokavicah, temveč z groznjami in nasiljem,« razlaga Muelle.

Nekdanjega polkovnika obhajajo podobne skrbi kot predsednika Chiraca, ki je opozoril, da bodo alžirski skrajneži pridobili somisljenike med množicami brezposelnih mladih ljudi alžirskega porekla, ki so že kdaj imeli težave s policijo. »Veliko mladih je razočaranih in prepričanih, da nimajo ničesar izgubiti. Skrajneži jim ponujajo herojstvo ali mučeništvo in jih lahko prepričajo,« trdi Muelle.

Sociolog in zgodovinar Benjamin Stora se s temi stališci ne strinja. »Med vojno za neodvisnost je večina Alžircev v Franciji podpirala FLN, ker so se želeli, potem ko bi zaslužili dovolj denarja, vrniti v domovino. Zdaj hoče večina Alžircev ostati v Franciji. Tukaj so rojeni njihovi otroci, ki so se vključili v družbo. Islamisti predstavljajo skromno manjšino; mislim, da jih ni več kot dvajset tisoč. Francozi alžirskega porekla nočejo biti vpleteni v spor na drugi strani Sredozemlja,« je prepričan Stora.

Javnomenjske raziskave, ki so jih izvedli pred bombnimi napadi, so pokazale, da samo približno deset odstotkov francoskih državljanov alžirskega porekla podpira skrajneze. Predvsem tisti, ki so rojeni v Franciji, ne cutijo verske pripadnosti, veliko jih celo ne zna arabščine. Toda Muelle vztraja: »Seveda - večina tukajšnjih Alžircev se ne želi zaplesti, toda izvirajo iz družbe, ki ima dolgo zgodovino nasilja, v katerem vedno zmaga najmočnejši. Če bodo skrajneži začeli pritiskati na preostale, da naj jim sledijo, potem res ne vem, kdo se jim bo uprl.«

Bernard Edinger / Reuter

NEJASNA USODA KANADSKE ZVEZNE DRŽAVE QUEBEC

Spopad med federalisti in separatisti

OTTAWA - Včeraj je v kanadskem parlamentu prislo do bučne razprave in medsebojnega obtoževanja, se vedno pa ni jasno, ali bo zmaga tesne večine na referendumu v oktobru že omogočila neodvisnost Quebeca.

Prvič, odkar je francosko govoreča provinca razglasila referendum, ki bo potekal 30. oktobra, je včeraj v parlamentu prislo do spopada med federalisti in separatisti. Liberalni ministri predsednik Jean Chretien in voditelj Quebecskega bloka Lucien Bouchard, oba iz Quebeca, toda prvi federalist, drugi pa separatist, sta v razpravi ježno kazala s prstom drug na drugega. Vladni predlog

Quebeca, da bi razglasili suverenost, potem ko so Kanadi ponudili novo gospodarsko in politično partnerstvo, je Chretien označil z besedami: »Danes se hočejo ločiti, jutri pa bodo spet hoteli biti ljubimci.« Bouchard, voditelj uradne opozicije, katere edini cilj je zapustiti kanadsko federacijo, zahteva, da Chretien spoštuje rezultate referendumu v navečji kanadski provinci.

Ker Chretien referendumu ne jemlje resno, so člani bloka predsednika spodnjega doma prosili za izredno razpravo o tem, ali bodo referendum upoštevali. Tudi Reformistična stranka, ki se razglasa za najpomembnejšo opozicijo, odkar se Quebecski blok ukvarja z referendumom, je od Chretien zahtevala jasn odgovor o tem, ali je 50 odstotkov in en glas dovolj za odcepitev Quebeca. »Če bi bili toliko posteni in bi na referendumu zastavili popolnoma jasno vprašanje, ali se hočete odcepiti od Ka-

nade ali ne, bi bil med prvimi, ki bi referendum priznal,« je dejal Chretien. Prestonu Manningu, voditelju reformistov, je dejal, da zaradi zavajajoče postavljenega vprašanja ne namerava uničiti Kanade.

30. oktobra bodo volilci v Quebecu odgovarjali, ali želijo zapustiti Kanado, potem ko so jim ponudili gospodarsko in politično partnerstvo. V Quebecu živi 6,9 milijona ljudi, ki predstavljajo četrtno prebivalcev Kanade.

Vrednost kanadskega dolarja na finančnih trgih

pada, odkar je prejšnji teden Bouchard dejal, da razprava ne bo končana, dokler ne bodo volilci Quebeca dejali »da«.

Chretien je njega in druge separatiste obsodil, da ne znajo sprejeti negativnega odgovora, pa naj bo to zdaj ali leta 1980, ko se je 60 odstotkov volilcev opredelilo proti odcepitvi. Pozneje je Bouchard povedal novinarjem: »Pripravljen sem sprejeti 'ne'. Odločitev ljudi je treba spoštovati.« Dejajle, da nihče ne more napovedati, kaj se bo dogodilo v prihodnosti.

Randall Palmer / Reuter



BOSNA IN HERCEGOVINA RAZDELJENA PO AMERIŠKEM OKUSU

Hrvaška vojska ustavila ofenzivo v osrednji Bosni

Bosanski Srbi se kljub temu pripravljajo na obrambo Banjaluke

SARAJEVO (Reuter, dpa) - Hrvaška vojska je včeraj pod pritiski mednarodne skupnosti sicer ustavila ofenzivo v severozahodni Bosni, vendar je vojska bosanskih Srbov kljub temu močno utrdila zadnje veliko oporišče na tem območju - Banjaluko. Spopadi na severovzhodu Bosne pa očitno ne vplivajo na srbske enote ob Sarajevu, saj so predstavniki Nata sporočili, da so povsem zadovoljni z dosedanjim potekom umika težkega orožja.

Zahodni zavezniki in Združeni narodi so izrazili bojazan, da bi bliskoviti prodor hrvaško-muslimanskih enot utegnil izničiti prizadevanja ameriškega mirovnega posrednika Richarda Holbrooka. Zato so ga včeraj poslali v Zagreb, kjer se je sesel s hrvaškim in bosanskim predsednikom. Franjo Tuđman je ukazal ustavitev vojske operacije sele po ostrih opozorilih, ki jih je izrekel na-

mestnik ameriskega državnega sekretarja Talbot. »Prizgana je rdeča luč. Takoj ustavite boje. Vrnite se za pogajalsko mizo,« je izjavil v televizijskem intervjuju. Njegove besede je se ostreje povzel britanski zunanji minister Malcolm Rifkind, ki je bosanskemu vodstvu sporočil, da bi napad na Banjaluko pomenil »katastrofo nepredvidljivih razsežnosti, hkrati pa skoraj gotovo povzročil poseg voj-

ske Zvezne republike Jugoslavije«. Srbski predsednik Milošević je doslej sicer tvorno sodeloval pri udejanjanju Holbrookovega načrta za ustavitev 40 mesecev trajajoče vojne v Bosni in Hercegovini, vendar je hrvaško-muslimanska ofenziva povzročila nov eksodus srbskih beguncev. Doslej jih je domove zapustilo že več kot sto tisoč, kar je povzročilo velike pritiske za spremembo beograjske taktike.

Ozemlje, ki so ga nadzorovali bosanski Srbi, se je v nekaj dneh skrcilo s 70 na 51, 5 odstotka Bosne in Hercegovine - kar je približno toliko, kot je v svojem načrtu že pred letom predvidela skupina za stike, vendar so

ga bosanski Srbi odločno zavrnili.

Medtem ko se je hrvaška vlada uklonila mednarodnim pritiskom, pa je stališče vlade v Sarajevu bolj nejasno. Zunanji minister Sačirbegović je Rifkindu sporočil, da »si vlada želi miren prehod Banjaluke pod suverenost Bosne in Hercegovine«, in s tem posredno nakazal, da Sarajevo tega ozemlja ne bo prepustilo. Vendar vse kaže, da se ofenziva pravzaprav že izteka.

Umik hrvaških tankov in težkih topov bi močno zmanjšal bojno sposobnost sil bosanske vlade in njihovih zaveznikov bosanskih Hrvatov, pa tudi bosanski Srbi so strnili svoje sile. Včeraj so si Srbi celo znova priborili nekaj ozemlja južno od Banjaluke, ki ga je pred dnevi zasedel muslimanski 5. korpus. Obe strani sta poročali o hudih izgubah sovražnika, boji pa so zahtevali tudi življenja dveh danskih pripadnikov mirovnih sil. Vojska Republike Srbije je priznala izgubo sedmih moških, 22 pa naj bi jih bilo ranjenih v hrvaškem napadu ob Savi, severozahodno od Banjaluke. Ostri boji so potekali tudi na območju Ozrena, vzhodno od Banjaluke, kjer se Srbi zagrizeno upirajo vladnim poskusom, da bi jih od tam pregnali.

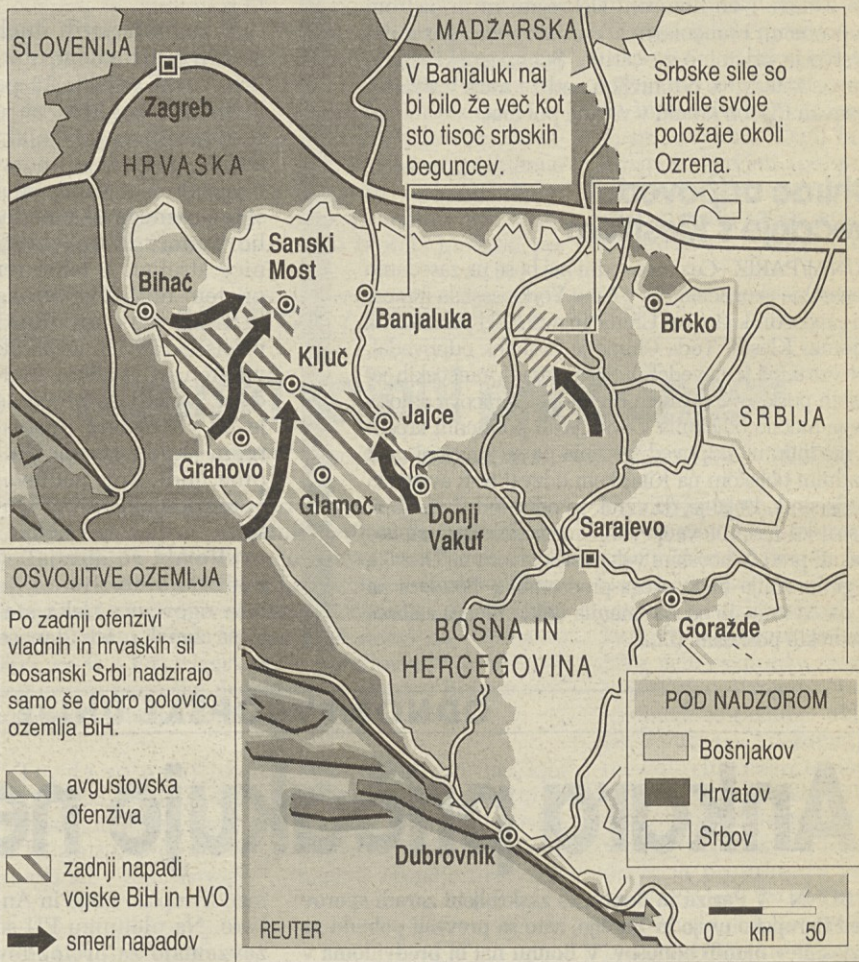
Medtem je generalni sekretar ZN Butros Gali sporočil, da bo 31 tisoč pripadnikov mirovnih sil najverjetneje zamenjala vojska mednarodne koalicije pod vodstvom Nata, tudi če sprte strani ne bodo kmalu podpisale mirovnega sporazuma.



Hrvaška vojska v Bosanski Kostajnici (Telefoto: AP)

PREDAH V BOŠNJAŠKO-HRVAŠKI OFENZIVI

Vladne in hrvaške sile so ustavile svojo uspešno ofenzivo na severozahodu Bosne in Hercegovine le nekaj deset kilometrov pred Banjaluko.



Banjaluko bodo branile tudi srbske ženske (Telefoto: AP)

BEGUNSKI EKSODUS V BIH

V zadnjih dveh mesecih je moralo 340 tisoč Srbov in Muslimanov zapustiti svoje domove

BEOGRAD - Narascanje napetosti med Srbi, Muslimani in Hrvati je spet pognalo v beg stotisoče prebivalcev, na pomoč pa so spet morale priskociti človekoljubne organizacije. Samo v zadnjih dveh mesecih je 340 tisoč Muslimanov in Srbov zapustilo svoje domove v Bosni in na Hrvaškem, najhujše pa lahko se pride, je povedal predstavnik Mednarodnega odbora Rdečega kriza (ICRC) v Beogradu Josue Anselmo.

»V tej vojni se soočamo s popolnoma nepricakovanimi razmerami,« je dejal Anselmo. »Begunci predstavljajo velik problem, ki ga ne smemo podcenjevati... Bojim se, da težav se ni konec. Pet tovornjakov ICRC s 16 tisoč odevami in 16 tisoč obroki hrane, ki so se v torek iz Beograda napotili v severno Bosno, je šele prvi korak za rešitev problema. 340 tisoč ljudi, ki so zapustili domove v zadnjih dveh mesecih, predstavlja preobrat v zgodovini spora, če upoštevamo, kako hitro se je vse to zgodilo. Begunski val pa se še vedno stopnjuje.«

ICRC ocenjuje, da je zaradi vojne v BiH v zadnjih štirih letih - pri tem ni upošteval zadnjega vala beguncev - prek meja zbežalo že 2, 7 milijona ljudi.

ICRC zdaj rešuje vprašanje 80 tisoč Srbov, ki so v zadnjih šestih dneh zaradi muslimansko-hrvaške ofenzive v osrednji in severozahodni Bosni morali zapustiti svoje domove. Vecina se jih je zatekla v Banjaluko, kjer ICRC pomaga oskrbovati tudi 300 ranjenec.

»Ljudje zapuščajo hiše, kjer so se rodili in živeli, in vse svoje premoženje puščajo v njih. V Banjaluki vse dni dežuje, begunci pa imajo samo po eno odejo in po eno jopo. To je tragedija, prava tragedija,« je povedal Anselmo.

Julija je 40 tisoč Muslimanov pobegnilo iz Zepe in Srebrenice, 220 tisoč Srbov je v avgustu zapustilo Krajino, nazadnje pa se je 80 tisoč Srbov zateklo v Banjaluko - vseh novih be-

guncev je torej 340 tisoč. Zaradi preobremenjenosti so srbske oblasti v Banjaluki preusmerile veliko število beguncev v Prijedor na zahodu ter Dervento, Brod in druga mesta na vzhodu. »Begunci potrebujejo vse. Niso kot ranjenci, ki jih namestis v bolnišnico ter jim zagotoviš zdravila in hrano. Begunci potrebujejo vse - hrano, zatocišče, higienske pripomočke, zdravila in vodo... Na tem območju je zdaj približno 80 tisoč beguncev. Stevilke pa se niso dokončne, ker ljudje se vedno prihajajo,« pravi Anselmo. Na začetku zadnjega begunskega vala so bila skladišča v Banjaluki prazna. »Oskrbovali smo jih iz Beograda. Prejšnji teden smo poslali šestnajst, danes pa pet tovornjakov. Jutri bomo poslali pet tovornjakov in pojutrisnjem se sest,« je včeraj dejal Anselmo. »Lahko si predstavljate, kakšen izziv je to za človekoljubno organizacijo, saj je treba predvideti, kam so begunci namenjeni, in se temu primerno pripraviti.«

Fedja Grulović / Reuter

SREČANJE TUĐMAN-IZETBEGOVIĆ

Skupni vojaški uspehi so pogovore olajšali, pa tudi otežili

ZAGREB - Včeraj sta se v navzočnosti ameriškega pogajalca Richarda Holbrooka v Zagrebu že četrtric v zadnjih dveh mesecih sestala hrvaški in bosansko-hercegovski predsednik, Franjo Tuđman in Alija Izetbegović. Čeprav so odnosi med državama v zadnjem času odlični, pa med njima še vedno obstajajo zelo velike razlike.

Na prejšnjem sestanku je Tuđman Izetbegoviću predlagal, naj prepusti Goražde, vendar ta o tem se slišati ni hotel. Goražde je znamenje, da Sarajevo ne odstopa od meje na Drini. Izetbegoviću tudi ni bil vsek Tuđmanov zemljevid, po katerem bi v okvir federacije prisla tudi pred vojno večina srbska mesta Glamoč, Grahovo in Drvar. V vmesnem času je bosansko-hercegovski predsednik objavil popis mest, ki bi jih Srbi morali vrniti, Tuđman pa je svoj zemljevid zacementirani v praksi, računajoč, da bo pri tem tudi ostalo. Poleg tega je hrvaška stran naklonjena zamisli, da bi bila bošnjaško-hrvaška federacija razdelje-

na na hrvaški del, ki ga predstavlja Herceg-Bosna, in muslimanski del. Zadnji skupni vojaški uspehi so pogovore med predsednikoma na eni strani olajšali, na drugi pa otežili. V Sarajevu je že cutiti vznemirjenost zaradi ravnanja Hrvatov pri zasedbi Jajca in drugih bosanskih mest. Vsa osvobojena mesta namreč Hrvati pripajajo Herceg-Bosni, izobesajo hrvaske zastave, k vrnitvi pa pozivajo le hrvaško prebivalstvo.

Kljub temu sta predsednika včeraj podprla washingtonski sporazum, ustavo federacije ter ohranitev suverenosti in ozemeljske celovitosti Bosne in Hercegovine. Poleg tega sta se strinjala, da je treba politične rešitve za osvoboditev območja utrditi s političnim dialogom v skladu z washingtonskim sporazumom in zenevskimi načeli, ne glede na pripadnost osvobodilne vojske. Bosanska stran se zavzema tudi za vrnitev beguncev in pregnancev na njihove domove.

Jelena Lovrić

NOVICE

Rdeči križ išče sestreljena francoska pilota

ZENEVA (Reuter) - Predstavniki Mednarodnega odbora Rdečega kriza (ICRC) so izjavili, da bodo stopili v stik z bosanskimi Srbi, da bi ugotovili, kaj se je zgodilo s francoskim pilotom, ki so ju Srbi 30. avgusta sestrelili nad Palami. Po besedah tiskovnega predstavnika Pierra Gauthierja naj bi predsednik ICRC Cornelio Sommaruga med pogovori v Zenevi francoskemu veleposlaniku Michelu de Bonnecorsu zagotovil, da bo človekoljubna organizacija okrepila svoja prizadevanja za osvoboditev dveh francoskih pilotov. Francoski uradniki so v ponedeljek sporočili, da obstaja zelo velika verjetnost, da sta pilota sestreljenega letala Mirage 2000 v srbskih rokah. »Gre za zelo zapleteno zadevo, ki mora biti izpeljana v popolni tajnosti in zaupnosti,« je dejal Gauthier. Delegacija ICRC se bo po Gauthierjevih besedah z vodstvom bosanskih Srbov sestala na Palah.

Ruski poslanci končali obisk v Srbiji

MOSKVA - Stiričlanska skupina nacionalističnih ruskih poslancev, ki se je vrnila iz Srbije ter Bosne in Hercegovine, je ostro napadla Kremelj, ker naj bi nudi premalo pomoči Srbom. Poslanci so kritizirali ruskega predsednika Borisa Jelcina in zunanjega ministra Andreja Kozirjeva, češ da vsaka izjava predsednika in vlade se poslabša položaj, namesto da bi ga izboljšala. Rusija naj bi s 13. septembrom vzpostavila z Beogradom zračni most, s čimer naj bi srbskim oblastem pomagala pri reševanju vprašanja srbskih beguncev. Zatulin je kritiziral tudi ministrskega predsednika Viktorja Cernomirdina, ki je v ponedeljkovem televizijskem intervjuju v imenu Srbov dejal, da je spor mogoče rešiti le s pogajanjem.



NOVICE

Evropski socialisti napadajo francosko vlado

STRASBOURG (Reuters) - Predstavniki socialistov v Evropskem parlamentu so napadli francosko vlado zaradi izvajanja jedrskih poskusov ter jo obtožili arogance in kolonializma. Izjavo, v kateri je francoski predsednik Chirac izvedbo jedrskega poskusa 5. septembra na atolu Muruora razlagal kot zagotavljanje evropske jedrske sposobnosti, je Pauline Green, britanska poslanka in voditeljica največje parlamentarne politične skupine, označila za hinavsko. »Čeprav bi dokazali, da poskusi ne vplivajo slabo na ljudi na tem območju, naša skupina poskuse se vedno zavrača. Varno ali ne - izvajanje jedrskih poskusov na tem planetu ni potrebno,« je dejala Greenova.

Francija grozi z izstopom iz schengenskega sporazuma

PARIZ (Reuters) - Potem ko je francoski predsednik Jacques Chirac zagrozil, da bo Francija izstopila iz schengenskega sporazuma svobodnih meja, če države ne bodo poostrele varnostnih ukrepov, je urad francoskega predsednika sporočil, da namerava Francija uvesti določene varnostne ukrepe na francosko-belgijski meji. Chirac se bo o vprašanih pregledovanju potnih listov in ukrepih zoper tihotapljenje mamil pogovarjal na srečanju z vsemi pristojnimi organi, med drugim z ministrom za notranje zadeve Jean-Louisom Debréjem in ministrom za proračun Françoisom D'Aubertejem, čigar ministristvo je pristojno za carine. Schengenski sporazum, s katerim je odpravljen nadzor meja v sedmih državah EU, bo kmalu v veljavi pol leta.

Chirac odpovedal srečanje s Klestilom

DUNAJ/PARIZ - Cez mesec dni naj bi se na zasedanju Generalne skupščine ZN v New Yorku sestala francoski predsednik Jacques Chirac in avstrijski predsednik Thomas Klestil. Toda Chirac je sestanek odpovedal, kot vzrok pa je navedel proteste zaradi francoskih jedrskih poskusov v Tihem oceanu. Chiracova odločitev je močno odjeknila v avstrijskih političnih krogih in medijih, na odpoved srečanja pa se je včeraj med uradnim obiskom na Kitajskem odzval tudi avstrijski predsednik. Dejal je, da vzrok za odpoved srečanja ni avstrijsko nasprotovanje jedrskim poskusom, temveč plakati pred francoskim veleposlaništvom na Dunaju, ki grobo žalijo francoskega predsednika. Poudaril pa je, da Avstrija ne bo spremenila odklonilnega stališča o jedrskih poskusih. (I.L.)

UMIK RUSKIH VOJAKOV IZ ČEČENIJE

Skozi ena vrata ven, skozi druga noter

GROZNI - Potem ko so ruska letala v zadnjih dneh bombardirala več čečenskih vasi in je cedalje pogostejše slisati strele iz pušk čečenskih upornikov, je država bližje vojni kot miru. »Položaj v Groznm se je v zadnjih dneh zelo poslabšal, čeprav je ruska vlada sprejela vrsto ukrepov za umiritev razmer,« so v ponedeljek priznali na poveljstvu ruskih sil. »Čečenski skrajneži upajo, da bodo s prepričevanjem ljudi, naj se uprejo ruskim vojakom, prišli na oblast,« je se zapisano v poročilu ruskih oblasti, ki ga povzema tiskovna agencija Interfax.

»Na položaje ruskih sil uporniki pogosto streljajo, nastavljajo mine, napadajo kontrolne postaje in vladne enote.«

V zadnjih petih dneh so bili v Groznm ubiti trije ruski vojaki, 23 pa je bilo ranjenih, zato preplašeni ruski vojaki cedalje pogostejše uporabljajo orožje. V predmestju Groznega so v nedeljo ponoči iz opazovalnice streljali v temo ter pri tem ubili dva otroka in ranili več ljudi. Ruski predstavniki so zanikali vpletenost v nočni incident, zaradi katerega se je na večernem protestnem shodu zbrala skupina ljudi, ki je zahtevala umik ruskih sil iz mesta.

»Vojaki so streljali v nedolžne civiliste,« je bila ogorčena neka starejša zenska. Isti dan so

ruski vojaki preiskali hiše v kraju Kalinina, ker so upali, da bodo našli orožje, s katerim jih napadajo čečenski uporniki. Po pričevanju prebivalcev čečenske prestolnice vojaki tudi v Groznm večkrat pregledujejo hiše. Potem ko je ruska vojska sredi februarja strla upor Čečenov, se prebivalci vedno znovala pritožujejo nad zlorabo pristojnosti ruskih vojakov, čeprav so se razmere po začetku mirovnih pogajanj nekoliko umirile.

Vladislav Bukovski je povedal, da so med ponedeljkovim protestnim shodom ruski vojaki zasegli vozilo, v katerem je bilo za 60 milijonov ponarejenih rubljev in sedem tisoč dolarjev.

O morebitnem številu žrtev ruskega bombardiranja oblasti ne poročajo,



Do zob oborožena Čečenka (Telefoto: AP)

jo; v soboto so ruska letala napadla tudi mesto Sali in pri tem ubila najmanj tri ljudi.

Movladi Udugov, tiškovni predstavnik predsednika Dudajeva, je ostro obsodil rusko

bombardiranje naselij na območju Urus-Martane, saj kršijo 30. julija podpisan vojaški sporazum, s katerim so se Rusi zavezali k umiku, Čečeni pa k predaji orožja.

»Ruski vojaki skozi

ena vrata izstopajo, skozi druga pa se vračajo,« je izjavil Udugov ter opozoril, da so nedavno v Čečenijo prisle nove ruske cete, in sicer iz Dagestana.

Nikolaj Topouria/AFP

ODNOS EVROPSKE UNIJE DO TURČIJE

Ankara pričakuje nemško pomoč

BONN - V Parizu in Bonnu so zaskrbljeni zaradi sporov med Evropsko unijo in Turčijo, zato so prevzeli pobudo za razjasnitev njunih odnosov. V Bonnu naj bi predvidoma v drugi polovici novembra na konferenci petih zahodnoevropskih držav in Turčije, na kateri se bodo najverjetneje sestali zunanji ministri, obravnavali tezave v preteklosti in razmislili o prihodnjih odnosih.

Nemški zunanji minister Klaus Kinkel je prejšnji petek načrtoval konferenco sesterice obrazložil z izjavo, da bi Turčiji morali pomagati, saj se je znasla »v težavnem položaju«. Francoski zunanji minister Herve de Charette je poudaril pomen Ankare za stratesko ravno-

vesje regije. V Bonnu bodo poleg Nemčije in Francije navzoče tudi Spanija, Italija in Velika Britanija. Ključno vlogo ima Evropski parlament, ki doslej zaradi kritik Turčije na račun kršitev človekovih pravic in kurdskega vprašanja še ni ratificiral pogodbe o carinski uniji

med Evropsko unijo in Ankaro. Na plenumu EU se zavzemajo za preložitve odločitve, »dokler jim ne bo več treba odgovarjati z 'ne'«.

Tudi poslanci v Evropskem parlamentu se namreč bojijo, da bi prenažle ni »ne« utegnil povzročiti nepopravljivo škodo. Temu stališču se vlada v Ankari upira z novo samozvestjo. Opozarja namreč, da carinska unija ni »darilo«, ampak je zagotovljena s pogodbo. »Gre za pravico Turkov,« pravi turški veleposlanik v Bonnu Volkan Vu-

ral, nekdanji vodilni svetovalec ministrske predsednice Tansu Ciller.

Vodilno vlogo pri olajšanju vstopa v Evropsko unijo Turcija pričakuje predvsem od Nemčije, saj naj bi bila k temu »obvezana zaradi skupne preteklosti«. Nenehnim kritikam razmer v Turčiji predstavnik turškega zunanjega ministrstva ugovarja z dejstvom, da je Turcija že leta 1991 sprejela paket reform o demokrati- zaciji in varovanju človekovih pravic. Stalni pritisk Zahoda bi utegnil proces

demokratizacije le upočasniti.

Bonn je dosedanje reforme in spremembe ustave podprl, vendar po njegovem mnenju ne zadostujejo. V številnih državah EU se je uveljavilo prepričanje, da si Evropa ne more privoščiti zavrnitve Turčije - predvsem zaradi siritve militantnega islamizma. Zato tudi zahodni diplomati menijo, da Evropa s pritiskom ne bi smela spodbujati nasprotnikov demokratičnega razvoja v Turčiji.

Klaus Bering / dpa

BLIŽNJI VZHOD

Izraelski vojaki se bodo umaknili iz Hebrona

TEL AVIV (dpa) - Izraelska in palestinska stran sta se dogovorili, da bo Izrael umaknil svoje sile iz zasedenega mesta Hebron. Ta dogovor kaže na to, da bosta strani kmalu končali pogajanja o palestinski avtonomiji na Zahodnem bregu.

Izraelska vojska radijska postaja je včeraj sporočila, da je datum za podpis pogodbe na zelenici pred Belo hišo v Washingtonu že določen: to naj bi bil 28. september. V Hebronu živi 80 tisoč Palestincev in 400 militantnih židovskih naseljencev, ki naj bi jih po umiku izraelskih sil ščitile po-

sebne enote izraelske policije. Doslej je skušala izraelska oblast na območju Hebrona uveljaviti svojo vlado. Zidje namreč prav tako kot muslimani Hebron zahtevajo zase.

Izraelska vlada je v ponedeljek predstavila novo ponudbo Palestincem v zvezi z zasedenim Hebronom. V pogovoru, ki je trajal skoraj vso noč, sta se vodja Palestincev Jaser Arafat in izraelski zunanji minister Simon Peres dogovorila, da bo Izrael svoje vojake postopoma umaknil iz Hebrona, tudi včeraj pa sta nadaljevala pogajanja o razširitvi palestinske avtonomije.



Izraelski stražar si krajša čas s pogovorom (Telefoto: AP)

SVET EVROPE

Boljši časi za turškega pisatelja Jasarja Kemala

STRASBOURG (AFP) - Odbor ministrov držav članic Sveta Evrope ocenjuje, da bodo demokratične reforme, ki jih je nedavno sprejela turška vlada, koristile tudi turškemu pisatelju Jasarju Kemalu, ki mu zaradi prokurdskega stališča grozi večletna zaporna kazen.

Odbor ministrov držav članic Sveta Evrope se zavzema za uvedbo nekaterih »ustavnih in zakonskih« sprememb v Turčiji, ki bi dovoljevale svobodo izražanja. Na turško nepopustljivost do drugače mislečih je opozorila grška socialistična poslanka Vaso Papandreu in izrazila zaskrbljenost nad Kemalovo usodo. Odbor ministrov je prejšnji teden izdal sporočilo, v katerem se »zavezuje, da bo začel tesnejši dialog s Turčijo, predvsem glede spoštovanja človekovih pravic v tej državi«. V dokumentu je zapisano, da so bili dosednji pogovori s turškimi predstavniki »konstruktivni«.

Dvaindesetletni Jaser Kemal je eden najslavnejših turških pisateljev, zaradi »separatistične propagande« pa mu grozi petletna zaporna kazen.

»Reforme zakonodaje, ki sta jih julija potrdila turško ustavno sodišče in skupščina, so spodbudne,« je zapisano v odgovoru najvisjega izvršnega organa Sveta Evrope, ki hkrati poudarja, da lahko žrtve zakonov, ki kršijo človekove pravice, vložijo pritožbo na Evropsko sodišče za človekove pravice. Evropska komisija za človekove pravice je prejela tudi prošnjo, naj raziše primer sestih kurdskega poslancev, ki so jih turske oblasti zaprle. Priziv je napisan v skladu z desetim členom evropske konvencije o človekovih pravicah, ki zagotavlja svobodo izražanja. Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je od odbora ministrov aprila zahtevala turško izključitev iz Sveta Evrope, ker Ankara ni pokazala pripravljenosti za spoštovanje človekovih pravic.

O turskem spoštovanju človekovih pravic bodo poslanci iz držav članic Sveta Evrope znova razpravljali na skupščinskem zasedanju 26. septembra.



IDRIJA / EKOLOŠKA SANACIJA

Okvara na čistilni napravi ogroža vodo

Počeno dno v bazenu bi morali nemudoma popraviti

Idrijski občinski svet je na ponedeljkovi seji potrdil predlog župana Sama Bevka, naj se za začetno sanacijo onesnaževanja vodnega zajetja v Podrothi iz občinskih rezerv nameni 1,5 milijona tolarjev, saj je njegovo posledico označil za ekološko katastrofo.

Iz poročila idrijske Komunale je razvidno, da je vzrok za onesnaževanje v zaledju tega pomembnega vodooskrbnega območja za Idrijo okvara v visjelezeči čistilni napravi v Crnem Vrhu. Po pregledu so na bazenih čistilne naprave ugotovili razpoko na gnilišču, od koder se onesnaževanje širi v podtalnico. Zato bo treba izprazniti bazene in sele po natančnejšem pregledu dno bazena sanirati. Območje izvirov pitne vode v zajetju Podroteja se razteza na godoviski in crnovrški planoti. Iz tega vira dobiva vodo približno tri tisoč odjemalcev v spodnjem



Čista in zdrava pitna voda je vse bolj iskana - tudi na Idrijskem (Foto. B. V.)

delu Idrije, ki so poleti ostali celo brez vode, saj je bil zaradi nizkega vodo-

staja in velike količine fekalij ta vodni vir po nalogu inspekcijskih služb zaprt. V soglasju z insektorji je vodni vir pod nenehnim nadzorom, voda pa je tudi močnejše klorirana, zato jo morajo zdaj uporabniki prekuhavati. Hujše onesnaženje podtalnice so zaznali konec julija, ko je iz čistilne naprave izteklo približno 30 kubičnih metrov nepreciščene odpadne vode. Čistilno napravo so ustavili, vendar pa se odplake kopičijo, kar spet lahko povzroči hujše onesnaženje. Poleg takojšnje izpraznitve bazenov in sanacije čistilne napra-

ve bo idrijska Komunala v tem času morala poskrbeti tudi za popravilo vodo-vodnega omrežja, iz katerega uhaja pitna voda. Sicer pa ni urejeno niti financiranje stroškov za obratovanje crnovrške čistilne naprave in njeno redno vzdrževanje. Kot eno najpomembnejših nalog pa so si zastavili tudi iskanje novih, ustrežnejših virov pitne vode, s čimer bi ogroženi vodni vir v Podroteji postopoma opustili. Na drenažnem zajetju v Idrijski Beli so že stekle prve raziskave, ki dajejo dokaj spodbudne rezultate. **Roman Bric**

KOPER / RIBIŠTVO

Boj za koncesijo za ulov cipljev

To je bila najpomembnejša točka seje komisije za ribolov treh obalnih občin

Včeraj se je sestala novoimenovana komisija za lov in ribolov obalnih občin Koper, Izola in Piran. Sestava komisije se od sestave prejšnje istoimenske komisije nekdanje Obalne skupnosti ni bistveno razlikovala, clane pa so imenovali župani treh občin.

Pristojnosti te komisije so še nejasne, saj bi moralo kmetijsko ministrstvo, ki je pristojno tudi za morsko ribištvo, pripraviti razlago pristojnosti in načina delovanja te komisije. Komisija je obdelala zastavljeni dnevni red, ceprav se ni bila uradno ustanovljena.

Najprej so obravnavali razpis koncesije za letni lov cipljev v ribolovnem rezervatu Piranskega zaliva. Komisija je priporočila, naj bi namesto občine Piran razpis pripravila upravna enota v Piranu. Na seji komisije je bil prisoten tudi Vladimir Vin-

car, predsednik Združenja profesionalnih ribičev slovenske obale, ki je obenem tudi predsednik pred kratkim ustanovljene enote za ribištvo pri sindikatu Slovenske kmetijske zveze. Vincar se ni strinjal s postopkom in načinom podeljevanja te koncesije. Meni, da je tradicionalni lov cipljev pravica vseh tukajšnjih polklicnih ribičev in zahteval trajno dodelitev koncesije ribiskemu sindikatu.

Komisija je obravnavala tudi splošno problematiko predpisovanja ribolovnega režima. Na portoroški Morski biološki po-

staji je v izdelavi studija, ki bo podlaga za delo posebne strokovne komisije. Ta bo pripravila predloge ustreznih predpisov. Na pobudo poklicnih ribičev pa je komisija sprejela priporočilo obalnim občinam, da enotno uredijo dodeljevanje in zaračunavanje privezov za plovila poklicnih ribičev.

Kot informacijo je komisija obravnavala izvajanje sanacijskega programa tovarne Delamaris. Za rešitev domače industrije ribjih konzerv so nujni ukrepi države, kot so: izvozne stimulacije, oprostitve davka na gorivo in zascita s prelevmanimi in carinami. Clani komisije so sprejeli apel poslancem Državnega zbora, naj podpro sanacijo Delamarisa. **Boris Vuk**

BREŽICE / PODJETJE AKORD

Frizerski saloni prihodnosti

Na strokovnem predavanju je sodelovalo 170 slovenskih frizerke

Je frizerskim salonom pri nas odzvonilo? No, prav kmalu se ne, toda v prihodnjih letih bodo uspešni klasični saloni, v katerih znajo urejati le pričeske, zelo redki. To trditev je izrekel komercialni direktor vzhodnega sektorja svetovno znane italijanske družbe Müster & Dikson Sergio Stocca pred dnevi na Catezu ob Savi, ko je s 170 frizerkam iz vse Slovenije predstavil najnovejšo ponudbo družbe, ki je razen v Evropi navzora tudi v obeh Amerikah ter Aziji in Afriki.

To, da so na strokovnem predavanju sodelovale izključno ženske, kaže trenutno podobo razmerja sil v tem ustvarja-

lem poklicu pri nas, kjer skorajda ni moskih, ki bi damam urejali pričeske, ceprav je znano, da te najbolj zaupajo prav mo-

skim frizerjem. Uvodna trditev pa temelji na izkusnjah Zahoda, kjer so danes na pohodu tako imenovani lepotilni saloni, v katerih ponujajo strankam zelo raznolike storitve, ki ob urejanju pričesk zajemajo se različne oblike lepotnega svetovanja ter celovito nego telesa, vključno s solarijem. Ker si Slovenija zelo prizadeva ujeti korak z Zahodom, je po mnenju gospoda Stocce le se vprašanje časa, kdaj se bodo lepotilni saloni začeli množično pojavljati tudi pri nas, saj jih nekaj že deluje. Omenjeno italijansko podjetje, ki je v vzhodno Evropo prodrlo pred šestimi leti, v Sloveniji zadnji dve leti zastopa brežiško podjetje Akord, ki se je odločilo za moderni in agresivni način prodaje. Tako danes z izdelki Müster & Dikson oskrbujejo že dvajset odstotkov slovenskih frizerskih salonov. Kot je povedal komercialni vodja Akorda Miroslav Susa, si to mlado brežiško podjetje zeli ta trend razširiti po vsej državi. Zato so se odločili, da bodo prihodnjim lepotilnim salonom ponudili celoten inženiring, ki zajema arhitektonsko ureditev prostorov, nabavo in montažo potrebnih naprav in pripomočkov ter oskrbo z vsemi potrebnimi kemikalijami izdelki, ki so danes nujni za vse urejene ženske. Zato torej lahko pričakujemo, da bodo Slovenke kmalu nartovale svoje akcije kar v lepotilnih salonih.

Podjetje Akord prodaja tudi najnovejši izdelek s področja urejanja trajne ondulacije, saj se z novo Müstrovno havbo postopek skrajša za več kot polovico doslej potrebnega časa.

Ernest Secen

NOVICE

Vipavci ne bodo več zapirali magistrale

VIPAVA - Po petkovi demonstrativni desetminutni zaporu magistralne ceste M10-5 na mostu čez Vipavo, ki jo je izvedla vipavska občina, ker mostu ne obnavljajo, se očitno zadeve umirjajo. Zaradi poskodovanega mostu je promet oviran in to je privedlo tudi do protesta Vipavcev. Se istega dne se je vodstvo vipavske občine seslo z Direkcijo RS za ceste, v ponedeljek pa je bila s posebnim dopisom občini zagotovljena obnova poškodovanega mostu čez reko Vipavo. Župan Ivan Princes je v odgovor direkciji poslal obvestilo, da po dogovoru občina opušča nadaljnje demonstrativne zapore v Vipavi. Kot je povedal tajnik Branko Tomazič, je Direkcija RS za ceste občino seznanila, da je tehnična dokumentacija že pripravljena, kmalu pa naj bi bil objavljen tudi razpis za izvajanje sanacije. Dela naj bi začeli predvidoma 8. novembra, zaključek del pa je zaradi prihajajoče zime in slabših vremenskih razmer upravičeno pričakovati aprila prihodnje leto. Ze v letosnjem proračunu naj bi bilo zagotovljenih pet od petnajstih milijonov tolarjev, kolikor naj bi sanacija veljala. Demonstrativno zaporo magistralne ceste, ki bi jo ponavljali vsak teden, so izvedli, ker občina ni dobila zagotovila o obnovi mostu na preobremenjeni magistralni cesti. Stanje na njej pa je še slabše ob trgatvi. (A. L.)

Bole v Pilonovi galeriji

AJDOVSCINA - V Pilonovi galeriji v Ajdovščini so odprli razstavo grafičnega oblikovanja Bojana Boleta. Razstava sega v obdobje med leti 1981 in 1995, avtor pa je predstavil zanimiv izbor oblikovanja logotipov, plakatov, koledarjev, publikacij ipd. Odprta bo do 8. oktobra. (A. L.)

Šesta slikarsko-kiparska delavnica

GORNJI GRAD - To mesto bo 23. in 24. septembra že šestič center ustvarjalnosti petnajstih slikarjev in kiparjev. Delavnico, bo vodila akademska slikarka in domaćinka Tereza Bastelj. Ob koncu delavnice bodo umetniki svoja dela razstavili v prostorih osnovne sole Gornji Grad. (T. T.)

PIVKA / LESNA INDUSTRIJA

Nezadovoljive izvozne stimulacije lesarjev

Botra zaostrenih razmer sta precenjenost tolarja in plačilna nedisciplina domačega trga

»Slovenski lesarji smo pričakovali več denarja od izvoznih stimulacij, zato smo nezadovoljni,« je pomoč države izvoznikom komentiral direktor pivskega koncerna Javor in predsednik upravnega odbora Združenja Les Peter Tomsic.

Ce bi bilo edino merilo neto izvoz, bi višina prispevka znašala 3,6 milijona nemških mark, tako pa je pivskemu Javorju pripadlo 1,2 milijona mark. Zaradi omejenih sredstev in velikega števila prijav pa bo Javor dejansko dobil le tretjino tega denarja, torej približno 40 tisoč mark. »S tem pa se zdalec ne moremo pokriti izgube, s katero trenutno posluje v Javorju, ceprav smo gospodarjenje v prvem polletju zaključili s pozitivno ničlo,« je dejal Peter Tomsic.

V tem 1200-clanskem kolektivu letos načrtujejo približno 80 milijonov mark realizacije, približno 70 odstotkov proizvodnje pa bodo prodali na tuje, zlasti v Italijo, Avstrijo, Svico in Nemčijo. Gibanje tečajnih razlik se v zadnjem času izbolj-

suje, vendar pa to dejstvo ne prispeva veliko k zaostrenim razmeram in položaju lesne panoge. V

pivskem Javorju pravijo, da jim je veliko težav povzročila tudi plačilna nedisciplina na domačem trgu, ki je veliko hujša kot doslej. »Pravne poti izterjave pa so problematične,« dodaja Tomsic. V Javorju, kjer so pred dnevi prejeli drugo sogla-

sje k programu lastninjenja, se intenzivno pripravljajo tudi na ureditev poslovanja po standardu ISO 9001. Mednarodni certifikat za celovito obvladovanje kakovosti naj bi dobili v začetku prihodnjega leta.

Mateja Godejsa

Ringaraja čiha-puha spet sopiha

LJUBLJANA - Slovenske železnice letos že drugo leto v sodelovanju z ljubljanskim živalskim vrtem pripravljajo vožnjo posebnega vlaka Ringaraja čiha-puha. Muzejski vlak, na katerem bodo potovali živali, carovnik, Božo Kos, ansambel Dvanajsto nasprotje in Sten Vilar, bo vozil prihodnji teden na petih različnih relacijah po vsej Sloveniji.

Veseli otroški vlak Slovenskih železnic se je prvič podal na pot pred dvema letoma, ko se je z njim prepeljalo kar petnajst tisoč otrok. Vlak je namenjen predvsem mladim ljubiteljem železnic in živali v vrtcih ter nižjih razredih osnovnih sol. Letos bodo z njim potovali poniji, kamela in druge živali

iz živalskega vrta. Na vmesnih in končnih postajah bo potekal zabaven program za otroke. Lahko si bodo ogledali nenavadne živali, Noetovo barko in se spustili po velikem lesenem toboganu v obliki zmaja. Najpogumnejši bodo lahko jahali na ponijih. Pripravili bodo tudi stojnice z različnimi delavnicami, kot sta lepotilni salon in izrezovanje ter zgibanje živali iz papirja.

Vlak bo vozil prihodnji teden na petih relacijah, in sicer v ponedeljek med Ljubljano in Trebnjem, v torek med Celjem in Velenjem, v sredo med Celjem in Rogasko Slatino, v četrtek med Ljubljano in Novo Gorico ter v petek med Divačo in Koproj.

Ursa Peternel



RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.30	Odpri prostor
9.55	Film: Un giorno in pretura (kom., It. '53), vmes (11.00) dnevnik
11.30	Poletna oddaja Verde mattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa iz Westa (i. J. Seymour, J. Lando)
13.30	Dnevnik
14.00	Tv film: La figlia del padrino (zadnji del)
15.45	Mladinski variete Solletico, risanke
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.15	Nan.: Presenetljivi Alf
18.50	Variete: Poletje v Luna Parku
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Variete: Dezela morskih deklic - Praznik na vodi (vodi Cramen Lasorella)
22.15	Film: La finestra sul cortile (krim., ZDA '54, i. J. Stewart, Grace Kelly), vmes (23.10) dnevnik
0.15	Dnevnik, zapisnik, horoskop, poletni razgovori in vreme
0.45	Danes v parlamentu
0.55	Videosapere: Evropski kulturni magazine

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave
7.00	Variete za najmlajše
8.45	Film: Pustolovščina v Braziliji (kom., ZDA '47)
10.45	Nan.: Saranno famosi
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.10	Nan.: L'arca del dott. Bayer
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Variete: Quantе storie Disney, risanke
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
15.30	Dnevnik
15.35	Film: Sfida oltre il fiume rosso (western, ZDA '67, i. G. Ford, A. Dickinson)
17.20	Dnevnik
17.25	Nan.: Zdravnik med medvedi
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Go-Cart
20.50	Film: Papa è un fantasma (kom., ZDA '90, i. Bill Cosby, K. Russell)
22.30	Aktualno: Poklic reporter
23.30	Dnevnik in vreme
0.05	Avtorska glasba: Umbria jazz '95
1.15	Nan.: Soko 5113

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere: Potovanje po Italiji, 8.40 dok.
9.10	Film: L' uomo invisibile (fant., ZDA '33)
10.20	Dok.: Naključni turist, vrtnarstvo, Uffizi, o rado-vednosti, nagrada Italija
12.00	Dnevnik
12.15	Film: Crociera di lusso (glas., ZDA '48)
14.00	Dezelne vesti
14.15	Popoldanski dnevnik
14.50	TGR - Okolje
15.05	Sport: kanu, nogomet, golf, smučanje na vodi
16.30	Dok., 17.00 Davvero, 17.30 Glas gospodarja, 17.55 Dok., 18.05 nan. Superman, nato vreme
19.00	Dnevnik, izdelne vesti
19.50	Variete: BlobSoup
20.30	Aktualnop: Dan v preturi
22.30	Dnevnik, izdelne vesti
22.55	Aktualni oddaji: Linea 3, 23.50 The end
0.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, 1.00 Fuori orario

RETE 4

7.20	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.45	Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 Felicità, 11.15 Il prezzo di una vita, 12.20 nan. Hisa v preriji, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.15	Film: ... e la vita continua (kom., It. '84, i. V. Lisi, V. Mezzogiorno)
17.10	Aktualno: Perdonami (vodi D. Mengacci)
18.00	Nan.: Colombo, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: La bionda (dram., It. '93, i. N. Kinski, S. Rubini, L. Barbareschi)
22.50	Film: Basta che non si sappia in giro (kom., It. '76, i. J. Dorelli, M. Vitti), vmes (23.30) dnevnik
0.50	Pregled tiska
1.00	Nan.: Hisa v preriji

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodisce
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Variete: Casa Castagna
15.30	Nan.: La tata
16.00	Otroski variete
18.00	Dnevnik TG5 - Flash
18.05	Kviz: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik in vreme
20.25	Variete: Paperissima sprint
20.40	Film: La grande avventura africana (pust., ZDA '94, i. J. McComb)
22.45	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade si San Francisco
12.25	Odpri studio
12.45	Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Variete: Nati per vincere
15.45	Nan.: Classe di ferro, 17.45 Primi baci, 18.20 Acapulco H.E.A.T.
19.30	Odpri studio in vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Appuntamento al buio (vodi Amadeus)
20.40	Film: Sorvegliato speciale (dram., ZDA '89, i. S. Stallone, D. Sutherland)
22.40	Film: Fuori orario (kom., ZDA '85, i. R. Arquette, G. Dunne), vmes (23.40) Fatti e misfatti
0.45	Italia 1 sport
2.00	Nan.: Baretta
3.00	Film: Chiari di luna ('89)

TELE 4

13.30	19.30, 22.15, 00.20 Dogodki in odmevi
20.30	Il gioco, 21.20 Maguy
22.35	La torre della morte

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Il sentiero della gloria ('42, i. E. Flynn)
20.35	Variete: Tappeto volante
21.30	Nogomet: Spanija-Argentina (prijateljska)

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka: Filip
20.30	Dnevnik
20.45	Otroci sanjajo vojno

SLOVENIJA 1

10.20	Cobi in prijatelji, 2/13 del spanske risane serije
10.50	Cloveska zival, angleska poljudnoznanstvena serija, 6., zadnji del
11.40	Iz življenja za življenje
12.05	Pivo - faraonovo tekoce zlato, angleska dokumentarna oddaja
12.30	Alpe-Donava-Jadran
13.00	Poročila
14.55	Biblija: Kanon nove zaveze, 27. oddaja
15.25	Kraljica Slovenije
15.50	Obiski
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroski program:
17.10	Juhuhu, jaz nisem Kekec
14.45	Raca mlakarica
17.55	TV 101,
	8. del ameriske serije
18.45	Lingo, tv igrice
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Forum
20.25	Film tedna: UTZ, koprodukcijski film
22.05	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.25	Zarišce
22.45	Sova:
	Princ z Bel-Aira, 24. del amer. nanizanke
23.35	Severna obzorja, 10 del

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
14.20	Umetniki za svet - ob 50-letnici OZN, ponovitev
14.30	Zgodbe iz školjke
15.00	Tedenski izbor
15.00	Stranski učinki, 11. del
15.50	TV 101, 7. del am. serije
16.40	Sova, ponovitev
	KYTV, 4. del serije
17.15	Severna obzorja, 9. del ameriske nanizanke
18.00	RPL - studio Luwigana
18.45	Odkrivanje zemlje, amer. izobraz. serija, 18. del
19.15	V vrtincu
19.30	TV dnevnik 2, vreme
20.05	Sportna sredo
22.30	Omizje
00.30	Alica, evropski kulturni magazin
01.20	Umetniki za svet

KANAL A

10.00	A - shop, Spot tedna
10.20	Ponovitve
17.30	Spot tedna, A - shop
17.45	Zgodovina ameriskega podjetništva, ponovitev
18.15	Vecni krog, ponovitev
18.45	A - shop
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 516. del
20.00	Benny Hill, 14. del angleske humor. serije
20.30	Sirene, 2. del ameriske nanizanke
21.20	Karma, oddaja o duhovnosti
22.25	Dance session
23.05	Epikurejske zgodbe, pon.
23.45	Videostrani

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program: Da ne bi bolelo: Pravocasna diagnoza in upanje za ozdravitev
18.30	Zlati prah, pravljica
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Vesolje je...
19.55	Nočni sodnik, TV nanizanka
20.20	V ospredju - avtor Bruno Agrimi
20.30	Zadja cesarica, kitajski film
	Režija: Chen Jialin
22.15	Vsedanes -tv dnevnik
22.30	»Te voglio bene assaje« - glasbena oddaja z Luciom Dallo, Isabella Rosellini in Lucianom de Crescenzo

ORF Avstrija 1

06.05	Evening Shade, ponovitev
06.30	Otroski program, ponovitev
09.10	Umor, je napisala, pon.
10.00	Baywatch, pon.
10.40	Vesoljska ladja Enterprise
11.30	Columbo: Smrtonosne zvijače, pon. ameriske tv kriminalke, 1989
13.00	Otroski program
	Tjulenjek Albert
13.25	Konfeti
13.50	Smrkci
14.05	Am dam des
14.30	Knjiga o dzungli
14.55	Artefix
15.30	Mini cas v sliki
15.40	Vesoljska ladja Enterprise
16.25	Baywatch:
	Hobiejeve moraste sanje
17.10	Strašno prijazna družina: Erotično perilo
17.35	Zlata dekleta: Presenečenja za rojstni dan
18.05	Iz dobrega gnezda
19.00	Pri Huxtablovih: Theova majhna napaka
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Smrtonosna napaka, ameriska TV kriminalka
21.50	Sport
22.30	Kraj zločina: Ljubezen do otrok
23.55	Cas v sliki
00.00	Bojujem se za sinova 1. del italijanske nadaljevanke
01.20	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.45	Schiejok, ponovitev

ORF Avstrija 2

09.05	Schiejok, pon.
11.45	Ozri se po dezeli, pon.
12.55	Vreme
13.10	Ytene - stari gozd, pon.
14.00	Pravica do ljubezni
14.25	Doktor Trapper John: Bigamistka
15.10	Umor, je napisala: Smrtonosni spominek
16.00	Vsak dan z Schiejokom
17.05	Dobrodosli v Avstriji
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Help TV, oddaja, ki pomaga, voditeljica: Barbara Stöckl
22.30	Vojni poročevalci: Novinarsko delo ali sla po veljavi
23.00	Sprayed Conflict: Avstralski grafiti - upor z razprsilcem
23.30	Die ärzte, koncert nemške pop-funk skupine
00.15	Pogledi od strani

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Blovreme; 8.05 Poslovni kazipot; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasbeni utrinki; 21.05 Zborovska glasba po želji; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.45 Prireditve; 9.15 Malčki o...; 10.00 Kje vas čevlji žuli; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 16.15 Modne novosti; 17.50 Šport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Melodije po pošti; 21.00 Zvršite, uganite; 22.20-23.00 Jazz.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Poletje v glasbi; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasba; 16.45 Življenje kot izziv; 17.05 Prenosi festivalov; 20.00 Radioteka; 21.30 Ars anti-qua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasb. tradicija 20. st.; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Poročila; 6.00 Otvoritev; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 8.45 Delo; 9.00 Kulturne napovedi; 9.10 Od vrha do dna; 9.45 Na rešet - odgovori; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 Aktualno in zanimivo; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Vodenj prog.; 21.00 Večerni glasbeni izbor.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna; 15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine; 18.45 Nattività; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anket; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na razjo gre; 20.00 Pole position; 22.00 Velike radosti; 24.00 New Age; 2.00 Čuri in čure do jutra.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Pogovor z državnim tožilcem; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 11.20 Ljudska univerza Kranj; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 19.30-24.00 Večerni program. - Parnas.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Info-servis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoči srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Šport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

8.00 RoboKak, 11.00 134. Avtodrom; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, jocular); 17.00 Rock indok; 19.00 TB: Džukele; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues, Pantonalni kabaret; 24.00 Reprize (poned. in torek).

Radio Trst A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na počitnice; 8.40 Slov. lahka glasba, vmes (9.15) Pravljici kotiček; 10.10 Koncert zbora in orkestra gledališča Verdi; 11.30 Odpri knjiga: New York, New York (v. Maidon, 15. del); 12.00 Kraška makro-biotika; 12.20 Veselo po domače; 12.40 Ljudske pesmi: MePZ Lipa zelena je; 13.20 Orkestri; 13.30 Čakole na placu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Politično udejstvovanje I. M. Coka; 14.45 Soft music; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Literarne podobe; 18.30 Made in Italy; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za vas; 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.00-18.30 Koroški zbori; 21.04-22.00 Glasbena oddaja.



MENJALNIŠKI TEČAJI

19. september 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	84,60	85,55	11,89	12,21	7,71	8,20
A banka Koper	84,65	85,80	11,75	12,21	7,70	8,23
A banka Nova Gorica	85,00	85,95	11,90	12,23	7,79	8,21
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	85,10	86,50	12,00	12,50	7,70	8,40
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	84,90	85,70	11,95	12,20	7,65	8,10
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	85,08	85,50	11,94	12,10	7,83	7,88
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	85,20	85,40	12,07	12,17	7,80	8,10
Creditanstalt d. d.	85,00	85,70	12,05	12,25	7,50	8,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	84,27	85,34	12,07	12,12	7,89	7,96
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	85,30	86,00	12,08	12,25	7,75	8,00
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,80	12,02	12,16	7,75	8,00
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,80	12,00	12,15	7,75	8,00
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,80	12,02	12,16	7,75	8,00
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	85,20	85,80	12,02	12,16	7,75	8,00
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	85,20	85,80	12,02	12,16	7,75	8,00
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	85,20	85,80	12,02	12,16	7,75	8,00
Nova kreditna banka Maribor d.d.	84,35	85,70	11,95	12,25	7,55	8,10
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	85,20	85,60	12,00	12,15	7,65	8,00
Poštna banka Slovenije	84,60	85,60	11,15	12,15	6,50	7,90
Publikum Ljubljana, t: 312-57	85,35	85,43	12,09	12,10	7,90	7,95
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	85,25	85,50	12,05	12,09	7,93	7,99
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	85,50	86,00	12,10	12,20	7,90	8,20
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	85,35	85,55	12,10	12,17	7,80	8,20
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	84,20	85,59	12,10	12,20	7,20	8,00
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	85,30	85,50	12,05	12,10	7,85	7,89
Publikum NM, t: 068/ 322-490	85,10	85,55	12,00	12,18	7,70	8,00
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	85,20	85,60	12,00	12,25	7,75	8,10
Publikum Portorož, t: 066/747-240	85,20	85,50	12,00	12,09	7,90	7,99
Publikum Ljubljana Miklošičeva	85,30	85,38	12,09	12,10	7,90	7,95
SKB d.d., ***	84,10	85,80	11,90	12,25	7,55	8,05
SHP Kranj, t: 064/331-741*	85,00	85,50	12,07	12,12	7,85	7,95
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	84,80	85,39	12,00	12,22	7,70	8,13
UBK Ljubljana, t:061/444-358	84,50	85,70	11,88	12,20	7,60	8,10
Upimo Ljubljana, t: 212-073	85,40	85,48	12,09	12,11	7,90	7,95

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

19. SEPTEMBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1579,00	1643,00
nemška marka	1065,00	1109,00
francoski frank	309,00	322,00
holandski gulden	950,00	989,00
belgijski frank	51,70	53,80
funt sterling	2440,00	2539,00
irski sterling	2490,00	2592,00
danska krona	275,00	286,00
grška drahma	6,60	7,00
kanadski dolar	1157,00	1204,00
japonski jen	15,20	15,80
švicarski frank	1309,00	1362,00
avstrijski šiling	151,30	157,40
norveška krona	244,00	253,00
švedska krona	219,00	228,00
portugalski escudo	10,20	10,70
španska peseta	12,40	13,10
avstralski dolar	1195,00	1244,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	12,70	13,20
hrvaški dinar-kuna	265,00	295,00

KMEČKA BANKA - GORICA

19. SEPTEMBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1585,00	1635,00
nemška marka	1076,00	1104,00
francoski frank	311,00	322,00
holandski gulden	956,00	984,00
belgijski frank	52,10	53,80
funt sterling	2456,00	2541,00
irski sterling	2505,00	2600,00
danska krona	277,00	287,00
grška drahma	6,60	7,20
kanadski dolar	1165,00	1205,00
švicarski frank	1324,00	1359,00
avstrijski šiling	152,30	157,30
slovenski tolar	12,50	13,40

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI

19. SEPTEMBER 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,00	8,50
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,20	8,50
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,00	8,75
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,20	8,70
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,20	8,70

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

19. SEPTEMBER 1995

valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4852	1.4892	1.4932
funt sterling	2.2928	2.2998	2.3068
irski funt	2.3420	2.3490	2.3560
kanadski dolar	1.0900	1.0940	1.0980
nizozemski gulden	89.162	89.272	89.382
švicarski frank	123.17	123.27	123.37
belgijski frank	4.8509	4.8609	4.8709
francoski frank	29.049	29.109	29.169
danska krona	25.753	25.813	25.873
norveška krona	22.835	22.895	22.955
švedska krona	20.655	20.715	20.775
italijanska lira	0.9171	0.9211	0.9251
avstrijski šiling	14.197	14.217	14.237
španska peseta	1.1658	1.1698	1.1738
portugalski escudo	0.9585	0.9615	0.9645
japonski jen	1.4250	1.4625	1.4280
finska marka	33.540	33.620	33.700



Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 20. 9. 95

1. REDNI tečaj za DEM Nakupni Prodajni
84,20 84,80
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA
nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 180 z dne 19. 9. 1995 - Tečaji veljajo od 20. 9. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	93,2833	93,5640	93,8447
Avstrija	040	šiling	100	1169,9606	1177,4810	1177,0014
Belgija	056	frank	100	400,0184	401,2221	402,4258
Kanada	124	dolar	1	90,0268	90,2995	90,5704
Danska	208	krona	100	2124,2310	2130,6229	2137,0148
Finska	246	marka	100	2766,6390	2775,0181	2783,3432
Francija	250	frank	100	2395,4690	2402,6770	2409,8850
Nemčija	280	marka	100	8229,3071	8254,0693	8278,8315
Grčija	300	grd	100	—	51,3568	51,5109
Irski	372	funt	1	—	193,8881	194,4698
Italija	380	lira	100	7,5800	7,6028	7,6256
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	2228,7350	2235,4413	2242,1476
Japonska	392	jen	100	117,3911	117,7443	118,0975
Nizozemska	528	gulden	100	7346,4670	7368,5727	7390,6784
Norveška	578	krona	100	1884,0999	1889,7692	1895,4385
Portugalska	620	escudo	100	79,1248	79,3629	79,6010
Švedska	752	krona	100	1704,7010	1709,8305	1714,9600
Švica	756	frank	100	10144,2668	10174,7912	10205,3156
Velika Britanija	826	funt sterling	1	189,2576	189,8271	190,3966
ZDA	840	dolar	1	122,5508	122,9196	123,2884
Evropska unija	955	ECU	1	154,3078	154,7721	155,2364
Španija	995	peseta	100	96,2664	96,5561	96,8458

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 20. 9. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A)	(B)	skupaj	APOEN	(A)	(B)	skupaj
		tolarski del	devizni del			tolarski del	devizni del	
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI,		IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:			1,700.000	866,483	823,915	1,690,398
15	101.9392%	96.9312%	99,4352		170.000	86,648	82,392	169,040



Tečajnica borznega trga

št.: 177

Datum: 19. 9. 1995

Vrednost papir	obr. m.div.	ex kupon št.daf.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povprn	ponudb	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	800	(11.95)	11.800		1.9.	11.300	11.750			
PRB	665	(13.65)	16.943**		18.9.	16.870	18.000			
SAL	500	(211.95)	19.889	.08	19.9.	19.740	19.890	20.100	19.770	5.768
SKBR	1000	(24.95)	35.409	2.71	19.9.	35.500	35.680	35.980	34.890	103.818
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
ACE1	10.0	2.(11.95)	102.7A	.26	19.9.	103.0	103.5	102.7	102.7	231
RSO1	8.0	5.(30.6.95)	102.3	.32	19.9.	102.6	102.6	102.6	102.2	28.047
RSO2	9.5	9.(14.95)	113.1	.26	19.9.	113.3	113.6	113.4	113.0	9.027
RSO8	5.0	4.(31.5.95)	92.5		13.9.	91.1	94.0			
RS11	7.0	5.(15.7.95)	97.2A	.11	19.9.	97.2	100.0	97.2	97.2	976
RS1D	8.0	5.(30.6.95)	102.0	.78	19.9.	101.2	102.3	102.0	102.0	54
RS12D	9.5	9.(14.95)	109.1		14.9.	111.0	113.5			
SKB1	10.0	4.(11.94)	103.1A	.04-	19.9.	102.3	103.4	103.2	103.0	198
SKR1	5.0	3.(30.6.95)	76.6		18.9.	73.2	79.5			
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR	300	2.(28.7.95)	13.583	.62	19.9.	13.100	13.890	13.750	13.500	82
DAD	10.000	(16.94)	129.293	6.42	19.9.	131.600	132.200	132.200	124.300	63.612
FMD	1715	(24.5.95)	16.656	3.31	19.9.	15.900	16.290	16.250	15.900	626
GPCR	(10)	23.800	4.96		19.9.	20.500	24.910	23.800	23.800	48
HMER	(1)	15.000			18.9.	15.000	15.800			
MKZ	218	(30.3.93)	10.165	.86-	19.9.	10.300	10.400	10.450	10.100	13.418
NKR	200	(26.6.95)	4.351	2.35	19.9.	4.301	4.364	4.400	4.299	13.310
TCTR	(5)	811.5	1.49		19.9.	809.0	813.0	820.0	808.0	5.039
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBT	2750	(22.6.95)	34.263**		18.9.	30.100	35.700			
PFNP	(1)	35.601**	3.68		19.9.	35.060	35.530	36.450	34.990	8.402



GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Kulturnica, Zidovska steza 1

Cetrtek, 21. septembra, ob 17. uri: Nace Simončič: **VELIKI KIKIRIKI**, za izven.

Veliki oder

Sobota, 23. septembra, ob 11. in 17. uri: Svetlana Makarovič: **MEĐENA PRAVLJICA**, za izven.

Gledališka blagajna je odprta od 11. do 12. ure, informacije ob istem času po tel.: 314-962.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Jutri, 21. septembra, ob 19.30: T. Partljič: **STAJERC V LJUBLJANI**, za izven.

Predstava H. H. Gudmundsdottir: **JAZ SEM MAESTRO** je na sporedu:

- danes, 20. septembra, ob 15.30 za abonma Sreda pop. in izven;

- v petek, 22. septembra, ob 19.30 za abonma Petek in izven;

- v soboto, 23. septembra, ob 19.30 za abonma Sobota in izven.

Nedelja, 24. septembra, ob 18. uri: predpremiere: B. Kobal - G. G. Lesnjak: **DOMOVINA, LJUBEZEN MOJA**.

Vstopnice so v prodaji vsak dan od 10. do 12. ure ter uro pred predstavo pri blagajni MGL. - Tel.: 210 852.

SNG MARIBOR

Opera in balet

Cetrtek, 21. septembra, ob 19.30 v Veliki dvorani SNG: baletni večer DONAUBALLET 95.

AMATERSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE MARIBOR

Petek, 22. septembra, ob 20. uri na Malem odru SNG Maribor: krstna izvedba »spectacle arabe« **ALAMUT**.

PDG NOVA GORICA

Abonmajski program za sezono 1995/96

- Peter Barnes: ZATON SONCA IN SLAVE, režija Dušan Mlakar;



- Sam Shepard: MISEL LAZNIVKA, režija Boris Cavazza (premiera 22. februarja);

- Mary Chase: HARVEY, režija Vida Ognjenović (premiera 17. aprila);

- Robert M. Cossa: NONA, režija Osvaldo Bonet (premiera 30. maja);

- Federico García Lorca: DOM BERNARDE ALBE, režija Bojan Jablanovec;

- Miro Gavran: PACIENT DOKTORJA FREUDA, režija Jaka Jamnik;

Vpis abonmaja poteka od 25. septembra do 9. oktobra v PDG, Trg Edvarda Kardelja 5, Nova Gorica vsak delavnik med 8. in 12. ter 15. in 18. uro pri blagajni ali v upravi gledališča.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 23., ob 18. uri in nedelja, 24. septembra, ob 16. uri: B. Minolo: **VILINEK Z LUKE**, igra za otroke, za izven.

CANKARJEV DOM

Petek, 22. septembra, ob 20. uri v Grajski dvorani v Murski Soboti - Premiera: Matjaz Faric: **ROMEO IN JULIJA**, Produkcija Cankarjev dom, koprodukcija Die Theater, Dunaj, v sodelovanju z ZKO Murska Sobota.

Emil Hrvatin: **CELICA**

- politična premiera, cetrtek, 21. septembra, ob 19.30;

- intimna premiera, cetrtek, 21. septembra, ob 21.30;

- poslovna premiera, petek, 22. septembra, ob 21. uri;

- sakralna premiera, sobota, 23. septembra, ob 19.30;

- artistična premiera, sobota 23. septembra, ob 21.30.

Rezervacija in dvig vstopnic ter vse informacije v prodajni galeriji SMG, Trg francoske revolucije 5, ali po tel. 125 33 12 od 10. do 12. ure ter od 15.30 do 17.30.



POSTANITE ČLAN KLUBA SLOVENSKEGA MLADINSKEGA GLEDALIŠČA

Vpis in vse informacije v prodajni galeriji SMG.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripicovich Jesenska simfončna sezona 1995

V petek, 22.9., ob 20.30 (red A) bodo s koncertom orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Juliana Kovatcheva otvorili novo sezono. Koncert bodo ponovili v soboto, 23. t. m., ob 18. uri (red B).

V nedeljo, 24. t. m., ob 21.00 ponovitev koncert v Vidmu v Palamostre.

Do 12. oktobra so pri blagajni gledališča Verdi na razpolago novi abonmaji in eventuelne rezervacije preostalih prostih mest. Abonmaje delijo tudi po solah, na univerzi in raznih podjetjih.

Gledališče Cristallo - La Contrada

V soboto, 7. oktobra bodo z narečnim delom, ki sta ga napisala Nini Perno in Francesco Macedonio otvorili novo gledališko sezono.

Gledališče Rossetti

Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri

blagajni gledališča (samo ob delavnikih 8.30-19.30), v Galeriji Protti (ob delavnikih 8.30-12.30, 16-19), pri podjetjih, solah in univerzi. Potrditev starih abonmajev do 12. oktobra.

Grad Sv. Justa

V soboto, 23. t. m., ob 22. uri »Dulcis in fundo«, zaključna prireditev ob sklenitvi sezone. Vstop prost.

Gledališče Miela

Danes, 20. t. m., ob 21. uri predvajanje treh dokumentarcev o jedrskih poskusih v Pacifiku »Moruroa mon amour«; »Tahiti, v breme pričam« (Vel. Britanija '88), »Radio Bikini« (ZDA '87) in »Moruroa, velika skrivnost« (Francija '93).

GRLJAN - Disko On Air

Danes, 20. t. m., ob 21. uri »Lo spazio non è un'opinione« zaključni večer z nagajevanjem za absamble in soliste, ki so sodelovali na natečaju »Progetto Musica«, ki jo ga priredili Združenje Globogaz, Zadruga La Quercia, Radio Onda Libera in Il Piccolo.

KOROŠKA

CELOVEC

V Mestnem gledališču bo jutri, 21. t. m., ob 19.30 premiera opere »Cavalleria rusticana«.

BELJAK

Studijski oder: danes, 20. t. m., ob 20. uri premiera: Menubeln »An den Mann gebra-

cht«. Ponovitev jutri, 21. t. m., ob 20. uri.

TINJE

V Domu prosvete bo danes, 20. t. m., ob 19.30 okrogla miza na temo »Cascenje narodnih herojev - nevarnost za mir v deželih?«.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

SKUC - PRVA SAMOSTOJNA RAZSTAVA

Galerija SKUC ze od samega zacetka podpira mlade, se neuvcljavljene ustvarjalce. Predstavlja jih v ciklu Prve samostojne razstave v Galeriji Skuc. Za leto 1996 bodo umetniki prvi izbrani na osnovi javnega natecaja. Prijavijo se lahko vsi likovniki, ki drugo leto se ne bodo dopolnili 35 let. Prijava naj vsebuje:

- kratko konceptualno predstavitev likovnega projekta (razstave), ki ga avtor zeli uresneciti v Galeriji Skuc,
- natančno biografijo,
- fotodokumentacijo (opremljeno s podatki) najnovejših del ali projektov,
- kataloge, zloženke, vabila, druge podobne tiskovine (če jih avtor ima) in opis prejšnjih projektov.

Prijave sprejemajo do 7. novembra 1995. Galerija Skuc bo izbranim umetnikom nudila strokovno in tehnično pomoč pri pripravi, uresnitvi, promociji in dokumentaciji projekta. Dodatne informacije: Galerija Skuc, Stari trg 21, Ljubljana. Tel&fax: 061/216540.

XXX. NATECAJ EX TEMPORE, ki ga prireja Medobcinski zavod za likovno dejavnost Obalne galerije Piran, bo v Piranu od 18. do 24. septembra 1995. Slovensna otvoritev razstave in podelitev nagrad bo v nedeljo, 24. septembra, ob 19. uri v piranski Mestni galeriji. Priglasitev in zigosanje platen in drugih podlag bo v piranski Mestni galeriji od ponedeljka, 18., do petka, 22. septembra, od 8. do 15. ter od 17. do 20. ure in v soboto, 23. septembra, od 8. do 20. ure v skladišču soli Monfort v Portotozu. Vsak udelezenec sme zigosati največ dve podlagi. Izbira tehnike je prosta. Teme so: prosta tema in Istrska krajina, Piran, Portoroz, Koper, Soline, Morje, Tihožitje z ribo. Dokoncana dela morajo avtorji oddati najpozneje do petka, 22. septembra, do 20. ure v Mestni galeriji oz. v soboto, 23. septembra, do 20. ure v skladišču soli Monfort. Vsa dela morajo biti opremljena za razstavo. Mednarodna ziri-ja bo izmed vseh oddanih del izbrala najboljša in postavila razstavo v Mestni galeriji Piran in v skladišču soli Monfort.

nell'Alpe Adria e confronto«. V soboto, 30. t. m., ob 9. uri »Confini Donna« in izvedbi »Centro Donna«; ob 21. uri bo v gledališču Miela na programu gledališka predstava Lelle Costa.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Studijski center za raziskave in umsko zdravljenje Dezele Furlanije-Juljske krajine (Svetoivanski park): danes, 20. t. m., ob 10. uri zasedanje »Legislazioni psichiatriche



V petek se v tržaski dvorani Tripicovich začena jesenska simfončna sezona gledališča Verdi. Na prvem koncertu bo orkester tržaske opere dirigiral Julijan Kovačev, kot solistka pa bo nastopila violončelistka Anne Gastinel.

GLASBA SLOVENIJA

GLASBENI SEPTEMBER '95 VELENJE

Jutri, 21. septembra, ob 20 uri bo v Glasbeni soli Frana Koruna Koželjskega, Jenkova 4, koncert Komornega orkestra in solistov: Irene Grafenauer, flauta, Marie Graf, harfa, Gorana Kosute, violina, Crtomirja Siskovića, viola. Program: A. Pärt Tabula rasa za dve violini in orkester; E. Elgar Sere-nada za godala; B. Britten - Lacrimae (Reflections on a Song of Dowland) za violino in orkester; W. A. Mozart Koncert za flavto, harfo in orkester v C-duru KV 229.

MARIBOR

Danes, 20. septembra, ob 20. uri bo v Viteški dvorani mariborskega gradu koncert zasedbe Musica Antiqua Köln (na sliki desno): Florian Deuter, baročna violina, Reinhard Goebel, baročna violina in viola, Victoria Gun, viola, Markus Möllenback, violončelo, Christian Rieger, cembalo, orgle. Spored: Henry Purcell in njegov čas (B. Marini, J. Blow, G. Legrenzi, G. Muffat).

CANKARJEV DOM, LJUBLJANA

V petek, 22. septembra, ob 20. uri bo v Gallusovi dvorani koncert orkestra

Slovenske filharmonije. Dirigent Marko Letonja, solist Miran Kolbl, violina.

Najpopolnejši informator vseh prireditvev v CD - programska knjižica 1995/96! Ne zamudite promocijskega nakupa!



ILIRSKA BISTRICA

Danes, 20. septembra, ob 21.30 bo v MKNZ nastopila na svojem edinem koncertu v Sloveniji ameriška skupina Chokerbore - obeta se originalni noise pop na sledi Pixies in Jane's addiction.

CAFÈ BELVEDERE, BLEJ

V petek, 22. septembra, ob 21. uri bo v Titovi čajnici nad Vilo Bled koncertno glasbe. Nastopa trio Flamenco Sketches: Denis Biason, kitara, Paolo-

dal Sacco, kitara, Umberto Trombetta Gandhi, tolkala. Flamenco Sketches je trio, ki ga navdihuje duh flamenka. Značilnosti njegove glasbe so akustična hispanska dimenzija, ritem in improvizacija.

ROCK FESTIVAL KAMNIK 95

V petek, 22. septembra, se bo ob 19. uri v kinodому (pri KIK-u) začel letošnji rock festival Kamnik. Nastopajoči: It's not for sale, Baby Can Dance, Psychopath, Regrat.

POSTOJNA

V petek, 22. septembra, ob 20. uri bo z koncertom v postojnskem begunskem centru začela slovensko turnejo nizozemska skupina Zool, katere glasba je mešanica več zvrsti: punka, funka, jazz, soula, hardcora. Pri organizaciji turnee so sodelovali založba FV iz Ljubljane, Radio Student ter MKC Koper.

KRANJ

V petek, 22. septembra, ob 20.30 bo na gostinskem vrtu Pod marelo koncert jazz glasbe. Nastopil bo Jazz sekset Trouble Makers.

RAZSTAVE SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 20. septembra v Moderni galeriji.

CANKARJEV DOM

V galeriji CD je do 20. septembra na ogled razstava Josefa Albersa.

V mali galeriji CD je 20. septembra na ogled fotografska razstava Kumbhu mela Smiljana Siske in Boruta Sraja.

V Veliki sprejemni dvorani bodo nocoj ob 20. uri odprli razstavo tapiserij nemškega umetnika Wernerja Möllerja.

MALA GALERIJA, Slovenska 35

V galeriji je na ogled razstava slik nemškega umetnika Imija Knoebela.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Pregledna razstava lesorezov iz obdobja 1935-1995 avtorja Lojzeta Spacala je podaljšana do 30. septembra.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji: razstavi Arhitektura ter Nastanek, ogrožanje in reševanje likovne dediščine.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah galerije je na ogled razstava Gotika v Sloveniji: Slikarstvo in kiparstvo.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Na ogled je razstava Gotika v Sloveniji - Svet predmetov.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

V galeriji je na ogled pregledna razstava kiparja Stojana Batica.

GALERIJA Vodnikovova domačija, Vodnikova 65

V galeriji je na ogled posthumna razstava

akademskega slikarja Marijana Dovjaka.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

V galeriji do 7. oktobra razstavlja nizozemski slikar Kees van Eyck.

GALERIJA LOJZETA SPACALA, ŠTANJEL

V galeriji je na ogled stalna razstava del, ki jih je Lojze Spacal podaril sezanski občini.

GALERIJA EQURNA, Gregorčičeva 3

V galeriji je na ogled razstava slik akademškega slikarja in profesorja slikarstva na ljubljanski akademiji Emerika Bernarda.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

V galeriji je na ogled razstava risb in olj akademškega slikarja Barda Iucundusa.

GALERIJA ILIRIJA, Tržaška 40

V galeriji je na ogled tematska razstava skulptur Aleksandra Kovaca Rigoletto.

GALERIJA LOŽA, Koper

V galeriji je na ogled razstava Dušana Trsarja Skulpture v bronu.

JOŽEFOVA GALERIJA, Gornji trg 21

V galeriji je na ogled razstava Sohice - arhetipi in artefakti Dušana Lipovca.

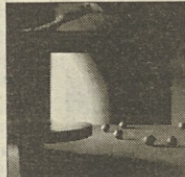
RAZSTAVNI SALON ROTOVŽ, MARIBOR

V salonu je na ogled razstava slik, akvarelov in grafik nemškega slikarja Hermanna Glöcknerja.

GALERIJA ŠKUC

V galeriji bodo nocoj ob

20. uri odprli samostojno razstavo mladega fotografa Tomaža Gregorica.



FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 15.10. razstavlja James Rosenquist.

Galerija Art Light Hall: do 30. t. m. razstavlja slikar Ugo Pierri.

Miramarski park-Konjunsica

Do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin anticne Eble.

GORICA

Kulturni dom: do 8.10. bo na ogled razstava slikarja Jona Gala Planinca iz Ljubljane.

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

ŠTANJEL - V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela tržaskega umetnika. Urnik: od

delavnikov 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12 odprta razstava o Pier Paulu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Skofjski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra. Kunstforum (Villacherstrasse 8/II): do 14.10 razstavlja Ahmet Oran. Galerija Freund: razstavlja Johannes Zechner. Evropska hisa: kiparski simpozij Krastal-Celovec.

PLIBERK - Do 14.10 razstavlja Werner Berg.

TINJE - Galerija Tinje: stalna razstava lesorezov Wernerja Berga.



KOLESARSTVO / DIRKA PO ŠPANIJ

V Pirenejih Zülle le pokazal zobe

Švicarski kolesar je dobil 16. etapo z več kot 3 minutami prednosti pred Jalabertom

PLA DE BERET - Švicar Alex Zülle se je v prvi od treh pirenejskih etap delno oddolžil za svoj dosedanji klavrn nastop na kolesarski dirki po Španiji. Na 197 km dolgi etapi od Tarrega do Plat de Bereta je zmagal s prednostjo več kot treh minut pred drugouvrščenim in vodilnim v skupni uvrstitvi, Francozom Laurentom Jalabertom, ki pa je se za 14 sekund povečal prednost pred Spancem Abrahamom Olanom, ki je na cilj prispel kot deveti.

Zülle in sedem drugih kolesarjev je glavnini pobegnilo na polovici etape. Ko je do cilja manjkalo se 60 kilometrov, je prednost vodilnih znasala več kot 8 minut. Med vzponom na 2070 m visok Port de la Bonaituga je glavnina drugega za drugim ujela vse pobegle razen Zülleja. Za Švicarja je bila to prva etapna zmaga na španski dirki, pomenila pa je nov uspeh moštva ONCE, za katerega tekujejo trije od starih najvišje uvrščenih na skupni lestvici.

Današnja 17. etapa je dolga 179 km, kolesarji pa bodo prestopili francosko

mejo. Cilj bo namreč na vrhu 1730 m visokega Luz Ardidena, udeleženci pa se bodo povzpeli tudi na sloviti Tourmalet.

Vrstni red 16. etape (Tarrega - Pla de Beret, 197, 3 km): 1. Zülle (Švi) 5 ur 13 minut 24 sekund; 2. Jalabert (Fra) po 3:20; 3. Bartoli (Ita); 4. Garcia (Spa); 5. Virenque (Fra) po 3:34; 6. Gianetti (Ita); 7. Pistore (Ita); 8. Mauri (Spa); 9. Olano (Spa); 10. Bruyneel (Bel) isti čas.

Skupni vrstni red: 1. Jalabert (Fra) 74 ur 48:07; 2. Olano (Spa) + 6.18; 3. Bruyneel (Bel) + 7.36; 4. Mauri (Spa) + 7.49; 5. Bartoli (Ita) + 9.23; 6. Virenque (Fra) + 9:57; 7. Pistore (Ita) + 10:01; 8. Clavero (Spa) + 11.11; 9. Garcia (Spa) + 11.12; 10. Garcia Casas (Spa) + 11.16; 11. Rodrigues (Por) + 11.23; 12. Merckx (Bel) + 12.38; 13. Della Santa (Ita) 12.40; 14. Serrano (Spa) + 13.29; 15. Gianetti (Švi) + 15.05; 16. Plaza (Spa) + 15.31; 17. Luis Casero (Spa) + 15.58; 18. Espana (Spa) 17.40; 19. Meinert (Dan) 19.54; 20. Pellicoli (Ita) 21.36.

SVETOVNI REKORDI

Mednarodna atletska zveza ni potrdila vseh rekordnih dosežkov

Kaj bo z rekordom Pedrosa?

MONTE CARLO (STA/AP) - Mednarodna atletska zveza (IAAF) je v Monte Carlu priznala nov svetovni rekord Haila Gebrelassija v teku na 5000 metrov, ki ga je ta dosegel na mitingu v Zürichu. Svetovni rekord v tej disciplini po novem znaša 12 minut, 44 sekund in 39 stotink. Prejšnji rekord je imel Moses Kiptanui (12:55.30).

Priznani so bili še naslednji rekordi: Moses Kiptanui v teku cez zapreke na 3000 metrov (Zürich; 7:59.18), Daniela Bartova v skoku s palico (421) in Olga Kuznekova v metu klavdiva (68.16). IAAF pa se še vedno odloča o priz-

nanju rekorda Marije Mutole v teku na 1000 metrov (2:29.34), Fernande Ribiere na 5000 metrov (14:36.45) in novem rekordu Bartove v skoku s palico (422). Nobene končne odločitve se ni tudi o rekord Kubanca Ivana Pedrosa, ki je na mitingu v Sestrieru skocil v daljavo 896 centimetrov, kar je za centimeter dlje od dolzine, ki jo je dosegel American Mike Powell in je se vedno veljavna kot svetovni rekord. Zaradi dvomljive meritve hitrosti vetra italijanska atletska zveza ni bila pripravljena potrditi Pedrosovega rekorda, zato je kubanska atletska zveza vložila pritožbo pri IAAF.

NOVICE

Marčulionis v Sacramentu

SACRAMENTO (STA/AP) - Litvanski kosarkar Sarunas Marčulionis, najboljši igralec letošnjega evropskega prvenstva v Atenah, bo v novi NBA sezoni igral za moštvo Sacramento Kings, ki je iz Seattla pripeljalo se krilnega igralca Byrona Houstona, v zamenjavo pa Supersonicsom odstopilo Francka Brickowskega.

Korčnoj zmagal v »bitki spolov«

WENZHOUS (STA/Xinhua) - Mednarodni sahovski vele mojster Viktor Korčnoj je v Wenzhou na Kitajskem z drugo zaporedno zmago končal dvo boj v starih partijah proti dvakratni ženski svetovni sahovski prvakinja Kitajki Xie Jun. Končni izid tega dvo boja, ki so ga poimenovali kar »bitka spolov«, je bil 3:1. Kitajka Xie je po dvo boju izjavila, da ji bo to služilo kot dobrodošla izkušnja pred obrambo naslova svetovne ženske prvakinja v sahu, ki je napovedan proti koncu tega leta.

Avstralci ne dajo Talbota

SYDNEY (STA/AP) - Avstralski olimpijski komite (AOC) je ponudil zaposlitev trenerju plavalne reprezentance Donu Talbotu, da bi ga odvrnil od nameravanega sprejema delovnega mesta trenerja britanske olimpijske plavalne reprezentance. Talbot bo dobil delo občasnega svetovalca za pomoč pri zbiranju denarja za nastop avstralske plavalne reprezentance na olimpiadi v Sydneyu leta 2000. Ponudbe zaenkrat se ni komentiral, ker se nima natančnega pregleda o njeni vsebini. Generalni sekretar AOC Craig McLatchey je povedal, da je Talbot odličen trener in bodo storili vse, da bi ga obdržali vsaj do konca sydneyanske olimpiade. S podobno potezo je AOC zadržal v domovini tudi trenerja kolesarske reprezentance Charlija Walsha.

Svensson bo vodil Švedsko še tri leta

STOCKHOLM (STA/AP) - Trener švedske nogometne reprezentance Tommy Svensson je privolil, da bo se nadalje ostal na svojem položaju. Svensson je s švedsko nogometno zvezo podaljšal pogodbo do leta 1998. Švedski trener je po neuspehu reprezentance na kvalifikacijah za evropsko prvenstvo v Angliji leta 1996, na katero se jim ni uspelo uvrstiti, hotel odstopiti, vendar si je premislil in se odločil, da bo vztrajal. V to so trenerja, ki je pred kratkim zavrnil »bogato« trenersko ponudbo španskega prvotigaša Atletica iz Bilbae, prepričali nogometaši po kvalifikacijski tekmi proti Švici (1:1), ki je dokončno pokopala upe Švedov na nastop na EP. Svensson bo imel popravni izpit na kvalifikacijah za svetovno prvenstvo v Franciji leta 1998.

Sprejem za odbojkarje ZRJ

BEOGRAD - Odbojcarska reprezentanca ZR Jugoslavije se je po uspehu na 19. EP v odbojki za moške prepolovljena vrnila v Beograd. Vecina njenih članov igra v tujini, zato so se morali vrniti k svojim vsakodnevnim obveznostim. Za igralce, ki so se v Atenah okitili z bronom, so pripravili sprejem na beograjskem letališču, pozdravili so jih vsi največji športni funkcionarji in predstavniki Skupščine Srbije. Evforija po osvojitvi (ne) pričakovane kolajne (po več kot triletnem prisilnem odmoru) je zajela vse ljubitelje odbojke v ZRJ in tudi odbojkarje, ki so obljubili, da se bodo s prihodnjega tekmovanja vrnili z zlatom. (M. M.)

B.J. Armstrong odhaja med »bojevnike«

TORONTO (STA/AP) - Kanadsko moštvo Toronto Raptors, ki nastopa v ameriški profesionalni kosarkarski ligi, je zamenjalo igralca B.J. Armstronga za dva igralca moštva Golden State Warriors. Armstrong, ki je bil prvi izbor Toronta na »draftu«, je izjavil, da si ni nikoli želel igrati za njih, zato so mu Kanadčani po prenehanju blokade aktivnosti v NBA dali proste roke za odhod. Raptorsi, za katere bo to prva NBA sezona, bodo imeli v svojih vrstah med drugimi tudi: Victorja Alexandra, Carlosa Rogersa, Dwayna Witfielda, Martina Lewisa in Michaela McDonalda.

Fraizerjeva v drugi krog

TOKIO (STA/AFP) - Americanka Amy Fraizer, sedma nosilka teniskega turnirja WTA z nagradnim skladom 430.000 ameriških dolarjev v Tokiu na japonskem, je v prvem krogu premagala Nizozemko Stephanie Rottier s 6:0 in 6:2. Japonka Naoko Sawamatsu, osma nosilka, je izločila rojakinjo Hiroko Mochizuki s 6:1 in 6:1. Marianni Werdel Wtmeyer iz ZDA pa je napredovanje v drugi krog preprečila Amanda Coetzer iz Južne Afrike, ki jo je premagala s 7:5, 5:7 in 7:6 (5). Izidi: Amy Frazier (ZDA, 7) - Stephanie Rottier (Niz) 6:0, 6:2; Kimberly Po (ZDA) - Lea Ghirardi-Rubbi (Fra) 6:0, 6:2; Park Sung-Hee (JK) - Jana Nejedly (Kan) 2:6, 6:4, 6:2; Naoko Sawamatsu (Jap, 8) - Hiroko Mochizuki (Jap) 6:1, 6:1; Wang Shi-ting (Tai) - Shaun Stafford (ZDA) 6:1, 6:2; Mana Endo (Jap) - Haruka Inoue (Jap) 7:6 (4), 6:0; Amanda Coetzer (JAR) - Marianne Werdel-Witmeyer (ZDA) 7:5, 5:7, 7:6 (5); Naoko Kijimuta (Jap) - Dominique Monami (Bel) 6:3, 6:2; Yuka Yoshida (Jap) - Li Fang (Kit) 7:6 (3), 4:6, 6:3.

ŠAH / BOJ ZA SVETOVNI NASLOV KASPAROV - ANAND

Tudi v peti partiji remi

NEW YORK - Tesen dvo boj med Rusom Garijem Kasparovom in Indijcem Viswanathanom Anandom za naslov profesionalnega svetovnega sahovskega prvaka se nadaljuje. Tudi v peti partiji, ki se je končala v noci na torek v newyorskem World Trade Centru, sta se nasprotnika razšla brez zmagovalca. Izzivalec Anand je tokrat igral z belimi figurami, branilec naslova Kasparov pa je se tretjič igral sicilijanko. Po 27 potezah sta se oba odlocila za remi. Tako je izid po peti partiji 2.5:2.5.

Do 14 poteze sta bila oba finalista izenacena. Do 14 poteze sta finalist sledila poteku tretje partije, nakar se je Kasparov odlocil za spremembo, ki mu je prinesla prednost. Anand je uspel premestiti pozicijske težave, ceprav je moral o 19 potezi razmisljati kar 30 minut.

»Ta dvo boj je maraton in nikakrsen sprint na 100 metrov. Za sabo imava komaj cetrtno pot. Dvo boj bo se dolg,« je razložil Kasparov. 32-letni profesionallec iz Moskve je priznal, da bo dvo boj z močnim Indijcem se zelo težak.

Poteze 5. partije: beli Anand - črni Kasparov (sicilijanka, sistem Scheverner): 1. e4, c5; 2. Sf3, d6; 3. d4, cxd4; 4. Sxd4, Sf6; 5. Sc3, a6; 6. Le2, e6; 7. 0-0, Le7; 8. a4, Sc6; 9. Le3, 0-0; 10. f4, Dc7; 11. Kh1, Te8; 12. Ld3, Sb4; 13. a5, Ld7; 14. Sf3, Tac8; 15. De2, Lc6; 16. Lb6, Db8; 17. Sd4, Sxd3; 18. cxd3, d5, 19. Df3, Sd7; 20. Sxc6, bxc6; 21. Sa4, Dd6; 22. De3, Db4; 23. Tf1, c5; 24. Df3, Sf6; 25. Sc3, Ld8; 26. exd5, exd5; 27. Sxd5, Sxd5 - remi.



ATLETIKA

Na mitingu v Beogradu tudi Privalova

BEOGRAD - V finalu atletske Velike nagrade ZRJ, ki je bil včeraj v Beogradu, je poleg najboljših domačih atletov nastopilo tudi nekaj svetovnih zvezd, med njimi tudi Irina Privalova, ki je zmagala v teku na 100 m (11.63). V skupnem seštevku petih mitingov je zmagovalac Dragutin Topić, ki je preskočil 225 cm, pred metalcem krogle Draganom Perićem in metalcem kopja Radovanom Sćekićem. V finalu so nastopili sportniki iz 12 evropskih držav, ki jih je v dežju pozdravilo 6.000 gledalcev.

Zmagovalci po disciplinah: 100 m - ženske: Privalova (Rus) 11.63; moski: Rurak (Ukr) 11.04; 400 m - ženske: J. Rurak (Ukr) 52.67; moski: Kulbacki (Ukr) 46.51; 1.500 m - moski: R. Kiptanui (Dan) 3:54.86; 3.000 m - ženske: Mirošnik (Ukr) 9:09.39; visina - moski: Topić (ZRJ) 225; daljjava: J. Semenjuk (Ukr) 783; krogla - moski: Bagac (Ukr) 19.42; ženske: Mitkova (Bolg) 18.22; kopje - moski: Sćekić (ZRJ) 74.18; ženske: Farkas (ZRJ) 45.44; troskok - moski: Glusenko 16.35. (M. M.)

DOPING / NOV PRIMER

Kitajka Du Xiujie bo morala vrniti zlati kolajni z univerzijade

TOKIO - Kitajka Du Xiujie, ki je na univerzijadi v Fukuoki na Japonskem osvojila zlato kolajno v teku na 200 metrov in srebrno v teku na 400, bo morala obe odlicji vrniti. Pri kontroli dopinga, ki ga je izvedel Mitsubishijev kemični laboratorij, so v Kitajkini krvi odkrili strihnin, ki je sicer nevaren strup, vendar lahko predelan služi kot močan stimulator živčnega sistema.

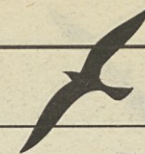
Kitajski sportniki so v zadnjih letih presenecali športno javnost z nenadnim prebojem v sam svetovni vrh športnih panog, v katerih prej niso dosegali omembe vrednih rezultatov. Nenadni uspehi so v športnem svetu zbudili sumničenja, da ti vrhunski izidi niso le plod intenzivnih treningov, ampak rezultat nedovoljenih sredstev. Kitajske tekalice so »eksplozivno« leta 1993 na svetovnem atletskem prvenstvu v

Stuttgartu v Nemčiji, ko so osvojile 6 zlatih odlicij na progah od 1.500 do 10.000 metrov. Na azijskih igrah lani v Hirosimi so se jim pridružile se plavalke, ki so dosegle izjemne rezultate na vseh progah.

Trener kitajskih tekacev in tekac Ma Junren je takrat povedal, da so odlični izidi plod naravnih napitkov iz crvov in zelv. Junrenove besede zanikajo antidopinska testiranja, ki so v krvi starih tekacic odkrila sledove steroida dehidrotestosterona, podobno je bilo pri sedmih plavalkah. Plavalni svet je takoj zahteval prepoved nastopov kitajskih plavalk in preiskavo programov njihovih treningov. Zanimivo je, da kitajske atletinje letos na SP v Göteborgu niso uspele priti niti v finale tekov na dolge in srednje proge, kar je v popolnem nasprotju z njihovimi dosežki izpred dveh let.

Elektrika usodna za Olega Tverdohleba

DNJEPROPETROVSK - V Dnjepropetrovsku so včeraj pokopali 26-letnega ukrajinskega atleta Olega Tverdohleba, evropskega prvaka iz Helsinkov 1994 v teku na 400 metrov z ovirami. Atlet je zapustil ženo Svetlano, prav tako odlično športnico, in štiriletnega sina. Kot je povedal predsednik ukrajinske atletske zveze Jurij Tumasov, je Tverdohleba izdolej se nepojasnjenega razloga ubila elektrika, ko je v nedeljo na hiši svoje matere popravljal streho.



NOGOMET

Kje bo tekma Italija - Hrvaška?

Odloča Uefa

Oporto - Izvršni odbor evropske nogometne zveze (UEFA) včeraj ni sprejel nobenega sklepa v zvezi s kvalifikacijsko tekmo za evropsko prvenstvo med Hrvaško in Italijo. Vprašanje bodo verjetno resili jutri v Oportu ali pa v petek v Sviči. UEFA mora se preučiti stanje v Zagrebu in Splitu (varnost, prevozi), ki kandidirata za gostiteljsko srečanje. Predsednik italijanske nogometne zveze FIGC Antonio Matarrese je med zasедanjem izjavil, da »Italija ne nasprotuje nastopu na Hrvaškem, glede kraja pa prepusca izbiro Uefi«.

NOVICE

Brazilija prva, Italija na 5., Slovenija na 81. mestu lestvice Fifa

ZÜRICH - Brazilija, stirikratni svetovni prvak, je se naprej zanesljivo na prvem mestu lestvice mednarodne nogometne zveze (FIFA). Na drugo mesto se je povzpela Španija, ki ima več (preveč?) igralcev, ki so precej radodarno dobili državljanstvo. Tu naj omenimo le Argentince Pizzija, Brazilca Donata, Italijana Pier Luigija Cherubina in v kratkem celo Jordija Cruijffa. Italija se je s 6. povzpela na 5. mesto. Slovenija pa je obdržala, kot minuli mesec, 81. mesto. Največji skok je dosegla Republika Češka, ki se je z 28. prerinila na 19. mesto. Naj omenimo, da med prvimi 20 državami ni Anglije, ki je »domovina« nogometna in je bila se pred leti vodilna svetovna nogometna sila. Zanimivo je tudi, da je Hrvaška le na 48. mestu s 37, 31 točkami in da je pred njo, na 47. mestu celo Mali.

VRSTNI RED: 1. Brazilija 68, 42 točk; 2. Španija 59, 69; 3. Nemčija 59, 28; 4. Norveška 58, 86; 5. Italija 58, 10; 6. Argentina 57, 80; 7. Danska 57, 51; 8. Rusija 56, 75; 9. Mehika 54, 93; 10. Švica 54, 41; 11. Bolgarija 54, 40; 12. Portugalska 54, 17; 13. Kolumbija 53, 53; 14. Romunija 53, 14; 15. Švedska 52, 84; 16. Francija 52, 83; 17. Nizozemska 51, 25; 18. ZDA 50, 09; 19. Češka 49, 32; 20. Irska 49, 26; 21. Egipt 48, 97; 22. Urugvaj 48, 68; 23. Zmabija 47, 57; 24. Škotska 47, 56; 25. Gana 47, 53... 48. Hrvaška 37, 31; 49. Litva 37, 16, 73. Ukrajina 30, 92; 81. Slovenija 26, 64, 94. Jugoslavija 21, 28; 122. Estonija 12.82.

Košarkarka A1 liga: drevi Nuova Tirrena - Mens Sana

RIM - Drevi bodo vnaprej odigrali tekmo 2. kola italijanske košarkarske A1 lige. V Rimu se bosta namreč pomerili domača Nuova Tirrenia in Mens Sana Siena. Rimsko moštvo, ki je na uvodnem srečanju v Trstu premagalo domači Illy, je danes nesporni favorit. Ostala srečanja tega kola bodo igrali jutri. Trzaski Illy bo igral v Bologni, kjer ga čaka izredno težka preizkusnja, srečanje z domaćim Teamsystemom. V A2 ligi pa bo jutri goriski Brescialat gostoval v Imoli.

Niki Lauda naj bi še naprej ostal pri Ferrariju

BONN - Niki Lauda je dejal, da bi lahko se naprej ostal pri Ferrariju, če bo rešil spore s tehničnim direktorjem Jeanom Todtom. »Res je, sprt sem s Todtom, ki je prišel k Ferrariju po moji zaslugi. Če bom zgladil ta spor, sem pripravljen se naprej sodelovati s Ferrarijem.«

Glede novega voznika, ki ga je Ferrari najel za prihodnjo sezono, je Lauda izjavil: »S starim vozilom Schumacher gotovo ne bo svetovni prvak. Ta čas se preveč zaostajamo za drugimi ekipami, preprčan pa sem, da bomo lahko napredovali. Ferrari bi po več letih razočaranj lahko končno nudil Schumacherju vozilo, ki bi bilo konkurenčno. Schumacher, ki je ta čas najboljši voznik na svetu, bi gotovo spet prinesel Ferrariju svetovni naslov, ki ga v Italiji že preveč časa čakajo.«

NOGOMET / SINDIKAT NA POHODU

Campana: 48 ur počitka je premalo

Nasprotovanje torkovim pokalnim tekmam po nedeljskem prvenstvenem naporu

VICENZA - Vodja sindikata italijanskih nogometašev (AIC) Sergio Campana je poslal predsedniku italijanske nogometne zveze (FIGC) Antoniu Matarreseju pismo, v katerem ga opozarja na nevzdržnost položaja igralcev tistih mostev, ki so zaradi pokalnih nastopov prisiljeni igrati tudi v razmaku manj kot vsakih 48 ur.

»Mnogi nogometaši mostev, ki so zaposlena v evropskih pokalnih tekmovanjih, in njihovi klubski zdravniki so pozvali naš sindikat, naj si prizadeva doseči ukinitve torkovih nastopov. Zagotavljajo nam, da pomeni to za igralce prehud telesni in psihični napor. Posebno velja to za tiste, ki igrajo prvenstveno tekmo v nedeljo zvečer,« je rečeno v Campanovem pismu.

S šefom sindikata soglasa tudi večina klubskih zdrav-

nikov in trenerjev. »Igrati v nedeljo in potem spet v torek je huda napaka. Potrebno bi bilo anticipirati prvenstvo na soboto, kot to delajo v bolj razvitih državah od naše,« pravi trener Lazia Zdenek Zeman. »To stališče že dolgo zagovarjam. Po nedeljski tekmi je nogometaš v torek v fizični »rezervi«. Po več se nevarnost poškodb. Stvar je resna,« je pristavil Laziov zdravnik dr. Claudio Bartolini.

Podobna stališča zagovarja tudi njegov kolega pri Interju dr. Piero Volpi, ceprav z bolj umirjenimi toni. »Problem zadeva zlasti tiste ekipe, ki igrajo v nedeljo zvečer in morajo v ponedeljek odpotovati na gostovanje v tujino za torkov pokalni nastop. Vsekakor je vprašanje sporno, saj obstajajo različne teorije. Tveganje je vsekakor večje,« meni Volpi.

Toda slisati je tudi drugačna mnenja. »Nam se ne nikoli zgodilo, da bi med enim in drugim nastopom poteklo manj kot 48 ur. Lani smo enkrat igrali v nedeljo zvečer, v torek pa v pokalu UEFA, torej je minulo med obema tekmama natanko 48 ur. S strogo zdravniškega vidika je jasno, da mora biti med eno in drugo tekmo počitek primerno dolg, vendar pa menda ni dokazov, da obstaja zveza med kratkimi odmori in poškodbami,« je izjavil šef Juventusovega zdravniškega staba dr. Riccardo Agricola.

»Campana izraza mnenje igralcev. Dve tekmi v 48 urah, to je grožnja za našo fizično integriteto in v nasprotju z interesi nogometa, ker je lahko raven spektakla nizja,« poudarja Parmin libero Lorenzo Minotti, ki je znan po svojih treznih stališčih.

Pravica vsakega sindikata je, da štiti interese svojih

članov, zato je treba Campanovo pobudo spostovati, vseeno pa najnovejša priporočila, ki prihaja iz nogometnega sveta, ne izzveni najbolj prepričljivo. Če bi bilo namreč res, da je za poklicnega športnika (torej nadpovprečno treniranega in deležnega vse potrebne zdravniške nege) igranje vsakih 48 ur prehud napor, bi morali na primer italijanskim odbojkarjem ob njihovem povratku z zmagovitega evropskega prvenstva v Atenah namesto slovesnega sprejema prirediti ... svečan pogreb. Po logiki Laziovega zdravnika bi morali biti namreč vsi po vrsti mrtvi (ali ponoreli), če vemo, da so prejšnji teden igrali vsak dan, v soboto pa so skupaj z Nizozemci postregli s tri ure trajajočim vrhunskim odbojgarskim spektaklom (kajne Minotti?), le dan po polfinalnem nastopu z ZRJ, ki je trajal 103 minute čiste igre.

Interjevega zdravnika bi lahko opozorili, da kosarkarji v ameriški NBA med sezono stalno potujejo z enega na drugi konec ZDA, vmes pa v tednu odigrado po tri tekme.

Številne raziskave so pokazale, da nogomet med mostvenimi panogami po stopnji napornosti ne zaseda najvišja mesta. Poleg tega je vsem znano, da je v 90 minutah manj kot 50 minut čiste igre. Vse to se ne pomeni, da so Campanovi »kriki« brez osnove, bližje resnici pa bo, da težave nogometašev niso odvisne od trajanja počitka, temveč od ... trajanja treningov. Nogometaši namreč med vsemi vrhunskimi športniki v Italiji najmanj trenirajo, so torej slabše pripravljeni in zato bolj podvrženi poškodbam od drugih. Ostajajo pa daleč najboljše plačani. (ak)

KOLESARSTVO / POKAL PLACCI

Po Casagrandejevi zmagi besedni napad na selektorja Martinija

Donati protestiral proti izključitvi iz reprezentance

SAN MARINO - Kolesarski pokal Placci je osvojil reprezentant Francesco Casagrande, ozračje po dirki pa je bilo na moč naelektreno zaradi polemik, ki so jih sprožili nekateri kolesarji, ki jih selektor »azzurro« Alfredo Martini ni uvrstil v reprezentanco za svetovno prvenstvo v Kolumbiji. Pobudnik odločilne akcije na včerajšnji dirki je bil namreč »izločeni« Massimo Donati, ki je v zadnjih kilometrih pomagal Casagrandeju in bil na koncu tretji za drugim reprezentantom, Davidom Cassanijem.

»Mogoče sem Martiniju antipatičen. Verjetno je kdo drug hitrejši od mene, a ga jaz ne vidim,« je po nagrajevanju izzival Donati, podprl pa ga je tudi predsednik njegovega moštva Mercatone Uno Pezzi.

Martini je takoj reagiral: »Ne izbiram po simpatijah in sem to že večkrat dokazal. Nikdar nisem rekel, da si Donati ne zasluži mesta v reprezentanci, dejstvo pa je, da sta Faresin in Colagè mnogo bolj izkušena. V Kolumbiji bodo razmere izjemne in izkušnost bo zelo potrebna. Jaz moram sestaviti moštvo, ne pa izbrati najboljših. To ni isto,« je pojasnil selektor.

Vrstni red 45. pokala Placci: 1. Casagrande (Mercatone Uno), ki je 205 km prevozil v 5 urah 2 minutah 55 sekundah, s povprečno hitrostjo 40, 605 km na uro; 2. Cassani (Mg); 3. Donati (Mercatone Uno) po 27 sek.; 4. Caruso (Ita) po 1, 28. 5. Magnin (Fra) po 2, 10; 6. Chiappucci (Ita); 7. Sciandri (Vbr); 8. Lanfranchi (Ita).



Selektor Martinija se vedno rad sede na kolo

ODBOJKA

V soboto začetek novega prvenstva v moški A1 ligi

Zaradi olimpijskih iger bo prvak znan že 24. marca - Letos precej novosti

MILAN - Med evropskim zlatom v Atenah in sanjah o olimpijskem zlatu v Atlanti se italijanska odbojka pripravlja na skorajšnji začetek 51. državnega prvenstva. Zaradi mednarodnih obveznosti bo sezona, ki se začne s sobotno vnaprej odigrano tekmo med neapeljskim Com Cavijem in Las Daytono iz Modeno, izredno »koncentrirana« na najkrajši možni čas. Zaradi svetovnega pokala bo sezona prvič prekinjena novembra, redni del se bo končal že konec februarja, potem pa bo sledilo dvajset dni play offa po novi formuli s 8 ekipami in dvema skupinama, eno »zmagovalcev« in drugo »porazencev«. Finale za naslov prvaka na tri dobljene tekme bo od 20. do 24. marca, pri čemer bo ekipa, ki bo izšla iz skupine »zmagovalcev« imela že eno zmago prednosti nad zmagovalno ekipo iz skupine »porazencev« in prednost morebitne odločilne tekme na svojem igrišču.

To je le ena od novosti, ki bo veljala v letosnjem prvenstvu za moške, in ki so ga uradno predstavili včeraj v Milanu. Na predstavitvi nepricakovasno ni bilo selektorja Julia Velasca, ki pa ima za odsotnost verodostojno opravičilo. Zjutraj so mu namreč pred hišo v Modeni ukradli njegov bmw 5000, s katerim se je mislil odpeljati v Milan.

Sezona se začne v znamenju dogovora med odbojgarsko zvezo FIPAV in »Ligo«. Društva so pristala na »koncentrirano« prvenstvo, da bi državni reprezentanci omogočila čim boljše pogoje za pripravo za nastop na olimpijskih igrah, federacija pa je zagotovila sponsorizacijo, ki bo skupaj z dohodki od TV prenosov omogočila izvedbo ambicioznega programa na področju komunikacij, storitev in programiranja »velikih sportnih dogodkov.«

V prvenstvu letos ne bo ekip iz Milana in Rima. Za državni naslov pa se bodo pomerili Jeans Hatù Bologna, Sisley Treviso, Alpitour Traco Cuneo, Lube Carima Macerata, Com Cavi Napoli, Las Daytona Modena, Wuber Schio, Edilcuoghi Ravenna, Gabeca Galatron Montichiari, Petrarca Padova, Cariparma Parma in Gioia del Colle, ki bo edina prvenstvo začela brez sponzorja.

Prvic v zgodovini bo prvenstvo potekalo pod nazivom nekega sponzorja. Tako se bo prvenstvo imenovalo »Kraft mayonnaise Cup«, Kraft in Lasonil ter drugi sponzorji pa bodo v blagajno zveze v dveh letih prispevali več kot 3 milijarde lir. Za dve leti (cena 1, 5 milijarde lir) so podaljšali tudi pogodbo z Rai in Telepiù. Za zdaj je tudi šest tujih držav pokazalo interes, da bi odkupile pravice za prenašanje tekem italijanskega prvenstva, katerega si je lani ogledalo približno 500 tisoč gledalcev, društva pa so v blagajno dobila skoraj 6 milijard lir. Dogovor s TV predvideva neposredni prenos sobotnega srečanja po Rai 3, v nedeljo prenos ene od tekem po Tele+2 za abonente in od decembra dalje prav tako samo za abonente Tele+2 se tekmo, ki jo bodo igrali ob petkih.

»Azzurre« je včeraj predstavljal Andrea Zorzi, ki se je zavzel za bolj normalen koledar: »Razumem potrebe televizije, toda preveč tekme je na sporedu ob »nenormalnih« dnevih. Po mojem bi bil potreben koledar tekem, ki bi veljal vsaj za dve leti vnaprej.« Po Zorzijevem mnenju sta glavna favorita tudi letos Modena in Treviso s Cuneom v vlogi outsiderja.

KOŠARKA / TRIJE JUBILEJI

Smelt Olimpija - Cibona v prenovljenem Tivoliju

Trener Ljubljančanov Vilfan napovedal odstop

LJUBLJANA - Včeraj je bila v Zavodu Tivoli tiskovna konferenca ob praznovanju 50-letnice Košarkarskega kluba Olimpija, 40-letnice Zveze športnih društev Olimpija in 30-letnice dvorane Tivoli. Poleg teh velikih jubilejev je bila tudi uradna predstavitev vseh podrobnosti ob jutrišnji slovesni otvoritvi prenovljene male dvorane Tivoli.

Prenova dvorane se je začela 7. junija in bo dokončno popolnoma urejena do 5. oktobra, ko bo KK Smelt Olimpija igrala povratno tekmo s francoskim Pau Orthezom. Sama prenova je stala 287 milijonov tolarjev, sredstva pa so prispevali: mesto Ljubljana, Ministrstvo za šolstvo in sport, Zavod Tivoli in nekateri sponzorji. V »novi« dvorani bodo po novem samo sedišča, spremenjen je nagib tribun, s katerim so pridobili več sedežev (po novem bo kapaciteta 4050), parket je naredilo ameriško podjetje Neoshock, nov je strop, dodatno je izolirana stena med malo in veliko dvorano, nove bodo tudi reporterske kabine in stolp za kamere, preurejeni so klubski prostori, zaradi samega nagiba tribun pa so pridobili tudi tri nove garderobe s sanitarijami.

Zveza športnih društev Olimpija, ki

praznuje 40-letnico svojega delovanja, bo pred jutrišnjo otvoritvijo podelila posebno priznanja tistim, ki so se posebej zaslužni za uspešno delovanje društva: vsem dosedanjim predsednikom, 20-tim klubom članom društva, 23-tim športnikom članom društva, ki so osvajali kolajne na velikih mednarodnih tekmovanjih, petim športnim redakcijam, 12-tim sponzorjem...

Prenovljeno dvorano bosta prva preizkusila Smelt Olimpija in zagrebška Cibona v prijateljskem srečanju s pricetkom ob 19.30, pol ure prej pa bo dvorano uradno odprl ljubljanski zupan Dimitrij Rupel (prikazan bo tudi video posnetek z zgodovino dvorane Tivoli). Vstop na to zanimivo športno prireditve bo prost, vendar se bodo pred pricetkom - glede na kapaciteto dvorane - delile brezplačne vstopnice.

Vilfan odstopil

»Prvi trener Olimpije Peter Vilfan je zaradi slabih rezultatov moštva ponudil pismeni odstop. Vse dolžnosti do sestanka Izvršnega odbora kluba prevzame dosedanj pomočnik Janez Drvaric,« je povedal direktor kluba Ivo Zorzić.

Vladimir Milunović



ATLETIKA

Coslovich in Machiut z vrsto Italije v Cannesu

Proti Franciji in Ukrajini

Na troboju Francija - Italija - Ukrajina, ki bo konec tedna v Cannesu, bosta v italijanski reprezentanci nastopili tudi dve slovenski atletinji, in sicer Claudia Coslovich v metu kopja in Margaret Macchiut v metu na 100m z ovirami. Medtem, ko je za Claudio Coslovich nastop v članski reprezentanci že nekaj povsem običajnega, pa je Margaret Macchiut, ki je konec prejšnjega tedna osvojila državni naslov v kategoriji »upov«, dočakala svoj prvi poziv v člansko reprezentanco, potem ko je prej že večkrat oblekla dres mlade reprezentance.

ODBOJKA / KONEC TEDNA V REPNU IN DOMU ERVATTI

Na turnirju UISP tudi Bor Mercantile in Koimpex

Zjutraj na sporedu derbi - Tudi ekipe iz Slovenije in Hrvaške V zveznem pokalu naši šesterki v ločenih skupinah

Oba naša ženska odbojarska tretjeligaša se že nekaj časa intenzivno pripravljata za novo tekmovalno sezono, konec tedna pa se bosta njuni poti srečali. Obe sesterki bosta namreč sodelovali na mednarodnem Turnirju prijateljstva, ki ga v telovadnicah v Repnu in v Brisicah (Ervatti) že drugo leto zapored prireja športna organizacija UISP (Italijansko združenje sporta za vsakogar) pod pokroviteljstvom občine Zgonik. Gledalci bodo zjutraj (od 10. ure dalje) v Repnu, lahko tudi prisostvovali derbiju, saj sta bila Bor Mercantile in Koimpex vključena v

isto skupino, v kateri je se mladinska ekipa hrvaškega prvligaša iz Pulja Istrska banka. Čeprav seveda ta derbi niti približno ne bo dosegel stopnje napačnosti, ki je značilna za prvenstvene spopade teh nasih dveh sester, bo srečanje vsekakor zelo zanimivo in za oba trenerja primeren predprvenstveni test. Sesterke v skupini se bodo pomerile med sabo po sistemu vsak proti vsakemu na dva dobljena seta. V drugi skupini (Ervatti) bodo nastopili ljubljanski Tabor (slovenska 1.B liga), Rovinj (hrvaška 1.B liga) in tržaški Volley '93. Finalne tekme bodo popoldne od 16.

ure dalje. Čeprav bosta Slovenijo in Hrvaško predstavljala mostvi iz 1. B lige, lahko rečemo, da bo turnir predvidoma izenačen.

Znan je tudi spored tekem za italijanski zvezni pokal, ki se bo pričel v soboto 30. septembra. Bor Mercantile bo igral v skupini z videmskim Camstom (B1 liga) in pa s Cordenonsom in Kennedym, ki bosta nasprotnika borovk (in slogasič) tudi v prvenstvu. Prvo tekmo bodo borovke odigrale v Cavaliccu pri Vidmu proti Kennedyu, nesporen favorit za zmago v tej skupini pa je seveda videmski drugoligaš, ki se je poleti potegoval

zato, da bi v svoje vrste, poleg drugih, privabil tudi borovki Benevolovo in Pitacovo.

Koimpexu v kvalifikacijski fazi pokalnega tekmovanja pa ne bo treba na gostovanja v Furlanijo. Igral bo namreč proti tržaškemu Volleyu '93 (C1 liga) in pa tržiskemu Alloysu, ki je bil poleti spet vključen v B2 ligo, potem ko je iz nje ob koncu sezone izpadel. Koimpex v tej skupini ni povsem brez možnosti, čeprav se je tržiška ekipa med prestopnim rokom precej okrepila. Marsikaj bo jasno že v prvem kolu, ko se bosta ekipi med sabo pomerili na Opcinah.

ROLKANJE / MEDNARODNO TEKMOVANJE V IHANU

Dober nastop tekmovalcev Mladine

V šprintu v absolutni kategoriji David Bogatec ugnal vso konkurenco

Na 18. mednarodnem rolkarskem tekmovanju v Ihanu, na katerem je nastopilo 161 tekmovalcev iz Avstrije, Hrvaške, Italije in Slovenije, so se Mladinini rolkarji dobro odrezali.

Guido Masiero, ki je iz Verone, tekmuje pa za Mladino, je celo zmagal med člani, skoraj vsi ostali naši predstavniki pa so se uvrstili med prvo deseterico, kar je ob tako hudi konkurenci vsekakor lep uspeh.

REZULTATI

Mlajše deklice (2.400 m): 1. Pergovnik (Valkarton Ljubljana), 5. Mateja Paulina (Mladina).

Mlajši dečki (2.400 m): 1.

Prevec (Valkarton), 6. Ivo Kosuta, 9. Matija Sirk, 10. Aleksander Tretjak (oba Mladina).

Starejše deklice (4.000 m): 1. Brišar (Olimpija Ljubljana), 5. Mateja Bogatec (Mladina). Mlajši mladinci (4.000 m): 1. Jakša (Valkarton), 11. Mitja Tretjak (Mladina).

Starejši mladinci (13.400 m): 1. Nagode (Valkarton), 7. David Bogatec, 13. Aljosa Pavlina (oba Mladina).

Člani: 1. Guido Masiero, 7. Erik Tence (oba Mladina).

Rekreativci: 1. Giacomo Pezzetti (Mladina).

Popoldne pa so se tekmovalci v eni sami kategoriji pomerili v sprintu na 60 m. Tek-

ma je bila zares spektakularna in za Mladino tudi izredno uspešna. Zmagal je namreč mladi David Bogatec s časom 7, 48 pred klubskim tovaršem Guidom Masierom (7, 61), ki sodi med najboljše sprinterje v Italiji sploh. David je tako spet pokazal izvrstne sprinterske sposobnosti.

Zelo dobro sta se na tej tekmi obnesla tudi Erik Tence (8, 14) in Aljosa Paulina (8, 15), ki sta pristala med 10. in 15. mestom.

V nedeljo čaka Mladinine rolkarje 5. preizkušnja za italijanski pokal, ki bo v Leccu v vseh kategorijah. Mladina se bo verjetno udeležila tekme s približno 10 rolkarji.



Mateja Pulina (Mladina)

ROKOMET / B LIGA OSTALA LE ŽELJA

Kras Trimac bo tudi letos nastopal v C ligi

Spet v C ligi! Zelje rokometašev Krasa, da bi se prebili v drugoligaško konkurenco, je po zacetnih pricakovanjih splahnela že kmalu po koncu lanske sezone. Končno drugo mesto na lestvici C lige, ki je zaradi napovedane restrukturacije prvenstev obetalo vključitev v B ligo, se je pokazalo kot nezadostno. Poleg Musileja bo v B ligi igral Quarto d'Altino, ki je od Trevisa odkupil pravico do igranja med drugoligasi in ligo - takorekoc pred nosom - pobral krasovcem. Skoda, kajti zahonokraski igralci bi si glede na to, kar so pokazali med letom, napredovanje tudi zaslužili. Cisto drugace pa je, ce bi na morebitno napredo-

vanje gledali z organizacijske in finančne plati. Drugoligaško prvenstvo bi bilo s tega vidika za naš klub prezahtevno. Kaze sicer, da bi pokrito dvorano nekako našli, toda stroški bi bili odločno previsoki, finančno stanje pa je v klubu, kot znano, izredno slabo.

Glede na razplet zadnje sezone in negotove perspektive stojijo naši rokometaši letos pred razpotjem. Vnovič poskusiti prodor v visjo ligo ali postati takorekoc rokometni servis, s tem, da vsi igralci dobijo možnost, da igrajo glede na to, da vadi v moštvo kar trideset fantov? Potrjeni trener Bojan Mahnič, ki je kljub nekaterim ponudbam ostal

pri Krasu in ostali, imajo se precej časa za razmislek, saj se bo prvenstvo začelo šele konec novembra.

Zaradi ukinitve D lige oziroma razširitve tretje lige, bo konkurenca letos predvidoma v povprečju sibkejša, bodo pa sezono popestrili derbiji, saj bo Principe (z ustanovitvijo sorodnega kluba) imel verjetno v ligi kar dve ekipi, tu pa je se lanski četrtoligaš Lelio team.

Krasovci so doslej že odigrali prijateljsko tekmo z mladinskim moštvom Hrvatitov, v kratkem pa jih čaka gostovanje v Kranju. Za sestavo mladinskega moštva je zaenkrat premalo igralcev, upajo pa, da jih bodo do prvenstva zbrali dovolj.

NAMIZNI TENIS / C LIGA

Kras med tretjeligaši z mlado moško in žensko ekipo

Moški B2 ligi so se odpovedali

Pred kratkim smo predstavili koledar Krasovih ženskih ekip, ki bosta nastopali v A1 in B ligi. V državnih prvenstvih 1995/96 bo Kras nastopil še v C ligi za moške in ženske. Spomin na podvig moške vrste, ki se je prebela v A-2, je trajal le malo časa, saj se je Kras zaradi finančnih težav moral lani odpovedati temu nastopu. Po odhodu najboljšega igralca Igorja Milica in hudi finančni stiski, ki je iz leta v leto hujska, pa se je bil Kras letos prisiljen odpovedati prvenstvu v B-2 in je vpisal moško C-1 ligo. V njej bo nastopil z mlajšo ekipo, kateri bodo priključeni nekateri starejši igralci.

V lanski sezoni so si mlajši Krasovi fantje zasluzeno priborili napredovanje v C-2, ko so v play-offu zasedli drugo

mesto v promocijski ligi. Pod silo razmer pa se bodo morali letos preizkusiti v višji ligi, kot so si jo priborili (za nastop v C-1 je moral Kras vpisati še eno ekipo under 14). Razen Vicenze in Padove so ostale ekipe iz naše dežele (Azzurra Gorica, Fincantieri Trst, Pellicana Trst, Rangers San Rocco Videm, CUS Videm).

Od lanskih dveh ženskih postav, ki sta nastopali v C-2 prvenstvu, si je zelo mlada ekipa deklic Krasa B priborila napredovanje v C-1 ligo. Tu se bo potegovala za obstanek v konkurenci postav Chiadina, San Giovanni Basedo Chions in CUS Udine.

Fantje bodo startali 23. t.m. s tekmo na domačem igrišču, dekleta pa 14. oktobra. JJ.

Obvestila

OK VAL

obvesca, da OTROSKA TELOVADBA za otroke poteka v Standrežu ob sredah in petkih pod vodstvom prof. Brajnika; za otroke vrtecev od 15.00 do 15.45, za dečke in deklice prvih dveh razredov osnovne šole pa od 15.45 do 17.00. ORODNA TELOVADBA/AKROBATIKA za osnovnosolce in osnovnosolke pa bo ob torkih od 15.30 do 17.30.

OK VAL, SZ SOČA, SZ OLYMPIA IN SD NAS PRA-POR

sporocajo da so se začeli treningi novoustanovljenih skupin under 13 (pokal CORAG) in under 14 (narscajniki). Treningi bodo ob torkih in petkih od 17. do 19. ure.

ZSSDI

obvesca, da bo JUTRI, 21. septembra ob 20. 30, v Domu Alberta Sirk v Križu seja smucarske komisije.

SD BREG - ODSEK ZA REKREACIJO

obvesca, da bo prva vadbeni ura v petek, 22. septembra, ob 21.15 v občinski telovadnici v dolini. telovadba bo vsak torek in petek. vabljeni vsi člani.

SD POLET - KOTALKARSKA SEKCIJA

sporoca, da je v teku vpisovanje za novo sezono in za zacetniški tecaj v kotalkanju. Informacije dobite na kotalkališču na Pikelcu od 17. do 20. ure ali po telefonu na št. 213420.

SZ JADRAN

sezona 1995/96 drzavno prvenstvo B lige, Trzaska sportna palaca - prodaja abonmajev : podporni abonma (koristikn dobi clanstvo SZ.Jadran) 300.000 lir, abonma (veljaven za 16 tekem) 140.000 lir, abonma po znižani ceni (mladina pod 18.letom starosti) 95.000 lir. Osnovnosolska mladina ima brezplačen vstop, popust za družinske abonmaje, prodaja abonmajev: na sedežu in vseh podružnicah Trzaskke kreditne banke, cveticarna Nadja na Proseku.

SD SOVODNJE

sporoca, da so na razpolago abonmaji za prvenstvene tekme Sovodnj v promocijski ligi pri G. Marsonu (tel. 882150), pri D. Peliconu (tel. 882214), pri I. Petejanu (tel. 882171), v gostilni Rubiski grad in v gostilni Pri Francetu.

PLAVALNI KLUB BOR

organizira v sezoni 95/96 tecaj plavanja za neplavalce, rojene pred letom 1991, solo plavanja za mlade od 5. do 18. leta in rekreacijo za odrasle. Vpisovanje do petka , 22. septembra v Borovem sportnem centru od 19. do 20. ure in po tel. na št. 51377.

SK BRDINA

sporoca, da se nadaljujejo treningi vsak torek in cetrtek. Zbirališce ob 18. uri na trg Brdina na Opcinah.

SK BRDINA

obvesca, da je sedež odprt za informacije vsak ponedeljek od 19. do 20. ure.

SK BRDINA

organizira tecaj smucanja na plasticni stezi. Informacije na sedežu kluba vsak ponedeljek od 19. do 20. ure.

SHINKAI KARATE KLUB

prireja tecaje karateja in samoobrambe v telovadnici Silvestri na Proseku. Treningi so ob ponedeljkih in cetrtkih s sledecim urnikom: otroci od 18.30 do 19.30 ter odrasli od 20. do 21.30. Urnik in zacasni sedež tajnistva od ponedeljka do petka od 19.30 do 20.30 v telovadnici

GIMNASTICNI ODSEK SZ BOR

vpisuje za sportno in baletno gimnastiko ter aktobatiko za sezono 1995/96 v uradnih urah na sedežu drustva ali po tel. št. 51377 vsak dan od 17. do 19. ure.

SK KRAS - odsek za rekreacijo

obvesca, da se bo pričela rekreacijska telovadba za odrasle in sicer: sestanek in prva vadba za MLAJSO SKUPINO bo v cetrtek, 21.9., ob 21. uri; STAREJSA SKUPINA bo začela vaditi v oktobru. Dokončni urnik bomo sporočili naknadno. Vpisete se lahko v tajništvo društva ali na prvi vadbeni uri - tel. tajništva v SKC v Zgoniku 229477. Pricakujemo vas!

ODBOJKARSKO DRUSTVO BOR

obvesca, da so se pričeli treningi za deklice letnikov '82, '83, '84. Treningi so vsak ponedeljek ob 15. uri na Stadionu 1. maj. Pojasnila na treningih ali na tel.st. 814212 (Katja).

ODBOJKARSKO DRUSTVO BOR

organizira v sezoni 95/96 rekreacijo za bivse igralke. Vse zainteresirane vabi na sestanek, ki bo v ponedeljek, 25. t.m. ob 20. uri na stadionu 1. maj. Pojasnila lahko dobite na tel. št. 397439 (Sandra).

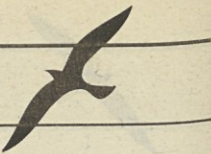
SZ GAJA - teniski odsek

sporoca, da se je zacelo vpisovanje za novo sezono in za zacetniški tecaj v tenisu za osnovnosolske otroke. Vpisovanje na sedežu drustva ali po telefonu (226115) od 18. do 20. ure. Treningi se bodo pričeli 9. oktobra.

PLANINSKI ODSEK

SZ SLOGA IN SK DEVIN

priredita v nedeljo, 24. septembra enodnevni izlet z drustvenim kombijem in osebnimi avtomobili v Forni Avoltri ter vzpon na Creto Bordaglio. Odhod iz Seslje na ob 6.30. Informacije na tel. 200782 in 226285.



Horoskop

zapisal
B. R. K.



OVEN 21. 3. - 20. 4.: Vztrajali boste pri svojem, čeprav vam bo jasno, da se s tem pogrezate v spor z bližnjim. Vajini argumenti naj bodo tehtni, pa bosta zagotovo nasla skupno resnico.



BIK 21. 4. - 20. 5.: Nadrejeni vas bodo prosili za nasvet, saj zelo cenijo vaše sposobnosti. Ker se pri iskanju prave zamisli tokrat ne boste prenažili, boste našli najboljso. Obrestovalo se vam bo.



DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nekomu, ki vam je pomagal iz godlje, se boste zeleli posteno oddolžiti. Ne pretiravajte z darili; bodite pozorni in mu priskočite na pomoč, ko vas bo potreboval.



RAK 22. 6. - 22. 7.: Človeka, s katerim se boste podali v poslovno tveganje, poznate le približno. Preden se podate v skupen projekt, ga temeljito preverite, sicer bo vajin projekt prava igra na srečo.



LEV 23. 7. - 23. 8.: Z nekom, ki vas je grdo opeharil, boste zeleli popolnoma prekiniti stike. Res je, da vas je opeharil, vendar je to storil izključno zato, da bi vam odprl oči.



DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Tamali boste nad revščino, čeprav bo vaš hladilnik dokaj poln. Zapечатite njegova vrata in okusite lakoto, pa se boste naučili skromnosti; vsega na pretek ni pravi rek.



TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Senca nezadovoljstva vas bo mučila kljub zavidljivemu uspehu. Nikar se ne ženite se naprej, saj vam notranje praznine ne bo moglo zapolniti vse zlato tega sveta.



ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Spotikali se boste ob slabosti drugih, da bi tako poudarili svojo popolnost. Nekdo bo opazil vašo igrico in hlinil občudovanje s tolikšno očitnostjo, da boste dojeli vse.



STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Prezrli boste nadvse koristen nasvet, saj boste v samozagledanosti videli le sebe. Skoda, vaša samovsečnost bi vas tokrat lahko pripeljala dlje od samokritike.



KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Pri delu boste izjemno vestni, saj si boste močno zazeleli pohvale, pa tudi morebitnega napredovanja. Ne eno ne drugo se ne bo zgodilo; razveselili vas bodo uspehi pri delu.



VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Končno boste izumili primeren recept, s katerim vam bo uspelo pridobiti nekoga, ki se vam je doslej izmikal. Ko končate, se lotite se nagajivcev. Kaksnega pa pustite. Za sol.



RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nekdo vam bo zlezel vrh glave. Stegovali boste vrat, da bi mu usli, vendar ne bo odnehal. Sklonite vendar glavo, pa bo telebnil pred vase noge. Mascevanje le poslabša stanje!

BENJAMIN

Odstrta skrivnost
naše prihodnosti

Videc odgovarja na vprašanja bralcev

Urgan cvet

Tudi jaz se obračam na vas z željo, da mi razkrijete del moje prihodnosti. Poročila sem se zelo mlada, imam dva otroka. Pred dvema letoma sem doživela hud stres, saj sem ugotovila, da ima mož »priateljico«. Po mučnih pogovorih in prerekanju sva ostala skupaj, saj sem mu oprostila, nisem pa pozabila. Od takrat naprej sem nenehno pod pritiskom, nesproščena, mozu nič več ne zaupam. Tudi otrokoma se ne posvečam več toliko, kot sem se prej. Nenehno me spremlja občutek, da mi mož nekaj prikriva oziroma laže. Tega občutka se ne morem znebiti, zato zelo trpim. Zanima me, če je moje nezaupanje utemeljeno oziroma če bova ostala skupaj ali pa bova vendarle spoznala, da nisva ustvarjena za skupno življenje. Lepo prosim za konkreten odgovor (da je marsikaj odvisno od mojih odločitev, vem). Ze vnaprej se vam zahvaljujem in vas lepo pozdravljam.

Benjamin: Vase nezaupanje do moža je vsekakor utemeljeno - vendar ne v nekakšnih njegovih skokih čez plot, ampak v vašem ranem otrostvu, ko so vas starsi, na katere ste bili zelo navezani, marsikdaj pustili samo, nezашčiteni in izpostavljeni svetu, ki ste se ga bali in se ga bojite se zdaj. Ko vas je mož prevrnil in ste začutili nevarnost izgube njegovega zavetja, je iz vaše notranjosti znova pršla na dan stara bojazen pred svetom. Na vašem

mestu bi mu bil hvaležen, da vam je odprl staro rano in dal priložnost, da se z njo spopadete. Poskusite. Poglejte na težavo z druge strani, pretresite svoje minule izkušnje in zagotovo boste odpravili pretirano bojazen ter postali trdnejši in samostojnejši. Mož, ki prav tako išče predvsem kratkotrajno pomiritev svojih notranjih napetosti, se v vajinem ljubezenskem življenju že dolgo časa ni več mogel pomiriti, zato je to pac skušal storiti druge. Vzivate se vanj in ga razumite kot človeka; ko (in če) se bo nekaj takega zgodilo vam, mu boste gotovo dali prav. In brez skrbi: zeel si je zgolj nekoliko popestriti svoj vsakdan, ni pa resno razmišljal, da bi razdrl vajino zvezo. Vajin odnos se zdaleč ni obsojen na propad, če (ne morem brez »čejev«, čeprav jih ne marate) se bosta le dovolj potrudila in v vajin vsakdan vnesla nekoliko več iskrenih pogovorov, zaupanja in nežnosti. Nihče ni vnaprej ustvarjen za skupno življenje; skupno življenje je umetnost, ki jo je treba negovati kot najbolj občutljiv cvet. Vem, da vama bo uspelo nadoknaditi zamujeno in znova zaziveti v zaupanju in harmoniji. Vso srečo vama želim!

Dom

Lahko rečem, da sem imela srečno in brezskrbno otrostvo. Od kmetije ni bilo moč govoriti, zato je oče hodil v službo. Nekega dne pa se mu je zgodila prometna nesreča in ostal je invalid. Mama nas je odtujila od njega in vsi

smo se ga začeli izogibati, čeprav vem, da nas je imel rad. Kmetijo je prevzela sestra z možem in od takrat gre vse narobe. Zanima me, ali bomo kdaj kmetijo prodali ali dali v najem? Kako bo z mojim mlajšim bratom? Mu lahko kako pomagam? Je moja mama res to, kar slutimo, da je? Se bo kdaj izboljšalo? Bom imela kdaj spet občutek, da imam svoj dom? Lahko očetu popravim krivico, ki sem mu jo prizadejala, ko mu nisem vrnala vsaj malo ljubezni?

Benjamin: Iz vasega pisma veje globok občutek krivde. Prepričani ste, da ste očeta po krivem zane-marjali in da bi mu lahko prihranili marsikatero žalostno uro, če bi bili drugačni. Propadanje kmetije in bratove težave cutite kot nadaljevanje očetove tragedije, zato skušate popraviti, kar se popraviti da: rešiti kmetijo in pomagati bratu. Ni nobenega dvoma, da bi zmogli, če bi se le dovolj močno odločili za »reševalno akcijo« - vendar bi morali vanjo vložiti ogromno energije in časa, povrh tega pa nikdar ne bi doživeli resničnega zadosčenja. Občutek krivde bi vas razjedal se naprej. Zato nikar ne nasedajte tej nevrotični prisili; trezno se posvetite sebi. Dovolj ste inteligentni in globoki, da boste zlahka odkrili, da je občutek krivde nekaj, kar so vam vsadili drugi; vsakdo je ujetnik svoje lastne usode in nihče od nas nima večje prednosti pred komerkoli drugim; in nihče se ni dolzan odre-kati svojim individualnim

Rubrika Benjamin je namenjena vsem, ki poleg prijateljskih nasvetov zelite izvedeti se kaj o svoji prihodnosti. K sodelovanju smo povabili vidca Benjamin, ki je doslej že mnogim pomagal iz življenjskih zagat in jim odstrl prihodnje dogodke. Videc Benjamin se pri posvečanju dopisovalcem ne opira na varljive rekvizite, kot so karte, kristali ali astroloski izracuni; zanaša se izključno na svojo modrost in telepatško prepletenost z vaso usodo.

Razpisite se o svojih tezavah, zastavite vprašanja in pismo z geslom posljite na uredništvo Republike, Slovenska 54, 61000 Ljubljana (s pripisom ZA BENJAMINA). Podatki, po katerih bi vas lahko kdo prepoznal, bodo izločeni. Če ne zelite čakati na odgovor v Republiki ali zelite obsirnejši in čimhitrejši odgovor, vam lahko videc Benjamin odgovori tudi na dom. V tem primeru ne navajajte gesla; napisite zgolj svoj naslov.

interesom v prid individualnim interesom drugih. O pretiranem človekoljubju moralizirajo praviloma ti isti, ki ne najdejo dovolj moči v sebi ter se zelijo opirati zgolj na druge. Drugim boste najbolj pomagali s tem, da jih pustite ali pa jim priskočite na pomoč takrat, kadar vas prosijo. Spopadite se torej z notranjimi koreninami svojega pretiranega občutka krivde: Od kod izvira? Kdo vam je z moraliziranjem vsadil pretirano moralno odgovornost do drugega? Ste morali pogosto čuvati mlajšega brata/sestro, ko ste bili majhni? Ste kdaj pri tem zatajili in se je vašemu varovancu zgodilo nekaj hudega, nakar so vas starsi kaznovali? Bolj boste raziskovali psihodinamiko svojega občutka krivde, blazji bo. In takrat boste znova začeli dobivati občutek, da imate dom - vas dom je namreč ves svet, če po njem hodite mirnega srca. Krivico do očeta boste popravili s tem, da jo boste odpravili v sebi. Tudi bratu boste lahko pomagali, saj vas bo tako, razmisliujočo, večkrat poprosil za nasvet. Do mame bodite kaseda dobri, nikar se ji ne skušajte mascevat - ni sama kriva, da je taka. Skratka, vse se bo izboljšalo, ko se bo začelo izboljševati vaše notranje stanje. Prijetno potovanje vase vam želim!

Omahovanje

Delam v očetovem podjetju. Obeta se mi druga služba, vendar ne vem, kako naj to povem očetu. Iz vsega srca si želim končati fakulteto, ki naj bi me usposobila za poklic mo-

jih sanj, vendar mi zmanjkuje volje, zato odlašam z izpiti. Zanima me, če bom uspešno končala fakulteto. Kot drugo me zanima skupna prihodnost s fantom, s katerim hodim. In končno: denar. Ali se moji družini obetajo boljši časi in ali bom v svoji prihodnosti imela dovolj denarja vsaj za normalno življenje? Za Vas odgovor se vam iskreno zahvaljujem.

Benjamin: Dokončala bos studij, morda resda malce z zamudo, a vendarle - v tej smeri je namreč tvoja prihodnost. Čeprav nekoliko dvomis o vase, bos v svojem poklicu zelo uspešna, tako da ti ni treba skrbeti za denar. Je pa res, da bos v očetovem podjetju morala malce »izpreči« - zaradi tega njegovi posli ne bodo trpeli, saj ga v bližnji prihodnosti čaka uspešen prodor na trg. Se preden bos končala studij, bos sprejela honorarno delo, ki ti bo odprlo številna obetavna vrata. Skusaj sodelovati s katero od novih obetavnih slovenskih revij. Tvoja zveza z partnerjem je res skorajda idealna, vendar se kljub temu ne uspravaj; če je ne bosta kmalu oplenitila z necim novim, bo postajala vse manj idealna in vse bolj dolgočasna. Ne mislim na novo obliko skupnega tratenja časa, ampak na vzajemno potovanje v globine človeške duševnosti. V tej smeri imas veliko možnosti, saj si v svojem jedru globoko razmisliujoča in občutljiva oseba.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

371	OBSESIJA	SL. PISATELJ ZDRAVKO SLAMNIK	SL. KEMICARKA KORNHAUSER	TRAVI PODOBNA MOCVIRSKA RASTLINA	IGRALKA BEGOVIC	SLAVKO AVSENIK	BIVSI ANGLESKI TEKAČ (STEVE)	PEVKA REDZEPOVA	MESTO V ČADU	PRIPRAVLJANJE JEDI V VROCI MASCOBI	ANTON OCVRK	AVTOR: SIMON BIZJAK	RAZPRAVA	FR. SKLADATELJ (ERIC)	OKONCINA	BIVALISCE UMRLIH	PRVI PARTSKI KRALJ	SL. POP PEVEC SARAC	HRVASKI PISATELJ VELIKANOVIC	
SPREMINJANJE BARVE KOT PRI OPALU												POPOTRESNI VAL								TINA KRIZAN
LETENJE Z BALONI												DELAVEC PRI RADARJU VAS PRI VERONI (BITKA)								
SVETILO IZ VOSKA						MUSLIMAN. MOSKO IME (IZ CRK RIMA)					POP PEVEC STEVENS LJUBIMEC HERO				NASTOP NAMESTO OBOLELEGA IGRALCA					
IGRALKA SOMMER					POLITICNO ZATOCISCE	NEKDANJI EGIPTOVSKI VLADARJI									DIVJI KONJ JUZNORUSKIH STEP	ANTON INGOLIC REKA NA TIROLSKEM			GLASBILO S TIPKAMI IN PEDALI	BERTA AMBROZ
PLOSCAT KOS LESA						MOSTVO, TEAM	PROSTOR ZA SEKANJE DRV (STAJERSKO)	SREDSTVO ZA OMRTVICENJE										KARL BENZ LIK. OPREMA V FILMU		
IGLA ZA MIKROBIOLOSKE RAZISKAVE				JAPONSKI BUDIZEM				EL. POSREDNIK, PREKLOPNIK	SKUPINA PTIC					ANTON NANUT SREZ NA DREVJU			POZELENJE, STRAST PERZUA			
KRAJ PRI ZADRU				GR. MIT. LETALEC GR. MIT. SODNIK					ENOTIRNA ZELEZNISKA PROGA VICENZA											NEMSKI FILOZOF (GEORG FRIEDERICH)
LOCITEV										DANA ZATOPEK NIKOLA TESLA			VASJA PIRC IGOR VIDMAR			UBOZEC, SIROTA				
ABRAHAMOVA ZENA					SKRAJNI VZHODNI DEL OCEANJE											JANEZ (LAT.)				
OZEK PAS BLAGA					DALMATINSKO ZENSKO IME				MEH. PISEC (BRUNO, »LADJA MRTVIH«)							DEL NOGE POD GLEZNUJEM				

RESTITEV: Vodoravno: OPALISCENCA, TSUNAMI, BALONARSTVO, RADARIST, SVECA, AMIR, CAT, VSKOK, EIKE, NAMELJUK, DESKA, ANESTETIK, KB, EZA, ZEN, JATA, AN, SIA, NIN, IKAR, ENOTIRNICA, ODELETIV, DZ, VP, REVA, SARA, POLINEZIJA, ANIS, TRAK, ANE, TRAVEN, KART



Zlati in srebrni modni dodatki

Zlata in srebrna barva se kar ne poslovita s prve modne linije. Tokrat ju opazamo na dodatkih, recimo na tankih pasovih, torbicah, čevljih, ki dopolnjujejo elegantno oblečeno žensko v svili in muslinu.

Pogosto je osnova za take dodatke kar črna barva, oblačila pa sicer namenjena dnevni rabi. Dodatke lahko nosimo k srajci, krilu ali hlačam, medtem ko zgornje oblačilo, ki je letos najpogostejše kratak plasček, nima pomembne zveze s to zgodbo.

Ena od možnosti kombiniranja z zlato barvo je gotovo mornarski slog. V kombinaciji z belo in temnomodro barvo zlata deluje okusno in elegantno.



Zlata je presita torbica, pas ali čevlji. Takšen slog pristaja zlatolaski. Dopolnite ga lahko še z zlatim nakitom. Srebrna je hladnejša, zato se najlepše ujema z enako hladnimi barvami, recimo z ledenomodro, svetlosivo, zeleno in se nekaterimi pastelnimi barvami. Omislamo si na primer srebrn ročaj iz verige na torbici in srebrno pentljo v laseh. Svetlosrebrno naj bo licilo na obrazu, pa tudi nohte obarvamo z belim ali srebrnim lakom. K temu seveda sodi srebrn nakit, predvsem okrogli uhani. Tudi v razgibanih vzorcih se srebrna dobro znajde - tako s harmoničnimi kot s kontrastnimi barvami.

Letosnja moda poudarja ženskost. Kaksno pomanjkljivost boste lahko prikrile, če boste nase raje opozorile z barvo, zlato in srebrno, ne pa samo z oblinami. Pa tudi s kroji je tako, da so lahko malce bolj življenjski in ohlapnejši, saj so taki bolj praktični in manj zahtevni. Z dodatki pa veliko veselja.

Suzana Belak-Pungartnik

ZNAMENJA ZODIAKA / TEHTNICA (1)

Živijo od ljubezni in ne za ljubezen

Tehtnica je znak harmonije in prijateljstva

Tehtnica je simbol harmonije, sodelovanja in partnerstva. Sedmo znamenje je edini predmet v Zodiaku. Njen element je zrak, njena kvaliteta kardinalna, zato so ljudje, rojeni v tem znamenju razumski, komunikativni in družabni. Torej ekstrovertirani. Tehnici je bolj kot kateremukoli drugemu znaku potrebna navzočnost osebe, ki bo z njo delila svetle in temne, poslovne in intimne trenutke življenja. Sočenje s samoto je zanje velik problem. Izogibajo se odgovornosti in sprejemanju odločitev. Svojo neodločnost simpatično nadomestijo s taktično uporabo diplomacije. So miroljubne, ne marajo agresije, ponavadi jim celo očitajo lenobnost.

Delo

Mnoge tehtnice so umetniško nadarjene. Vsekakor bi morale v svojem poklicu izrabiti prirojeni smisel za estefiko oziroma lepoto, pa naj gre za modno oblikovanje ali frizerstvo. Uspešne so lahko tudi v poklicih, kjer pride do izraza njihov občutek za pravičnost in diplomacijo. Predpogoj njihovega uspeha pa je razumevanje in spodbuden delovni kolektiv. Potrebno po udobju oziroma uživanju zadovoljijo z uspešno kariero, ki jim omogoča denarno kritje pretirane potratnosti. V nasprotnem primeru bodo živele na račun staršev ali partnerja.

Ljubezen

Tehtnice živijo od ljubezni in za ljubezen. Nujno potrebujejo partnerja, ki mu dajejo veliko, v fizičnem in duhovnem smislu. Pri izbiri partnerja imajo izredno visoka merila. Ko sklenejo zvezo, pa na žalost ne pomislijo na vse posledice, ki jih to prinaša.



Paziti se morajo pretirane odvisnosti od partnerja in podrejanja njemu. Zenske, rojene v tem znamenju, so prototip ženskosti, zapeljivosti in koketnosti. Uživajo, kadar so oboževane. Rade so lepo oblečene in uporabljajo vse care, ki jim jih je podarila mati narava, da dobijo, kar si želijo. Moski tehtnica slovi kot partner z veliko domisljije. Zna deliti komplimente, a pozor, tudi za lase privlečene, ki pa se jim ni mogoče upreti. Tehnica je pravi zvodnik Zodiaka.

Dom

Kot starši so tehtnice zelo popustljive. Svoje otroke pogosto zelo razvajajo. To se dogaja, ker ponavadi ne znajo pravocasnno in strogo reagirati na otrokove muhe, včasih celo zaradi ljubeznivega miru. Tezava je tudi to, da se težko privadijo starševski vlogi, ker pozno spoznajo težo in stevilo obveznosti, ki jih starševstvo prinaša. Brez pomoči varusk, dedkov in babic vsaj na začetku ne bo slo. Otroci, rojeni v znamenju tehtnice, so ponavadi bi-

stri, ljubeznivi in radi vidijo, da jih kdo pohvali. Treba jih je ves čas spodbujati, da se razvijejo njihove ustvarjalne in druge sposobnosti in samozavest. Če se v zgodnjih letih naučijo biti odločni, se jim to kasneje obrestuje. Zelo so občutljivi, če se jim v soli ali doma, sploh kjerkoli, godi krivica.

Zdravje

Zdravstveno stanje tehtnic je močno povezano z njihovim načinom življenja in čustveno izpolnjenostjo osebnih potreb. Posledice se največkrat kažejo kot različne oblike psihičnih težav, povišanje sladkorja v krvi, okvare ledvic in mehurja. Ker so tehtnice sladkosnedne in ker jim redna telesna vadba, posebno pa težji fizični napori niso ravno najbolj pri srcu, se lahko zelo hitro zredijo. Se najbolj jim ustrezajo skupinske in izrazne oblike telesnih aktivnosti, kot so ples, aerobika ali rekreacija v raznih sportnih klubih, kjer v sproščnem okolju najdejo podobno mislece ljudi.

(I. L.)

BANGLADEŠ

Daleč proč od ponorelega sveta (3)

Prijatelje najdes vsepovsod

Petek je, dela prost dan. Zbudila sem se že navsezgodaj. Iz bližnje moseje je namreč imam pozival k prvi jutranji molitvi. Obrnem se in spim naprej. Danes sem povabljen k svojemu novemu prijatelju Abdurju. Spoznali smo se že prvi večer. Povedal je, da naju je pol ure zasledoval po mestu.

Zajtrk je bil zelo skrbno pripravljen. Na obrazu Abdurjeve žene je bilo mogoče opaziti kancek zaskrbljenosti, verjetno je upala, da nama bodo jedi teknile. Pa se kako so.

Pogovor je stekel o tem in onem. Abdur je bil dokaj spreten sogovornik in zelo dober poznavalec svoje dežele. Zaupal nama je, da se precej ukvarja s športom. Vsako jutro vstane ob pe-

tih, preteče deset ali več kilometrov, nato se odpravi v službo. Nič nenavadnega, pa vendar: na ta način se namreč pripravljajo za pot v Meko, vendar ne z avtobusom, vlakom ali letalom, pač pa pes. Gre za pot, dolgo več tisoč kilometrov, ki zahteva veliko psihofizično pripravljenost posameznika. Abdur pove, da se bo na poti preživljal s priložnostnimi deli in s pomočjo ljudi, ki jih bo srečeval. Kako bo v tem času živel njegova družina? Na pomoč jim bodo priskotili sorodniki, kajti Abdurjeva odločitev je vsem v zelo velik ponos.

V slovo nama zapojejo pesmi velikega bengalskega pesnika R. Tagoreja.

Spet se jezim, tokrat na voznika rikse. Ze tretjič se je pripeljal mimo, zvi-

zga in kriči, in ne morem mu dopovedati, da bom šla do hotela kar pes. Kaj mu morem, če na meni vidi samo dolarje. Oh, kako bi se mu prilepili na dolge, mastne prste. To se nenehno dogaja. Venomer srečujem dve vrsti ljudi, tiste, ki jih zanima samo denar, in tiste druge, ki v tebi vidijo človeka, popotnika, sogovornika in tudi prijatelja.

Crne oci na temnih obrazih

Spet na ladji, tokrat na poti za Chittagong v vzhodnem delu Bangladeša. Pot bo dolga, eno noč in en dan. Casa za opazovanje bo dovolj, tudi za spanje. Gledam pokrajino, gledam ljudi. Temni obrazi, temni lasje in se bolj temne oci. Res, da je to muslimanska



Dekleta in žene se oblačijo v sarije kljub temu, da je dežela muslimanska (Foto: Sonja Jelenc)

dežela, vendar so ženske tu precej drugače oblečene od svojih vrstnic v Pakistanu. Zelo so podobne sosedam Indijkam, saj nosijo sarije najrazličnejših barv in vzorcev, lase pa si zakrivajo le starejše. Moski nosijo

nekaksen sarong - velik kos pisanega blaga si zavežejo okrog pasu, ko postane prevroče, pa si ga potegnejo nad kolena.

Vsi zvečijo neko stvar, po kateri imajo črne zobe, rdeča usta in rdece pljuva-

jo. Prav grozno izgleda, ne grozno, ampak prav gnušno. Pa se najde nekdo in pove, za kaj gre. V list betlovega popra zavijejo kosček betlovega oreška, dodajo nekaj zganega apna, potem pa to zvečijo.

»Ca, ca!« odmeva po palubi, ko se v večernem mraku približujemo pristaniscu, največjem v Bangladesu. Spijem se zadnjo skodelico čaja.

Sonja Jelenc
(Se nadaljuje)

